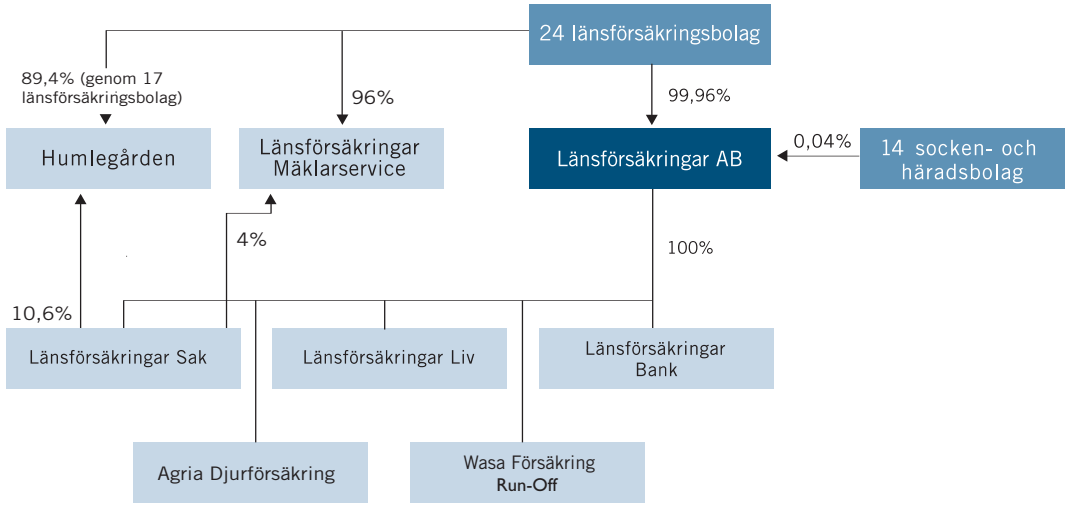
2005

EN SAMMANFATTNING AV BANK- OCH FÖRSÄKRINGSÅRET
FÖR 24 LOKALA LÄNSFÖRSÄKRINGSBOLAG I SAMVERKAN

Kort om länsförsäkringsgruppen

LÄNSFÖRSÄKRINGSGRUPPEN består av 24 lokala och kundägda länsförsäkringsbolag och det gemensamt ägda Länsförsäkringar AB, med dotterbolag inom sak-, liv- och fondförsäkring, bank samt djur- och grödaförsäkring. Organisationen bygger på en stark tilltro till den lokala närvaron och det är på länsförsäkringsbolagen kundkontakterna sker. Genom Länsförsäkringar AB uppnås skalfördelar och genom service och strategiskt utvecklingsarbete skapas möjligheter för länsförsäkringsbolagen att bli framgångsrika på sina respektive marknader.

Länsförsäkringar erbjuder ett brett utbud av försäkringar, pensionslösningar, banktjänster och andra finansiella lösningar, för såväl företag som privatpersoner. Antalet kunder överstiger 3 miljoner och sammantaget har länsförsäkringsgruppen 5 500 medarbetare.

Innehåll

Kommentar 2

Strukturer och arbetssätt 6

Hållbarhet 10

Medarbetare 12

Ekonomisk översikt 14

Kunder och distribution 16

Marknadsöversikt 19

Bankverksamhet 22

Liv- och pensionsförsäkring 31

Sakförsäkring 40

Internationellt samarbete 53

Länsförsäkringsbolagen 54

Länsförsäkringar AB 66

Humlegården 67

Resultat- och balansräkningar . . .68

Definitioner och uttryck 72

Rapportdagar 74

Adresser 75

Bolagsbegrepp

Länsförsäkringsgruppen
De 24 länsförsäkringsbolagen och de gemensamma bolagen i samverkan.

Länsförsäkringar
Länsförsäkringar är ett kommunikativt begrepp som används i intern och extern kommunikation som benämning på hela länsförsäkringsgruppen.

Länsförsäkringsbolag
24 lokala, självständiga och kundägda försäkringsbolag. Bedriver bank- och försäkringsverksamhet inom visst geografiskt område. Svarar för all kundkontakt inom respektive verksamhetsområde i länsförsäkringsgruppen.

Länsförsäkringar AB
Moderbolag i en finansiell koncern som ägs av de 24 länsförsäkringsbolagen och 14 socken- och häradsbolag. Uppdraget är att ge service till länsförsäkringsbolagen, ansvara för länsförsäkringsgruppens utvecklingsverksamhet, gemensamma strategier samt driva affärsverksamhet genom dotterbolag.

Länsförsäkringar Liv
Bedriver traditionell livförsäkringsrörelse och genom dotterbolaget Länsförsäkringar Fondliv livförsäkringsrörelse med fondanknytning. Verksamheten bedrivs enligt ömsesidiga principer, varför resultatet inte konsolideras i Länsförsäkringar AB, utan i sin helhet tillfaller kunderna.

Länsförsäkringar Bank
Bedriver bankrörelse med inriktning mot privatpersoner och lantbrukare.

Länsförsäkringar Sak
Bedriver Länsförsäkringar AB-koncernens sakförsäkringsrörelse, med verksamhet inom sjukvårds-, olycksfalls-, viss trafik- och ansvarsförsäkring, transportförsäkring, rikskunder inom företagsmotor samt producentansvarsförsäkring.

Agria Djurförsäkring
Försäkringsgivare för djur- och grödaförsäkring.

Länsförsäkringar Mäklarservice
Bolaget ägs gemensamt av länsförsäkringsbolagen och Länsförsäkringar Sak Försäkrings AB och erbjuder genom regionala mäklardiskar ett enhetligt uppträdande och en förstärkt service till mäklare.

Humlegården
Humlegården ingår i länsförsäkringsgruppen och ägs av 17 länsförsäkringsbolag och Länsförsäkringar Sak Försäkrings AB. Ägarnas syfte med bolaget är att gemensamt investera i Stockholms fastighetsmarknad.

Wasa Försäkring Run-Off
Wasa Försäkring Run-Off arbetar med aktiva avslut av avvecklingsportföljer, främst internationell återförsäkring.

2005 i korthet

- Det tekniska resultatet inom sakförsäkring förbättrades till 2 515 (1 949) Mkr. Rörelseresultatet uppgick till 7 138 (3 168) Mkr, vilket är det bästa resultatet någonsin. Marknadsandelen inom sakförsäkring uppgick till 30,5 (32,3) procent.

- Tack vare de goda resultaten ger totalt 15 länsförsäkringsbolag antingen återbäring eller rabatter till sina kunder. Totalt uppgår dessa till närmare en miljard kronor.

- Totalavkastningen på placeringstillgångarna i livförsäkringsbolaget var 14,9 (6,4) procent.

- Återbäringsräntan höjdes den 1 oktober från 4 till 6 procent. Den 1 mars 2006 höjs återbäringsräntan till 9 procent. Resultatet inom livförsäkring uppgick till 4 584 (2 348) Mkr.

- Rörelseresultatet inom bank före kreditförluster och skatt uppgick till 203 (171) Mkr och efter kreditförluster till 154 (127) Mkr. Utlåningen till allmänheten ökade med 19 procent till 47 (39) miljarder kronor. Inlåningen från allmänheten ökade med 9 procent till 21 (19) miljarder kronor. Bostadsutlåningen ökade med 30 procent till 31 (24) miljarder kronor.

- Totalkostnadsprocenten inom sakförsäkring förbättrades ytterligare och uppgick till 89 (93) procent. Administrationsresultatet inom livförsäkring förbättrades med 76 Mkr.

- Svenskt Kvalitetsindex (SKI) visade att Länsförsäkringar har Sveriges mest nöjda privatkunder inom sakförsäkring, livförsäkring och bank. Inom sakförsäkring visar SKI att Länsförsäkringar toppar även bland företagskunderna.

- Länsförsäkringar utnämndes för tredje året i rad till Årets sakförsäkringsbolag av tidningen Affärsvärlden, baserat på en undersökning bland svenska företagare, och till Årets pensionsförvaltare av Investment & Pensions Europe, också det för tredje året i rad.

- Under 2005 fattades beslut om att Länshem, Länsförsäkringars koncept för helhetslösningar i samband med bostadsaffärer som blivit mycket framgångsrikt i Skåne, nu successivt ska lanseras runt om i Sverige.

Nyckeltal	2005	2004
Premieintäkt efter avgiven återförsäkring, sakförsäkring, miljarder kronor	16,2	15,9
Premieinkomst efter avgiven återförsäkring, livförsäkring, miljarder kronor	9,5	8,7
Inlåning bank, miljarder kronor	21	19
Utlåning bank, miljarder kronor	47	39
Konsolideringskapital, sakförsäkring, miljarder kronor	28	20
Solvens, livförsäkring, procent	126	123
Konsolidering, livförsäkring, procent	114	103
Marknadsandel sakförsäkring, premier, procent	30,5	32,3
Marknadsandel livförsäkring, nyförsäljning, procent	8,4	12,0
Marknadsandel bank, inlåning, procent	3,1	3,0
Marknadsandel bank, utlåning, procent	2,3	2,5
Marknadsandel bolån, procent	2,9	2,5
Antal kunder, miljoner	3,1	3,1
Antal medarbetare	5 560	5 500

Olika bitar som bildar en fungerande enhet

Att lägga pusslet som bildar länsförsäkringsgruppen visar tydligt två saker: Först hur olika var och en av de 24 bitarna är. Sedan hur väl pusselbitarna passar ihop med varandra och vilken fungerande helhet de bildar. Länsförsäkringsgruppen är en samverkan mellan 24 självständiga länsförsäkringsbolag. Alla med sina unika förutsättningar. Alla helt anpassade för att på bästa sätt lösa sina kunders, tillika ägares, behov av produkter och rådgivning inom bank och försäkring. Samarbetet sker genom det gemensamt ägda bolaget Länsförsäkringar AB som skapar stordriftsfördelar och driver gruppens gemensamma utvecklingsarbete.

Kommentar

Effektiviseringarna fortsätter men fokus på tillväxt blir allt tydligare

Fokus för de kommande åren är en ännu tydligare inriktning mot tillväxt på både befintliga och nya marknader. Strävan är att lösa kundernas förändrade behov av trygghet och skydd. Det handlar såväl om privatpersoners behov av framtida pension som om företagens behov av att minska sjukfrånvaron bland sina anställda. Detta ska mötas med nya förhållningssätt, produkter och effektivare möten med kunderna. Det sammantagna resultatet 2005 var det bästa någonsin för länsförsäkringsgruppen som helhet och det var ett mycket framgångsrikt år för de gemensamt ägda verksamheterna i Länsförsäkringar AB. En mycket god grund är lagd för framtida tillväxt- och expansionsmål.

Starka nyckeltal och driftskostnader i balans

De senaste åren har stor kraft inom länsförsäkringsgruppen ägnats åt att ytterligare effektivisera verksamheterna. Vi uppvisar branschens starkaste nyckeltal inom både sakförsäkring och pensionsförsäkring. Under 2005 nåddes effektiviseringsmålen i livförsäkringsbolaget och vi har ett driftsresultat i balans och har ytterligare förbättrat administrationsresultatet. Samtidigt har kapitalavkastningen förbättrats och är, liksom återbäringsräntan, bland de bästa i branschen. Effektiviseringarna har skett samtidigt som vi vuxit, vilket varit en förutsättning för att nu kunna vässa tillväxtambitionerna för de kommande åren.

Tillväxt är viktigt för våra kunder

Fokus på tillväxt leder till nytänkade och utveckling – det ställs krav på ökad effektivitet för att enklare och snabbare lösa kundernas behov. Vår tillväxt ska ske med lönsamhet därför att det ligger i kundernas intresse. Rekordresultatet inom sakförsäkring 2005 innebär att många länsförsäkringsbolag ger sina kunder och ägare återbäring, totalt närmare en miljard kronor. Till detta ska fogas de premierabatter om cirka 400 Mkr som ges till kunder som har mer än ett engagemang inom sakförsäkring, pensionsförsäkring eller bank. Återbäringen och rabatterna hade inte varit möjliga om inte Länsförsäkringar arbetat med tillväxt som ett medel att öka effektiviteten.

Länsförsäkringar har alltid haft en tillväxtorienterad strategi. Tillväxten startade med sakförsäkring och har gått från landsbygd till storstad, från boendeförsäkring till trafikförsäkring, från konsument till företag. Och inom alla sakförsäkringsområden har vi efterhand blivit marknadsdominerande – de flesta länsförsäkringsbolag har marknadsandelar över 40 procent, en siffra som är något lägre i storstadsområden. För 20 år sedan startade vi vårt pensionsbolag. 1995 startade vi bank. Satsningarna inom bank och pension gjordes för att ge våra befintliga kunder bättre villkor, lägre avgifter och ökad trygghet. Kundreaktionerna har inte låtit vänta på sig – liksom inom sakförsäkring har vi inom bank och pension de mest nöjda kunderna. Och vi har bidragit till att kraftigt förbättra inte minst villkoren och avgifterna på den svenska bankmarknaden genom att utmana de fyra storbankerna och pressat deras marginaler.

Bedöma marknaderna rätt

För att lyckas med sina tillväxtambitioner krävs kunskap att bedöma marknaderna rätt – inte bara hur de ser ut utan hur de kommer att utvecklas. Morgondagens kunder kommer inte att ha samma behov som dagens, av flera olika skäl. De kommer inte att köpa sakförsäkring, pensionsprodukter eller banktjänster på samma sätt som tidigare generationer har gjort. Det svenska samhället förändras. Och både det individuella ansvaret och företagens ansvar för sina

medarbetare leder fram till nya behov och lösningar inom pensions- och sakförsäkringsområdet. Länsförsäkringsbolagen bygger hela tiden ut sina kontorsnät och en kraftig ökning av antalet kontor kommer bland annat att ske genom satsningen på fastighetsmäkleri. Antalet personliga möten med kunder ska öka samtidigt som vi gör en kraftig satsning inom internet. Redan idag står internet för cirka 10 procent av nyförsäljningen inom trafik- och boendeförsäkring och för cirka 30 procent av alla kreditansökningar. Den andelen kommer att öka kraftigt de kommande åren.

Tommy Persson, vd i Länsförsäkringar AB.

Tillväxt inom sakförsäkring

Svensk sakförsäkringsmarknad har under flera år ansetts vara en marknad som endast växer genom höjda premier och inte via ett ökat utbud av nya produkter. Länsförsäkringar söker de närmaste åren tillväxt inom sakförsäkring genom att erbjuda i första hand företag ökad trygghet och förbättrat skydd för sina medarbetare inom bland annat sjukvård, rehabilitering och skadeförebyggande arbete. Bakgrunden är arbetsgivarnas rehabiliteringsansvar och den medfinansiering av sjukpenningen som infördes 2005. Sedan snart två år är det obligatoriskt för företagare att göra rehabiliteringsutredningar för medarbetare som varit sjukskrivna i mer än 28 dagar. Länsförsäkringars undersökningar visar att särskilt små och medelstora företag sällan har tid eller kompetens att göra sådana utredningar. Försäkringskassorna har också för små resurser för att klara de behov som finns. Nu erbjuder Länsförsäkringar en försäkring som ser till att dessa utredningar snabbt görs och att relevanta åtgärder vidtas utan dröjsmål. Det är samma idé som ligger bakom sjukvårdsförsäkringen. Genom snabb tillgång till sjukvård undviker företagare långa sjukskrivningsperioder. Detta är produkter till nytta för såväl våra företagskunder som för den enskilde individen.

Vår tillväxtorienterade strategi inom sakförsäkring kommer att underlätta för företagen att effektivt möta nya lagstadgade krav och ge snabbare vård och rehabilitering till de enskilda medarbetarna.

Tillväxt inom pension

Länsförsäkringar startar under 2006 sin största satsning någonsin på pensionsmarknaden. Efterhand som effekten av det nya allmänna pensionssystemet blir uppenbar för allt fler växer behovet av ett nytt sätt ”att tänka pension”. Därför lanserar vi under 2006 ”Försäkrad Pension”.

Hittills har möjligheten att spara och placera i pensionsförsäkringar bara lockat, och sålts till, de som har pengar över, de som har kunskap och intresse i ekonomiska frågor, eller de som bara råkat vara ovanligt kloka och framsynta. Men nu kommer allt fler människor med helt andra intressen, helt andra förutsättningar och helt andra behov att inse att de själva måste göra något.

Förändringen av det allmänna pensionssystemet gör att i stort sett alla som har en inkomst är i behov av ett tryggt pensionssparande, av samma anledning som de behöver en boende- och en bilförsäkring om de har ett hem och en bil; för att det är ett ”måste” och en nödvändig trygghet.

För de allra flesta innebär det nya allmänna pensionssystemet en märkbar försämring jämfört med det gamla systemet. En normalinkomsttagare kommer att få en pension som motsvarar cirka 50 procent av slutlönen. Det innebär att många av de som idag genom sin inkomst kan betala sina räkningar och ha en hygglig levnadsstandard kommer att uppleva en dramatisk försämring den dagen de går i pension. Och de som idag har lite mer pengar över vid månadens slut, som de kan resa eller göra något annat extra för, kommer att inse att de inte längre kan det.

”Försäkrad Pension” innebär att inte en krona av de pengar som sätts in kan förloras. Inte ens avgiften urholkar de insatta pengarna. Däremot kan värdet på de insatta pengarna öka. När börsen går upp säkras uppgången med jämna mellanrum och värdeökningen läggs till det garanterade kapitalet. Det innebär att inte bara de insatta pengarna, utan även värdeökningen skyddas mot börsnedgångar: ”Försäkrad Pension” ger en växande garanti.

Vår tillväxtstrategi inom pensionsområdet kommer bidra till att lösa ett stort problem för kommande generationer som annars skulle få stora svårigheter att kunna klara sin ekonomi och trygghet den dag de går i pension.

Bank den snabbast växande affären

Bank är det senaste tillskottet i länsförsäkringsbolagens erbjudande och också den snabbast växande affären. Kännedomen och intresset att köpa bankprodukter och banktjänster av det lokala länsförsäkringsbolaget har ökat kraftigt de senaste åren och vi förväntar oss en kraftig tillväxt med i princip en fördubblad affärsvolym de kommande tre åren.

Tillväxt genom fler kundfördelar

Varje lokalt länsförsäkringsbolag har idag breda erbjudanden inom sakförsäkring, pension och bank. Men pension och bank har bara funnits i 20 respektive 10 år, medan sakförsäkring har varit ursprungsaffären i mer än hundra år, det äldsta länsförsäkringsbolaget är över 200 år gammalt. Att merparten av våra drygt 3 miljoner kunder än så länge bara har sakförsäkring är därför inte konstigt.

De senaste åren har antalet kunder med engagemang inom sakförsäkring, pensionsförsäkring och bank fördubblats. Den största delen av vår tillväxt räknar vi med kommer att ske genom att befintliga kunder ökar och breddar sina engagemang. Ökat fokus kommer därför att läggas på att erbjuda fler och tydligare fördelar för dessa kunder. Ju fler produkter inom respektive område desto större rabatter. Men även förmåner utöver rabatter kommer att erbjudas dessa kunder. Det viktigaste är dock den enkelhet som uppstår för de som samlar hela sin vardagsekonomi i sitt länsförsäkringsbolag. Ett telefonsamtal, ett möte med rådgivaren eller en internetinloggning oavsett ärende. Enklare än så kan det inte vara.

Ny tillväxtstrategi

Den strategi för tillväxt som gjort dagens Länsförsäkringar till Sveriges ledande bank- och försäkringsgrupp har varit framgångsrik. Framtidens nya utmaningar och den förändring som samhället genomgår med ökande krav på den enskilde konsumenten och på företagen gör det självklart för oss som kundägda att förnya oss. Under året lägger vi därför fast en ny strategi för tillväxt utifrån samhällets förändringar, kundernas nya efterfrågan och de utmaningar allt detta ställer oss inför. Det är utifrån denna offensiva plattform som dynamiken och utvecklingskraften skapas, som leder till ökad effektivitet och som kommer att vara vägledande för Länsförsäkringar de kommande åren.

Stockholm 15 mars 2006
På uppdrag av de 24 länsförsäkringsbolagen.

Tommy Persson
Vd Länsförsäkringar AB

Strukturer och arbetssätt
Samarbete som stärker den lokala förankringen

Genom den kundägda företagsformen finns för länsförsäkringsgruppen inga andra specifika ägarintressen att beakta än de egna kundernas. Allt som utvecklas i form av produkter, koncept eller systemstöd måste ha rena kundbehov som utgångspunkt. Av affärsidén framgår att sakförsäkring, livförsäkring och bank är kärnverksamheter för länsförsäkringsgruppen. Uppdraget är att erbjuda helhetslösningar med olika kombinationer av sakförsäkringar, olycksfalls- och sjukförsäkringar, livförsäkringar, pensionssparande, fondsparande och banktjänster.

Ett brett erbjudande

Under ett och samma varumärke, genom de 24 länsförsäkringsbolagen, erbjuds kunderna en helhet av bank- och försäkringstjänster. Under 2005 har erbjudandet under devisen Bank & Försäkring ytterligare utvecklats och kommunicerats. Banktjänsterna har fortsatt att utvecklas och Länsförsäkringar har under de senaste åren gått från nischbank till fullsortimentsbank för privatpersoner och lantbrukare. Denna breddning av erbjudandet har också stöttats av en stark utveckling inom övriga områden. Ett aktuellt exempel är Länshem, Länförsäkringars koncept för helhetslösningar i samband med bostadsaffärer som blivit mycket framgångsrikt i Skåne och som nu successivt ska lanseras runt om i Sverige.

För att till fullo leva upp till det kundorienterade synsätt som är grunden för länsförsäkringsgruppens verksamhet, krävs dock mer än bra produkter. Det krävs att kunderna uppfattar det som naturligt och fördelaktigt att samla sitt bank- och försäkringsengagemang hos Länsförsäkringar. Detta synsätt präglar hela verksamheten. Utvecklingen av fördelaktiga helkundserbjudanden prioriteras före produktutveckling inom isolerade områden. En annan tydlig kundfördel är helheten i kundmötet. Alla kundmöten, oavsett om de sker mellan fyra ögon eller via internet, ska utgå från kundens behov och från helheten i länsförsäkringsgruppens erbjudande.

Frivillig samverkan

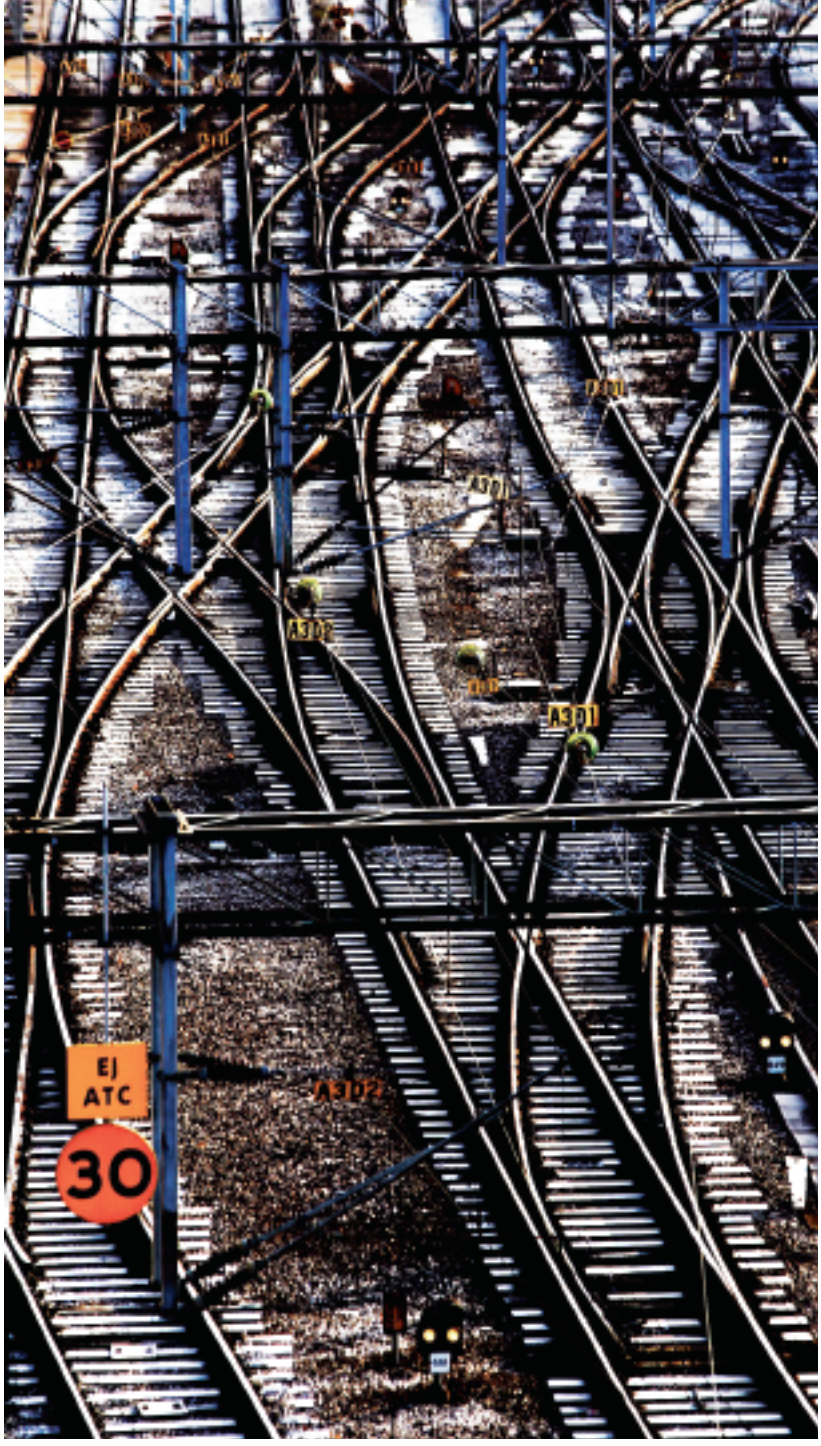
Samverkan inom den moderna länsförsäkringsgruppen har successivt vuxit fram, från erfarenhetsutbyte till dagens omfattande gemensamma affärsverksamhet. De grundläggande idéerna som under två sekel har utvecklats och anpassats till samtiden är giltiga än idag. Tiden har snarare bara bevisat styrkan i en organisation och affärsmodell som utgår från lokala, självständiga och kundägda länsförsäkringsbolag i frivillig samverkan. Inom länsförsäkringsgruppen finns en samsyn att det är den lokala närheten och självständigheten som varit avgörande för gruppens stora framgångar. Beslut som är viktiga för kunden fattas nära kunden. Det lokala länsförsäkringsbolagets stämma och styrelse är högsta beslutande instanser i frågor som rör länsförsäkringsbolagets verksamhet. Det innebär bland annat att varje enskilt länsförsäkringsbolag äger sin egen resultat- och balansräkning. All samverkan mellan länsförsäkringsbolag är därmed frivillig och den federativa organisationsformen grundas på denna självständighet.

Kundägt

Varje enskilt länsförsäkringsbolag ägs av sina sakförsäkringskunder. Rent praktiskt innebär det att bolagets kapital tillhör kunderna och att inga vinstmedel delas ut till en ägarkrets på det sätt som sker i ett aktiebolag. Bolagets vinst tillfaller i sin helhet kunderna genom återbäring och stärkt konsolidering. Livförsäkringsbolaget ägs av sakförsäkringsverksamheten och drivs enligt ömsesidiga principer, där all avkastning går tillbaka till försäkringstagarna.

Samverkan genom Länsförsäkringar AB

Samverkan mellan de 24 länsförsäkringsbolagen sker genom det gemensamt ägda Länsförsäkringar AB med dotterbolag. Bolaget bildades 1936 för att tillgodose

länsförsäkringsbolagens behov av återförsäkring. Att ansvara för det interna återförsäkringssystemet är fortfarande en viktig uppgift, men med åren har allt större gemensamma resurser byggts upp. Länsförsäkringar ABs uppgift är att skapa förutsättningar för länsförsäkringsbolagen att bli framgångsrika på sina respektive marknader. Länsförsäkringar AB är moderbolag för samtliga dotterbolag inom den gemensamt ägda koncernen med verksamheter inom livförsäkring, fondförvaltning, bank, sakförsäkring, run-off samt djur- och grödaförsäkring genom Agria. Vidare drivs gruppens gemensamma utvecklingsfrågor från Länsförsäkringar AB och här finns specialistkompetens inom bland annat försäkring, finansiella tjänster, IT och marknadskommunikation. Länsförsäkringsbolagen bestämmer från tid till annan vad den gemensamma verksamheten i Länsförsäkringar AB ska omfatta.

Vision

- Länsförsäkringar är kundernas naturliga val inom sakförsäkring, livförsäkring och banktjänster.
- Länsförsäkringars finansiella ställning möjliggör uthållighet, utvecklingskraft och prisvärdhet.
- Länsförsäkringar åtnjuter ett brett förtroende i samhället.

Affärsidé

Länsförsäkringsgruppen erbjuder privatpersoner, företagare och lantbrukare prisvärda tjänster inom sakförsäkring, livförsäkring och bank. Verksamheten kännetecknas av begreppen kundägt, lokalt, tillgängligt och personligt bemötande.

Marknadsmål

- Tillväxt med lönsamhet inom alla delmarknader och produktområden, främst genom ökat kundengagemang.
- De mest nöjda kunderna inom bank och försäkring i varje län.

Framgångsfaktorer

- Det kundägda och lokala konceptet.
- Helhet i kundmötet.
- Prisvärdhet.
- Livscykelanpassade produkterbjudanden.
- Händelsebaserad kommunikation.

Detta framgår av ett konsortialavtal och preciseras i Länsförsäkringar ABs styrelses riktlinjer för verksamheten. Denna inriktning kan förändras över tiden i enlighet med ägarnas, länsförsäkringsbolagens, önskemål.

Lokalt och gemensamt

Länsförsäkringsgruppens uppbyggnad med lokala, självständiga bolag som samverkar genom ett gemensamt ägt bolag, ställer stora krav på tydlighet mellan länsförsäkringsbolagen och de gemensamma verksamheterna. Länsförsäkringsgruppens affärsmodell utgår från 24 lokala länsförsäkringsbolag som valt att bedriva viss verksamhet tillsammans. På de lokala bolagens uppdrag har de gemensamma verksamheterna inom Länsförsäkringar AB ansvaret för att bedriva den verksamheten. Federationens uppbyggnad kan på så vis beskrivas som koncernens motsats där verksamheten delegeras från centrala enheter till lokala.

Utgångspunkten för samarbetet inom länsförsäkringsgruppen är att så mycket som möjligt av verksamheten ska drivas av de lokala bolagen. I princip alla kundkontakter sker där. Samtidigt är stordriftsfördelarna omfattande inom försäkring och finansiella tjänster, varför koncessionen för livförsäkring, vissa sakförsäkringsgrenar, liksom oktrojen för bankverksamheten, finns hos det gemensamt ägda Länsförsäkringar AB. Formellt finns det till exempel inte 24 banker runt om i landet. Men ur ett kundperspektiv är det så det ser ut. Grundtanken i länsförsäkringskonceptet är att länets invånare och företag ska få all slags försäkrings- och bankservice genom det lokala bolaget.

Beslut grundade på konsensus

Länsförsäkringsidén, att lokala, självständiga och kundägda försäkringsbolag frivilligt samverkar, ställer också stora krav på förankring av gemensamma beslut. Länsförsäkringsbolagens självständighet innebär att beslut som gäller för, eller påverkar alla bolag i länsförsäkringsgruppen, måste vara grundade på konsensus. Detta ställer särskilda krav på beslutsfattandet i den gemensamma verksamheten. Men det ställer också särskilda krav på länsförsäkringsbolagen som valt att frivilligt samverka i en federation. Även frivillig samverkan innebär oundvikligen ett visst uppgivande av självständigheten. Principen innebär ett åtagande från samtliga länsförsäkringsbolag att sträva efter att finna gemensamma lösningar även i de fall där det råder delade uppfattningar i länsförsäkringsgruppen.

Ett bredare Länsförsäkringar

Länsförsäkringsgruppen har tillsammans över 3,1 miljoner kunder och inget varumärke inom svensk försäkring är starkare. Inget varumärke är heller så starkt förknippat med sakförsäkring. Breddningen av varumärket Länsförsäkringar pågår, med målsättningen att gruppen inom några år ska vara lika stark inom pensions-, spar- och låneområdet som man idag är inom sakförsäkring. En position ska inte lämnas för att en annan ska intas. Enkelhet, närhet och lokal beslutskraft, som byggt framgångarna inom sakförsäkring, översätts också till de finansiella tjänsterna.

Besluts- och samrådsprocess

Genom länsförsäkringsbolagens konsortialavtal har bolagen övergripande kommit överens om formerna för det gemensamma beslutsfattandet. Konsortiet beslutar i frågor som rör aktieägandet i Länsförsäkringar AB och länsförsäkringsbolagens uppdrag till Länsförsäkringar AB. Konsortiet har sedan 2002 även till uppgift att behandla och vid behov följa upp frågor som rör länsförsäkringsbolagens inbördes förhållanden och gemensamma förpliktelser.

Samspelet på strategisk nivå

På övergripande strategisk nivå sker samspelet mellan länsförsäkringsbolagen och Länsförsäkringar AB i konsortiet, i länsförsäkringsbolagens ordförandemöte och i länsförsäkringsbolagens Vd-samråd. I konsortiet sker den formella hanteringen. Ordförandemötet och Vd-samrådet är inga formella beslutsforum, men är en viktig del i förankringsprocessen inför beslut, både gemensamt i konsortiet, enskilt i länsförsäkringsbolagens styrelser och i Länsförsäkringar AB-koncernens styrelser.

Samspelet på operativ nivå

Verksamheten i Länsförsäkringar AB styrs av det uppdrag som länsförsäkringsbolagen enats om. Det sker ett nära samspel mellan länsförsäkringsbolagen och Länsförsäkringar AB för att säkerställa att Länsförsäkringar ABs affärsplan verkligen speglar länsförsäkringsbolagens ”beställning”. Det sker också ett nära samspel när det är dags

för Länsförsäkringar AB att genomföra uppdraget. Detta samarbete är viktigt för att säkerställa rätt leverans, men det är också viktigt för att säkerställa länsförsäkringsbolagens mottagarkapacitet. Det som Länsförsäkringar AB utvecklar och levererar förutsätter i de flesta fall åtgärder och aktiviteter i länsförsäkringsbolagen, om man ska lyckas ta hem den fulla effekten av investeringen.

Gemensamma besluts- och samrådsorgan

Länsförsäkringsbolagens Ägarkonsortium

Konsortiet behandlar frågor som rör dels länsförsäkringsbolagens aktieägande i Länsförsäkringar AB, dels länsförsäkringsbolagens inbördes förhållanden och gemensamma förpliktelser. I det senare fattas alltid beslut i konsensus. I konsortiets roll ingår bland annat att vara länsförsäkringsbolagens forum för strategidiskussion. I konsortiet fastställs den strategiska plattformen och andra gemensamma strategier samt länsförsäkringsbolagens uppdrag till Länsförsäkringar AB. I konsortiet behandlas även viktigare strukturfrågor samt andra frågor av strategisk betydelse för länsförsäkringsbolagen. I Länsförsäkringsbolagens Ägarkonsortium ingår alla de 24 länsförsäkringsbolagen. Ägarkonsortiet sammanträder minst en gång per år.

Länsförsäkringsbolagens Förening

Medlemmar i Länsförsäkringsbolagens Förening är de 24 länsförsäkringsbolagen samt 14 socken- och häradsbolag. Merparten av de uppgifter föreningen tidigare haft har övertagits av konsortiet och Länsförsäkringar ABs styrelse.

Länsförsäkringar ABs stämma

Stämman är Länsförsäkringar ABs högsta beslutande organ med ett antal formella uppgifter som regleras i lag och i bolagsordning. Stämmans huvudsakliga uppgifter är att besluta om bolagsordning för Länsförsäkringar AB, utse styrelse, godkänna resultat- och balansräkning samt bevilja styrelsen ansvarsfrihet. Ordinarie stämma hålls en gång per år.

Länsförsäkringar ABs styrelse

Styrelsen ansvarar för Länsförsäkringar ABs organisation och förvaltning. I detta ansvar ingår bland annat att fastställa organisation, mål och strategier samt riktlinjer för kontroll och styrning. Styrelsen ska säkerställa att de mål och strategier, som fastställts av respektive dotterbolags styrelse, koordineras och optimalt utnyttjar koncernens resurser. I frågor som rör länsförsäkringsbolagens verksamhet har styrelsen för Länsförsäkringar AB möjlighet att ge rekommendationer.

Styrelser för Länsförsäkringar AB-koncernens divisioner/dotterbolag

Vissa divisioner inom Länsförsäkringar AB-koncernen är egna bolag, medan andra omfattar flera bolag. Koncernchefen är ordförande i styrelserna för divisionerna liksom i styrelserna för de juridiska enheter som ingår i respektive division, om inte koncernchefen bestämmer annat. Syftet är att undvika risken för konflikt mellan koncernmål och divisionsmål. Divisionsstyrelserna är ansvariga för respektive divisions verksamhet och har även det formella ansvar som enligt lag och författning gäller för de bolag som ingår i divisionen.

Styrelsen för Länsförsäkringar Liv

Från och med ordinarie bolagsstämma 2005 ska mer än hälften av styrelseledamöterna i Länsförsäkringar Liv, inklusive arbetstagarrepresentanterna, vara oberoende. Med detta menas att de inte får vara anställda eller styrelseledamöter inom länsförsäkringsgruppen.

Ytterligare ett steg för att ta tillvara livförsäkringstagarnas intressen togs under 2003 när en försäkringstagarförening bildades. Försäkringstagarföreningen har 48 medlemmar, två från vart och ett av de 24 geografiska områden där länsförsäkringsbolagen bedriver verksamhet. Medlemmarna utses av livförsäkringstagarna. Försäkringstagarföreningen utser två av de oberoende ledamöterna i Länsförsäkringar Livs styrelse.

Övriga samråd

För att säkerställa ett effektivt samspel mellan länsförsäkringsbolagen och med Länsförsäkringar AB finns också ett antal representativa samråd; Budgetsamråd, Marknadssamråd, IT-/Utvecklingssamråd, Personalsamråd och Livsamråd. Samråden är inte beslutsforum och kan enbart ge rekommendationer till beslut i respektive formell beslutsinstans.

Hållbarhet

De grundläggande värderingarna skapar en långsiktig syn på verksamheten

En viktig del i länsförsäkringsgruppens vision är att skapa ett stort förtroende i samhället och att verksamheten ska präglas av långsiktighet. Visionen är egentligen lika mycket en spegling av gruppens härkomst och historik som det är en blick framåt. Man kan uttrycka det som att länsförsäkringsgruppen har samhällsansvaret ”i blodet”. De lokala kunderna har nämligen hela tiden också varit ägare. Allt som de lokala bolagen har utvecklat, själva eller i samarbete med varandra, har syftat till att långsiktigt tillgodose kundernas och ägarnas behov.

Idag är länsförsäkringsgruppen allt annat än ensam i sin syn på samhällsansvaret som ett viktigt inslag i verksamheten. Företagens samhällsansvar har mer eller mindre kommit på modet. Idag diskuteras allmänt frågor om etik, moral och ansvar, ofta med begreppet CSR – Corporate Social Responsibility. Begreppet CSR myntades i USA redan på 1930-talet och den grundläggande idén med CSR är fortsatt densamma – att företag och marknadsaktörer frivilligt medverkar till ett bättre samhälle. För att få balans i samhällssystemet måste helt enkelt alla ta sitt ansvar.

En förklaring till varför området lyfts fram allt oftare är att statliga organ och aktiviteter i många fall visat sig ha en begränsad effekt på händelseutvecklingen inom viktiga samhällsområden. Det finns därför en ökad förhoppning om att näringslivet tydligare ska bidra i samhällsfrågor där enbart statliga insatser inte räcker till, exempelvis inom miljöområdet.

De senaste årens företagsskandaler, med påföljande krav på moralisk tillnyktring inom näringslivet, har ytterligare satt fokus på frågan om företagens ansvarskänsla. Det har i sin tur gjort att många organisationer gjort detta till sin viktigaste PR- och marknadsföringsfråga. I grund och botten är det självklart bra att många företag ser samhällsansvaret som viktigt, men det måste samtidigt ligga allvar och långsiktighet bakom orden. Hållbarhet är mycket mer än kampanjer och imagearbete.

Länsförsäkringsbolagets samhällsansvar, en månghundraårig historia

Dagens länsförsäkringsbolag arbetar efter idén med brandstoder, som ursprungligen kommer från medeltiden och bygger på att bönderna i en härad hjälpte varandra om någon drabbades av eldsvåda. Redan i sin linda utgick länsförsäkringsbolagens verksamhet från invånarnas och samhällets behov av kompletterande skydd och trygghet, när lagstiftning eller statskassa inte räckte till. När sedermera försäkringsskyddet utvecklades gjordes det utan vinstintresse och med kunderna som ägare av bolagets kapital. Som en idéburen organisation har verksamheten således redan från första början byggt på privat initiativförmåga, men med samhällets bästa för ögonen.

Växelverkan mellan Länsförsäkringar och samhället

Samspelet mellan länsförsäkringsbolaget och det lokala samhället är omfattande. Ofta finns ett starkt engagemang i det lokala samhällets utveckling och många länsförsäkringsbolag stödjer och arbetar aktivt såväl med organisationer, föreningsliv och idrottsrörelsen som med näringslivet. Länsförsäkringsgruppen stödjer också vetenskaplig forskning, främst för att skapa nytta för kunderna. Under 2005 gick cirka 45 Mkr till olika forskningsprojekt, till exempel inom områdena trafiksäkerhet och brottsbekämpning. Detta är viktiga inslag som visar på engagemang och intresse bortom den egna och dagliga affären.

Kundinflytande garanti för samhällsansvar

Länsförsäkringar är alltså en del av samhället – samtidigt är samhället en del av Länsförsäkringar. Juridiskt sett ägs varje länsförsäkringsbolag av försäkringskunderna. Kunderna har möjlighet att påverka valet av de representanter som ska utöva ägarskapet, den så kallade fullmäktigeförsamlingen.

Det betyder att länsförsäkringsbolagets högsta beslutande organ, fullmäktige, har representanter från det lokala samhället och tar tillvara på deras intressen i utformningen av verksamheten. En bättre garanti för att samhällsansvaret genomsyrar verksamheten är svår att finna.

Kundernas efterfrågan styr utbudet

Ett av de områden där samspelet mellan Länsförsäkringar och samhället kan avläsas allra tydligast är utvecklingen av sortimentet. Ända sedan starten med brandförsäkring har samhällsutvecklingen och dess nyfödda behov drivit produktutvecklingen. Det är kundbehov som skapat dagens breda utbud av sakförsäkringsprodukter, men som också lett till starten av såväl livförsäkringsbolag som bank.

För länsförsäkringsgruppen är engagemanget i det lokala samhället och närheten till invånarnas behov av trygghetsprodukter den självklara utgångspunkten i allt som görs. Samhällsansvaret ligger därmed mycket nära de grundvärderingar som byggt de lokala bolagens framgångar och som fortsätter att styra verksamheten. Till detta kommer det arbete som görs inom mer avgränsade områden och där länsförsäkringsgruppen ligger betydligt närmare många andra organisationers sätt att arbeta med hållbarhetsfrågor som program i sig. Ett exempel är miljöarbetet.

Miljö

Miljö i länsförsäkringsgruppen

Länsförsäkringsgruppens miljöarbete utgår från en gemensam miljöpolicy. I den slås fast att länsförsäkringsgruppen ska ta miljöhänsyn i allt som görs så att gruppens miljöpåverkan minskas genom ständiga förbättringar och så att föroreningar undviks inom verksamheten. Miljöarbetet ska utformas i samklang med samhällets miljömål och strävan är att ständigt öka kompetensen inom området. Genom ett engagemang i miljöfrågor försöker länsförsäkringsgruppen även påverka kunder och leverantörer att bidra till en hållbar utveckling i samhället. Alla länsförsäkringsbolag och Länsförsäkringar AB är certifierade enligt miljöledningssystemet ISO 14001.

Den miljöpåverkan länsförsäkringsgruppen har är av både direkt och indirekt karaktär. Den direkta miljöpåverkan kommer från framförallt tjänsteresor och förbrukning av el och papper. Här pågår ett ständigt arbete för att förändra resandet till mer miljövänliga alternativ och att minska el- och pappersförbrukning. Miljöperspektivet ska vara en naturlig del i det dagliga arbetet och de långsiktiga gemensamma miljömålen är att minska utsläppen av koldioxid och att minska pappersförbrukningen.

Den indirekta miljöpåverkan länsförsäkringsgruppen har genom de skador som länsförsäkringsbolagens kunder drabbas av är ett mycket intressant område ur miljöperspektiv. Vatten- och brandskador står för den största miljöbelastningen. Skadereparationerna inom detta område motsvarar en entreprenadverksamhet med cirka 1 000 anställda hantverkare. Vid en skada är det energiförbrukning, sanering, transporter och materialanvändning som påverkar boendemiljö, arbetsmiljö och utomhusmiljö.

Länsförsäkringar följer därför upp miljöpåverkan från vattenskador och här har SP (Sveriges Provnings- och Forskningsinstitut) hjälpt till att ta fram en beräkningsmetod för miljöpåverkan. Vid skadereparationer ställs krav på att entreprenörerna använder byggvaror som inte innehåller giftiga eller hälsostörande ämnen. Länsförsäkringar ger också ut goda råd om sunt och säkert boende.

För att få möjlighet att påverka byggandet i Sverige är länsförsäkringsgruppen aktiv i Bygga-Bo-dialogen, ett samarbete mellan regering, kommuner och näringslivet för ett hållbart samhällsbyggande. I Bygga-Bo-dialogen är hälsosam innemiljö, effektiv energianvändning och effektiv resursanvändning särskilt prioriterade områden. De ingående aktörerna förbinder sig att aktivt verka för hållbar utveckling inom bygg- och fastighetssektorn.

En annan del av länsförsäkringsgruppens miljöarbete är att söka och sprida kunskap. Ett antal forskningsprojekt inom miljöområdet fick stöd under 2005. Under året har också ett antal klimatseminarier hållits runt om i landet för att tydliggöra riskerna med klimatförändringarna.

Medarbetare
Långsiktig utveckling stärker konkurrenskraften

Länsförsäkringsgruppen fortsätter att ur ett medarbetarperspektiv utveckla ett antal områden med det långsiktiga målet att bli ännu attraktivare arbetsgivare och därmed ytterligare stärka konkurrenskraften.

EN MODELL FÖR ledarförsörjning som i förväg kartlägger och identifierar framtida ledare började utvecklas redan år 2004 och en användbar struktur har vuxit fram under år 2005.

Den långsiktiga målsättningen är att nyttja hela länsförsäkringsgruppen som en gemensam arbetsmarknad för att bereda plats och odla framtida ledare. Genom att identifiera framtida ledare är det också möjligt att öka jämställdheten mellan kvinnor och män i ledande positioner. Ett resultat av ledarförsörjningsmodellen är en ökning av internt rekryterade chefer.

Kommande utvecklingsområde inom ledarskap är att arbeta fram en tydligare bild av det unika i ledarskapet i länsförsäkringsgruppen.

Långsiktig utveckling

Framtidens krav och behov av kompetensväxling i kombination med en hög åldersstruktur och pensionsavgångar leder till behovet av handlingsprogram för att attrahera, rekrytera, behålla och utveckla medarbetare. För att fortsätta att vara en attraktiv arbetsgivare utvecklas bland annat individuella och flexibla lösningar vad gäller löner och förmåner för medarbetarna. En annan förmån är att flera länsförsäkringsbolag och Länsförsäkringar AB erbjuder kostnadsfri sjukvårdsförsäkring till sina medarbetare.

I syfte att nå ökad säljkraft och ökad kvalitet i kundmötet sker kompetensinventeringar för att säkerställa rätt kompetens och rätt utveckling för medarbetarna. Utifrån dessa behov har nya diplomutbildningar inom livförsäkrings- och bankområdet tagits fram. Samma utveckling sker inom sakförsäkringsområdet. För att skapa en starkare sälj- och säljledarkultur har två nya skräddarsydda utbildningar utvecklats som ger moderna kunskaper och färdigheter inom försäljning och affärsmannaskap för att öka konkurrenskraften.

Den strategiska satsningen på traineeprogram är ytterligare ett verktyg för strategisk kompetensförsörjning. Med ett mångfaldsperspektiv rekryterades 11 universitets- och högskolestudenter till traineeprogrammet som startade i januari 2006. Genom en blandning av arbetsperioder, utbildningsveckor och utbytespraktik mellan länsförsäkringsbolagen får traineerna en god inblick i länsförsäkringsgruppens organisation och affärsverksamhet. Dessutom gör de studiebesök hos internationella samarbetspartners.

Länsförsäkringar är den attraktivaste arbetsgivaren i försäkringsbranschen för tredje året i rad, enligt de högskolestudenter som svarade på den årliga undersökningen som genomförs av Studentbarometern. Studentprofilering sker på många olika sätt bland länsförsäkringsbolagen. Många medverkar på arbetsmarknadsdagar på högskolor och universitet.

Sjukfrånvaron i länsförsäkringsgruppen är genomsnittlig jämfört med andra banker och försäkringsbolag.

Hälso- och arbetsmiljöfrågor är områden som ständigt bevakas i olika sammanhang.

All statistik här nedan avser de 24 länsförsäkringsbolagen, Länsförsäkringar AB och Mäklarservice.

Sjukfrånvaro

%	2005	2004
Total sjukfrånvaro som en andel av ordinarie arbetstid	4,2	4,3
Andel av den totala sjukfrånvaron som avser sammanhängande sjukfrånvaro på 60 dagar eller mer	58,2	59,5

Sjukfrånvaro fördelad efter kön

%	2005	2004
Män	2,8	2,9
Kvinnor	5,4	5,7

Sjukfrånvaro fördelad efter ålderskategori

%	2005	2004
29 år eller yngre	3,0	2,7
30–49 år	3,9	3,9
50 år eller äldre	4,8	5,3

MEDARBETARSTATISTIK

Antal tillsvidareanställda per den 31 dec

	2005		2004	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
24 länsförsäkringsbolag	1 972	1 891	1 989	1 843
Länsförsäkringar AB	871	690	897	664
Mäklarservice	71	39	71	40

	2005	2004
Totalt antal tillsvidareanställda	5 534	5504
Totalt tillsvidareanställda som slutat under året	365	373
Totalt nya tillsvidareanställda	325	204
Framtida rekryteringsbehov inom de 24 länsförsäkringsbolagen	150	110

Alla medarbetare

Åldersintervall	2005	2004
0–30 år	538	554
31–40 år	1 563	1 614
41–50 år	1 574	1 525
51–60 år	1 574	1 588
61–	283	219
Medelålder, kvinnor	43	44
Medelålder, män	44	45

LEDNINGSSTATISTIK

	2005		
Åldersintervall	Kvinnliga chefer	Manliga chefer	2004 Chefer
0–30 år	8	4	14
31–40 år	70	91	152
41–50 år	80	162	235
51–60 år	53	156	188
61–	4	13	19
Totalt	**215**	**426**	**608**

Medelålder, chefer	2005	2004
Kvinnor	38	43
Män	46	47

	2005		2004	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Vd	5	31	4	32
Ledningsgrupper	87	222	80	213
Styrelseledamöter	105	247	99	256
Fullmäktigeförsamling	313	1 051	294	1 071

Ledningsgrupp: inklusive fackliga representanter

Styrelsen: ordinarie ledamöter inklusive fackliga representanter

Fullmäktige: ordinarie ledamöter

Länsförsäkringsgruppen
Ekonomisk översikt

24 länsförsäkringsbolag

Självständiga och kundägda.

Länsförsäkringsbolagen äger gemensamt Länsförsäkringar AB med dotterbolag.

Länsförsäkringsbolagen, totalt, 2005

Premieintäkt efter avgiven återförsäkring, Mkr	14 328
Rörelseresultat, Mkr	6 911
Antal kunder	3,1 miljoner
Medelantal anställda	3 690

FEMÅRSÖVERSIKT

Mkr	2001	2002	2003	2004	2005
Premieintäkt efter avgiven återförsäkring, sakförsäkring	10 030	11 859	14 087	15 857	16 217
Premieinkomst efter avgiven återförsäkring, livförsäkring	8 857	8 126	8 069	8 676	9 472
Konsolideringskapital sakförsäkring	18 712	14 657	16 699	19 857	27 745
Utlåning till allmänheten	12 453	19 861	30 044	39 426	47 064
Inlåning från allmänheten	12 352	14 736	17 013	18 599	20 739

Länsförsäkringar AB-koncernen

	2005	2004
Resultat före skatt, Mkr	2 100	781
Medelantal anställda	1 230	1 225
Konsolideringsgrad, %	497	389

LÄNSFÖRSÄKRINGAR BANK, KONCERNEN

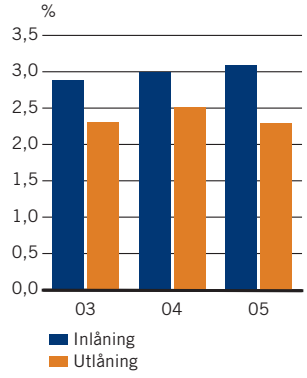
	2005	2004
Inlåning från allmänheten, Mdr kr	21	19
Utlåning till allmänheten, Mdr kr	47	39
Rörelseresultat, Mkr	154	127
Medelantal anställda	285	275

RÖRELSERESULTAT FÖRE ÅTERBÄRING OCH RABATTER PER LÄNSFÖRSÄKRINGSBOLAG, MKR

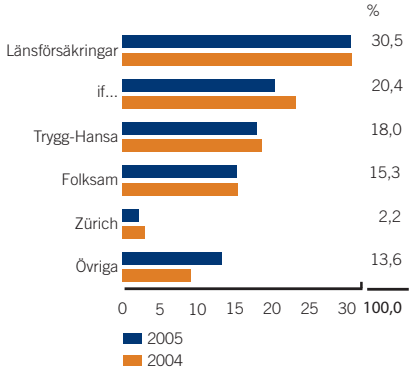
Länsförsäkringar Norrbotten	150	Länsförsäkringar Bergslagen	324	Länsförsäkringar Jönköping	406
Länsförsäkringar Västerbotten	309	Länsförsäkringar Stockholm	665	Länsförsäkringar Halland	337
Länsförsäkringar Jämtland	149	Länsförsäkringar Södermanland	227	Länsförsäkring Kronoberg	211
Länsförsäkringar Västernorrland	85	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	574	Länsförsäkringar Kalmar län	321
Länsförsäkringar Gävleborg	216	Länsförsäkringar Skaraborg	304	Blekinge Länsförsäkringsbolag	138
Dalarnas Försäkringsbolag	700	Östgöta Brandstodsbolag	617	Länsförsäkringar Göinge	123
Länsförsäkringar Värmland	133	Länsförsäkringar Älvsborg	521	Länsförsäkringar Kristianstad	114
Länsförsäkringar Uppsala	321	Länsförsäkringar Gotland	126	Länsförsäkringar Skåne	766

MARKNADSANDELAR

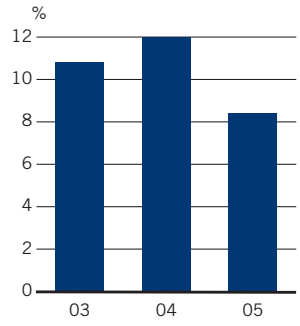
In- och utlåning bankverksamheten

Sakförsäkring (andel av inbetalda premier)

Traditionell livförsäkring Nyförsäljning

LÄNSFÖRSÄKRINGAR SAK FÖRSÄKRINGS AB

	2005	2004
Premieintäkt efter avgiven återförsäkring, Mkr	1 045	2 260
Resultat före skatt, Mkr	1 856	641
Medelantal anställda	315	318
Konsolideringsgrad, %	401	273

AGRIA DJURFÖRSÄKRING

	2005	2004
Premieintäkt efter avgiven återförsäkring, Mkr	844	787
Resultat före boksluts-dispositioner och skatt, Mkr	197	154
Marknadsandel, %	60,7	62,5
Medelantal anställda	155	142

LÄNSFÖRSÄKRINGAR LIV, KONCERNEN

	2005	2004
Premieinkomst netto, Mkr	9 472	8 676
Årets resultat, Mkr	4 584	2 348
Medelantal anställda	245	299
Konsolidering, %	114	103
Solvens, %	126	123

Länsförsäkringar Liv är ett dotterbolag, men drivs enligt ömsesidiga principer och hela resultatet tillfaller kunderna.

Kunder och distribution
Sveriges mest nöjda kunder

För kundägda bolag sker all utveckling enbart för att tillgodose de kundbehov som finns och de nya som uppkommer. Det finns därför inget bättre betyg än det som kommer direkt från kunden. De 24 självständiga länsförsäkringsbolagen har Sveriges mest nöjda privatkunder inom både sakförsäkring, livförsäkring och bank. Inom sakförsäkring intas tätpositionen även bland företagen.

Kundmötet och distributionen

Länsförsäkringsbolagens framgångar bygger på det personliga mötet, prisvärdheten och närheten till kunderna. Med över 140 kontor från norr till söder har de 24 länsförsäkringsbolagen skapat en nära relation till sina kunder. Beslut som är viktiga för kunderna fattas utan byråkrati nära dem.

Bankkunderna har tillgång till 85 rådgivningskontor runt om i landet och ett komplett utbud av bank- och försäkringstjänster. På många platser som saknar kontor jobbar ombud för att upprätthålla service till kunderna. Bankverksamheten kompletteras med Svensk Kassaservice kontor över hela Sverige och dessutom kan uttag göras i alla bankomater, varav 53 är Länsförsäkringars egna. På företagssidan arbetar fristående franchisetagare och etablerade fristående försäkringsmäklare.

Antalet besök och köp via internet fortsatte att öka kraftigt under 2005. Under året gjordes 15 miljoner besök på Länsförsäkringars hemsidor på internet. Detta är en ökning med cirka 25 procent jämfört med 2004.

De inloggade kunderna erbjuds överblick över hela sitt produktengagemang som spänner över hela utbudet av sakförsäkringar, pensionsförsäkringar och banktjänster. Vidare erbjuds vanliga internetbankstjänster som att betala räkningar, byta fonder i fondförsäkringar och genomföra aktiehandel. Utöver inloggade tjänster väljer fler och fler att ansöka om bil- och boendeförsäkring samt boende- och privatlån via internet. Allt fler kunder väljer också att ta kontakt, boka tid för rådgivning samt anmäla sin skada via länsförsäkringsbolagens hemsidor. Internet är nu en mycket viktig service- och försäljningskanal som kunderna väljer i allt högre grad.

För uppdragsgivares räkning förvaltade Länsförsäkringar Mäklarservice vid utgången av 2005 en sakförsäkringspremie om 1 414 (1 424) Mkr. Premieinkomsten för mäklad livförsäkringsaffär uppgick till 2 666 Mkr, vilket är 28 procent av länsförsäkringsgruppens totala premieinkomst. Mäklardisken bedriver sin verksamhet från tre mäklardiskar: Öst/Nord, Väst och Syd, uppdelade på sak- respektive livförsäkring. Diskarna är kopplade till länsförsäkringsbolagen i respektive region.

Sveriges mest nöjda kunder inom både bank och försäkring

Det finaste betyg kundägda bolag kan få är utmärkelser som bygger på kundernas omdömen. Länsförsäkringsbolagen har landets mest nöjda sakförsäkringskunder och landets mest nöjda livförsäkringskunder på privatmarknaden. Inom sakförsäkring intas tätpositionen även bland företagen. Det visade 2005 års undersökning av Svenskt Kvalitetsindex[1)].

[1)] Svenskt Kvalitetsindex, sammanställs av Handelshögskolan i Stockholm och är en fristående undersökning som genomförs av SIQ, Institutet för Kvalitetsutveckling, Garantidata AB och Handelshögskolan.

Länsförsäkringsgruppen har toppat mätningarna för privatkunder inom sakförsäkring 14 år i rad. I 2005 års undersökning tas också topplaceringen inom liv- och pensionsförsäkring tillbaka. Även den snabbt växande skaran bankkunder är mer nöjda än privatkunder i andra banker, för andra året i rad. Därmed kompletteras trippeln med Sveriges mest nöjda kunder inom samtliga produktområden länsförsäkringsbolagen erbjuder.

Utöver kundnöjdhet mäter Svenskt Kvalitetsindex även image, kundförväntningar, produkt- och servicekvalitet, prisvärdhet samt lojalitet. Inom 19 mätområden av 21 (sju områden vardera inom privat livförsäkring, privat sakförsäkring samt sakförsäkring på företagsmarknaden) uppvisar länsförsäkringsgruppen det högsta betyget.

Undersökningen för banker visar att Länsförsäkringar ligger i toppen inom samtliga parametrar som mäts. Bankverksamheten har också minst avstånd mellan vad kunderna förväntar sig och vad de upplever sig få. Dessutom tillhör banken den grupp som får högst betyg för långsiktigt sparande. Nöjdheten har ökat totalt sett och är nu på samma nivå som före bankkrisen. Kunderna har återigen ett högt förtroende för bankerna.

En särskild mätning avseende bolånemarknaden visade att även länsförsäkringsbolagens bolånekunder är mera nöjda än privatkunder i andra bolåneinstitut. Av undersökningen framgick att räntan är en viktig faktor när det gäller att välja bolåneinstitut. Hög kundnöjdhet är också en förutsättning för att bankens kunder ska vara lojala också i framtiden.

Kundutveckling

Vid utgången av 2005 hade länsförsäkringsgruppen drygt 3,1 miljoner kunder. Antalet nya kunder uppgick till drygt 221 000. Samtidigt har knappt 194 000 kunder lämnat länsförsäkringsgruppen, vilket ger en nettoökning motsvarande knappt 1 procent.

Under 2005 har antalet helkunder ökat med drygt 4 500, motsvarande 4,8 procent (från 96 000 i januari 2005 till drygt 100 000 i december 2005). Även andelen kunder som har produkter från minst två produktområden har ökat. Antalet kunder med produkter inom mer än ett produktområde uppgick till 23 procent (725 000).

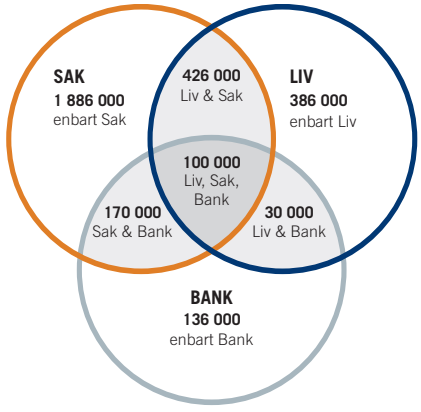
Rådgivningsmötet stärker relationerna

Kundnyttan skapas genom de nära kundrelationerna. Det sker genom det kundägda och lokala konceptet, prisvärdheten och möjligheten att få allting kring skydd för person, egendom och ekonomi från en leverantör. Allting samlat ger översikt, enkelhet och rabatter kopplade till antalet produkter och kombinationer av produkter. Strukturerade kundmöten som leder till merförsäljning och ökar andelen helkunder är målet. Länsförsäkringsbolagens ambition är att privatkunderna ska ha kontakt med samma rådgivare för sina bank- och försäkringsärenden. På så sätt utnyttjar kunden hela erbjudandet: Spara, Låna, Betala och Skydda.

Ytterligare ökad försäljningseffektivitet uppnås genom en tydligare rollfördelning mellan de olika kundmötena telefon, internet eller rådgivning. Ökad korsförsäljning av produkter till redan befintliga kunder är en framgångsfaktor inom alla affärsområden. Incitament till korsförsäljning och fler helkunder på företagssidan skapas till exempel genom att stärka och stimulera försäljningen inom sak- och livförsäkring. Bland lantbrukarna kan Länsförsäkringar paketera finansiella tjänster och försäkring på ett för marknaden unikt sätt för såväl producerande bönder som för de som äger en jord- eller skogsbruksfastighet.

ANTALET KUNDER MED OLIKA PRODUKTKOMBINATIONER:

Produkt-kombinationer	Ökning i antal	Procentuell ökning
Sak	39 789	0,5
Liv	1 185	1,2
Bank	5 473	4,2
Sak och liv	4 693	0,3
Sak och bank	3 656	2,2
Liv och bank	881	3,1
Sak, liv och bank	4 566	4,8

Totalt 3 130 000 kunder.

Styrkan i lokala varumärken

Länsförsäkringar är inte 1 utan 24 lokala varumärken, som vid behov kompletteras med det gemensamma samlingsnamnet Länsförsäkringar. Länsförsäkringsbolagen kommunicerar lokalt på sina geografiska marknader, men även gemensam varumärkeskommunikation utgår från det lokala perspektivet. Länsförsäkringar är den aktör inom försäkringsbranschen som flest människor har en positiv inställning till. Så mycket som halva Sveriges befolkning har en positiv inställning till Länsförsäkringar.

Varumärket har dessutom de senaste åren varit starkast i Sverige bland de aktörer på marknaden som erbjuder bank och försäkring[1]. Andelen personer som spontant först anger Länsförsäkringar när de blir ombedda att nämna aktörer inom bank och försäkring har ökat med 6 procent jämfört med 2004. En SIFO-undersökning från juni 2005 visar att de positiva kärnvärden som varumärket länge förknippats med, som Tryggt och Tillgängligt, ytterligare förstärkts. Länsförsäkringsbolagen är lokala bolag nära kunderna och det är också så de uppfattas.

Gratis Mariestad!
Nu har ni snart en strand inne i stan.
Här finns redan några av Sveriges mest nöjda bankkunder. *

Även marknadsaktiviteter som tas fram i gemensam regi utgår från det lokala perspektivet. Detta exempel på en annons är hämtad från Skaraborg våren 2006.

[1] Uppgiften är hämtad från Länsförsäkringars egen varumärkesundersökning som görs hos ett oberoende undersökningsföretag. Målgruppen är Sveriges befolkning och årligen görs 13 000 intervjuer.

Marknadsöversikt

Sakförsäkringsmarknaden 2005

Året kom inledningsvis att domineras av de naturskador som har drabbat både Sverige och utlandet. Stormen Gudrun i början av 2005 visade att även det svenska samhället är sårbart för naturens krafter. Stormen visade samtidigt på vikten av avbrottsförsäkringar och skogsförsäkringar – produkter som har haft stora skadeutbetalningar under 2005.

Försäkringsbolagens stora skadeutbetalningar har naturligtvis påverkat återförsäkringsmarknaden. Kostnaden för återförsäkring har generellt sett ökat. Bolag som har haft många försäkringar i stormskadade områden har naturligtvis påverkats mer än övriga bolag.

Även om skadekostnaderna i samband med naturkatastrofer var stora har marknadens aktörer haft en positiv lönsamhetsutveckling. Denna utveckling är först och främst ett resultat av förbättrad kapitalförvaltning, men även av den kostnadseffektivisering som i princip alla marknadens aktörer har genomfört. Den ökade lönsamheten har medfört ett allt större intresse från nya aktörer. Främst storbankerna, men även andra nordiska försäkringsbolag, börjar nu bredda sin verksamhet.

Större konkurrens om kunderna har bland befintliga aktörer medfört ett allt större fokus på områden som kundnöjdhet, marknadsföring och ersättning i samband med skador. Samtidigt har försäkringsbranschens reklaminvesteringar ökat kraftigt jämfört med 2004.

Det ökade kundfokuset har haft effekt och resulterat i allt nöjdare kunder. Enligt Svenskt Kvalitetsindex ökade alla stora aktörer sin kundnöjdhet under året. En orsak kan vara att försäkringspremierna var relativt stabila under 2005. En annan att den finansiella avkastningen på bolagens portföljer var positiv, vilket i kombination med aktörernas stora fokus på att balansera det försäkringstekniska resultatet, har medfört små premieförändringar för merparten av marknadens produkter.

Under 2005 fortsatte aktörernas positionering inom hälso- och omsorgsområdet. Försäljningen har fortfarande inte riktigt tagit fart, men många nya produkter och affärskoncept har introducerats eller väntas bli lanserade under 2006.

FAKTA OM DEN SVENSKA SAKFÖRSÄKRINGSMARKNADEN

Mkr	2005
Inbetalda premier totalt	56 761
Företags- och fastighetsförsäkring	13 543
Hem- och villahemförsäkring	11 139
Trafikförsäkring	10 881
Motorfordonsförsäkring	11 846
Sjuk- och olycksfallsförsäkring	4 413
Marin- och transportförsäkring	1 004

Källa: Försäkringsförbundet

Liv- och pensionsförsäkringsmarknaden 2005

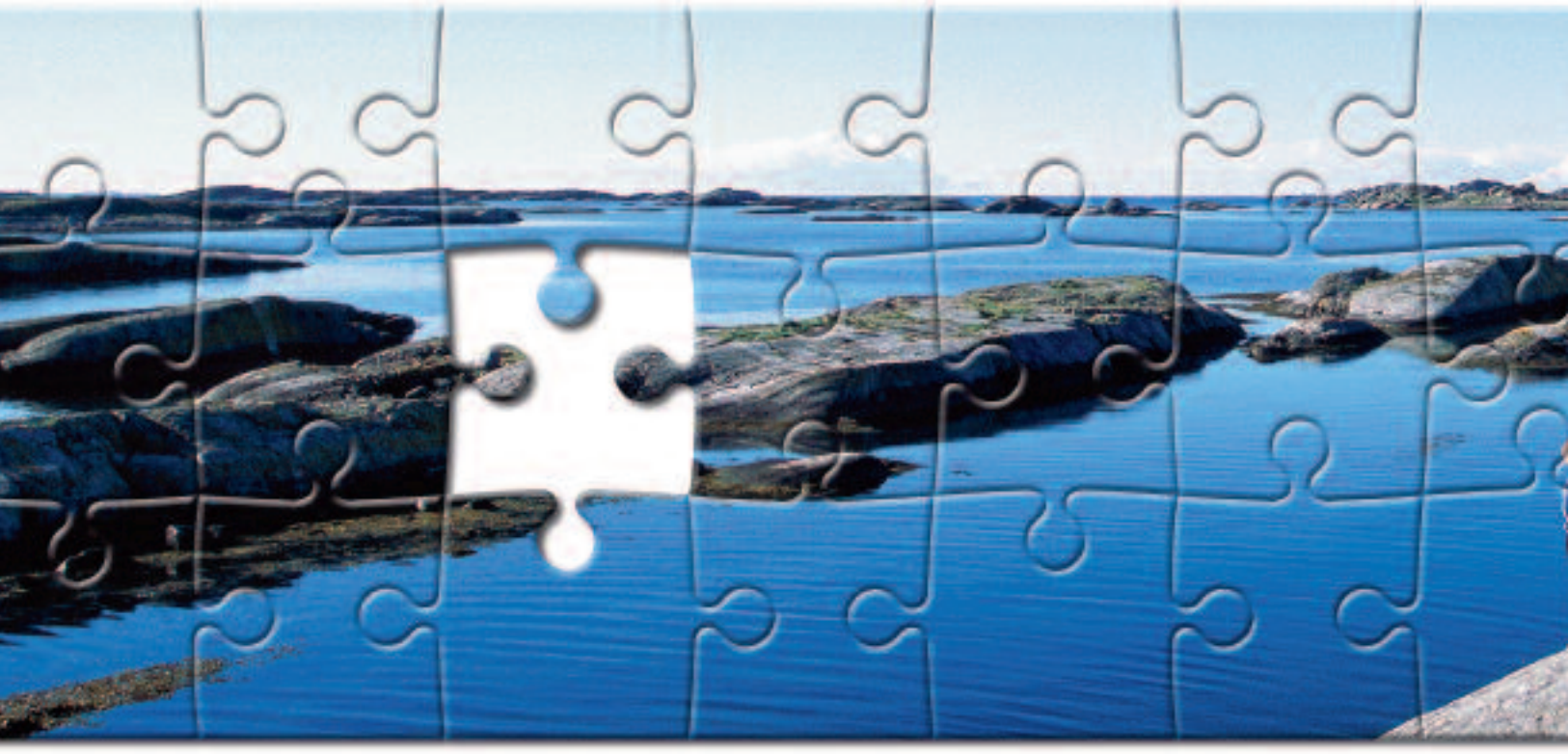
Liv- och pensionsförsäkringsmarknaden hade en positiv utveckling under 2005. Kapitalavkastningen var bra och branschens konsolideringsnivå ligger nu på cirka 110 procent. Premieinkomsten och den totala nyteckningen ökade. Speciellt bra har utvecklingen varit för fondförsäkringar med engångspremie.

Marknaden för privat pensionssparande och kapitalförsäkring har minskat mest under de senaste åren, samtidigt som tjänstepensionsmarknaden har varit relativt konstant. En injektion för sparandemarknaden kan dock vara den nya produkten kapitalpension, introducerad under första kvartalet 2005. Kapitalpension har ökat kraftigt på kort tid. Marknaden domineras av ett fåtal större etablerade aktörer, men även några mindre relativt nya aktörer har tagit en del av marknaden.

Branschen lyckades bryta trenden med sjunkande kundnöjdhet som har pågått sedan 2001. Kunderna upplever generellt att kvaliteten och servicen har ökat, samtidigt som vissa av marknadens aktörer har lyckats förstärka sin image mot kunderna. Nöjdheten är dock fortfarande lägre än i andra branscher, men årets trendbrott är både positivt och nödvändigt för branschens utveckling.

FAKTA OM DEN SVENSKA LIV- OCH PENSIONSFÖRSÄKRINGSMARKNADEN

Mkr	2005
Premieinkomst	
– traditionell livförsäkring	62 639
– fondförsäkring	61 813
Försäljningsvärde	
– tjänstepensioner	88 115
– kapitalförsäkring	5 244
– privat pension	35 054
Tillgångar	1 440 000
– aktier	604 400
– räntebärande värdepapper	614 500
– fastigheter	46 200
– övrigt	177 400
Återbäringsränta, branschgenomsnitt, %	0,1
Totalavkastning, %	8,9

Bankmarknaden 2005

Svenskarnas ökande disponibla inkomst i kombination med stigande priser på småhus och den svenska börsens positiva utveckling påverkade bankmarknaden positivt. Konsumenternas förmögenhet blev större, riskvilligheten likaså och spar- och skuldkvoten som andel av den disponibla inkomsten ökade. Viktigare är dock att skuldkvoten har minskat som en andel av hushållens totala förmögenhet, vilket innebär att risken i hushållens portfölj har minskat. Med andra ord hade bankerna under 2005 bra förutsättningar för försäljning av fonder, inlåningskonto, konsumtions- och bolån. Konkurrensen intensifierades kring bolån som också allt mer fungerar som en strategisk dörröppnare för andra produkter som sparkonto och lönekonto. Villigheten att förhandla om bolåneräntorna har ökat hos en del storbanker som inte vill låta småbankerna kapa åt sig för stor andel av marknaden. Motdraget är att de sänker marginalerna för att bemöta de nya aktörernas villkor.

Bankernas intjäning fortsatte att vara mycket bra, vilket har givit en del banker en relativt stor kassa att investera i nya affärer. På agendan hos framförallt storbankerna står därför diversifiering av affären och under 2006 kommer vissa storbanker att erbjuda sakförsäkringar till sina privatkunder.

FAKTA OM DEN SVENSKA BANKMARKNADEN

Mkr	2005
Total in- och upplåning	1 546 000
In- och upplåning hushåll	584 000
Total utlåning	1 678 000
Utlåning hushåll	345 000
Hypotekslån	1 529 000
Hypotekslån hushåll	1 102 000

Bankverksamhet
Grunden lagd för fortsatt tillväxt

Länsförsäkringar har under 2005 stärkt sin position på den konkurrensutsatta svenska bankmarknaden. Med stärkta nyckeltal, ökande volymer och därtill landets mest nöjda bankkunder är en god grund lagd till fortsatt tillväxt.

BANKVERKSAMHETEN är tillsammans med liv- och pensionsförsäkring och sakförsäkring, ett av Länsförsäkringars tre kärnområden. Inom Länsförsäkringar AB bedrivs support och utveckling inom bankverksamheten genom Länsförsäkringar Bank AB och dess dotterbolag Länsförsäkringar Hypotek AB (bolåneinstitut), Wasa Kredit AB (finansbolag) och Länsförsäkringar Fondförvaltning AB (fondbolag).

2005 var ett viktigt år för länsförsäkringsgruppens bankverksamhet. De senaste årens starka tillväxt innebär att bankverksamheten står väl rustad för fortsatt tillväxt. Affärsvolymen har ökat från 24 till 122 miljarder kronor sedan 2001 och rörelseresultatet steg under samma period från 1 Mkr till 154 Mkr. Bankverksamheten har en stark position på en mycket konkurrensutsatt marknad. För andra året i rad visar Svenskt Kvalitetsindex att kunderna är mer nöjda än privatkunder i andra banker. Kundstocken uppgår till 593 000, varav 83 000 är bolånekunder. Utlåningen till allmänheten ökade med 19 procent, inlåningen med 9 procent och kortstocken växte med 24 procent. Bostadsutlåningen i dotterbolaget Länsförsäkringar Hypotek ökade med 30 procent. Rörelseresultatet steg med 22 procent under året till 154 Mkr före skatt. Räntenettot ökade med 5 procent till 873 Mkr.

Ytterligare ett styrkebevis är att kapitalmarknadens förtroende är fortsatt stort och att Standard & Poor's i januari 2006 höjde bankens outlook från "stable" till "positive". Det bekräftar den positiva utvecklingen i bankverksamheten och dess strategiska betydelse för länsförsäkringsgruppen och på ägarens engagemang.

Kunden vinnare

I Sverige utmanas storbankerna sedan flera år tillbaka av flera aktörer. Många av de banker som etablerat sig som telefon- och internetbanker har vunnit kundernas förtroende och tar andelar på marknaden. Antalet nya aktörer ökade ytterligare i samband med att även andra företag än de traditionella bankerna tilläts erbjuda inlåning – och det till en relativt hög inlåningsränta.

NYCKELTAL

Mkr	2005	2004
Rörelseresultat	154	127
Balansomslutning	51 661	43 016
Räntemarginal, genomsnitt, %	1,69	2,02
Antal kunder	593 000	568 000

Utbudet av tjänster är mycket likartat och de främsta konkurrensmedlen är priser och villkor. Storbankernas rekordvinster får

2005 i korthet

- Rörelseresultatet före kreditförluster uppgick till 203 (171) Mkr och efter kreditförluster till 154 (127) Mkr.
- Räntenettot ökade med 5 procent och uppgick till 873 (830) Mkr.
- Utlåningen till allmänheten ökade med 19 procent till 47 (39) miljarder kronor och inlåningen från allmänheten ökade med 9 procent till 21 (19) miljarder kronor.
- Bostadsutlåningen i dotterbolaget Länsförsäkringar Hypotek ökade med 30 procent till 31 (24) miljarder kronor.
- Länsförsäkringsbolagen har Sveriges mest nöjda bankkunder för andra året i rad enligt årets undersökning från Svenskt Kvalitetsindex.
- Antalet kunder ökade till 593 000 (568 000).
- Standard & Poor´s ändrade i januari 2006 bankens outlook från ”stable” till ”positive”.
- Antalet kort ökade med 24 procent till 107 000 (85 000).
- Samtliga fonder hade en positiv avkastning under året.

också många att höja rösten med krav på sänkta avgifter. Vinnaren är kunden. Priskriget till trots är benägenheten att byta bank liten. Bara 3 procent bytte bank under 2005 medan 7 procent valde att komplettera med ytterligare en bank. Detta trots att de som bytte bank visar sig vara avsevärt mycket nöjdare med sin nya bank.

Internet som kontaktform

Kundernas förväntningar på sin bank har ökat sedan tidigare och så även den upplevda kvaliteten. Den senaste bankundersökningen från Svenskt Kvalitetsindex visar att svenska bankkunder är nöjdare än någonsin. Kunderna anser att de får rimlig valuta för det de betalar till banken. Undersökningen visar också att allt fler svenskar gör sina bankaffärer över internet – ungefär hälften av alla privatkunder använder idag huvudsakligen internet som kontaktform med sin bank.

De svenska bankerna är världsledande när det gäller att erbjuda banktjänster på internet. Andelen svenskar som använder internet som sin huvudsakliga kontaktform med banken är enligt nya undersökningar mellan 40 och 45 procent. En fungerande internetbank är en grundläggande förutsättning för att lyckas på den svenska bankmarknaden idag. Det har också visat sig att bankkunder som övergår till internet blir mer aktiva – de gör fler bankaffärer.

Stigande förmögenhet positivt för hushållen

Låga räntekostnader, trots ökad skuldsättning, har medfört ett ökat utrymme för hushållen att konsumera. Dessutom har småhuspriserna fortsatt att stiga; både 2004 och 2005 steg priserna med i genomsnitt 10 procent per år. Börsen har också stigit kraftigt under 2005. Hushållens förmögenhet har alltså ökat, både realt och finansiellt.

Under 2006 förväntas sysselsättningen att stiga. Många mätningar visar att klimatet på arbetsmarknaden har blivit bättre. Antalet lediga platser ökar och i vissa branscher talar man om brist på arbetskraft. Det gäller främst byggsektorn och vissa privata tjänstenäringar inom IT-området. Valåret innebär också extra stimulanspaket från regeringen. Hushållens disponibla inkomster väntas öka och kan kompensera för den förväntade ränteuppgången. 2005 avslutades starkt och det förväntas en fortsatt ökad tillväxt under 2006.

Svensk ekonomi utvecklades mycket positivt under 2005. Investeringar, privat konsumtion och nettoexport bidrog till den goda BNP-tillväxten. Flera olika faktorer stimulerade ekonomin 2005. Börsen steg kraftigt och småhuspriserna ökade. Räntorna sjönk och kronan försvagades. Under 2006 kan räntestimulansen väntas bli något mindre, detta kompenseras dock av en expansiv finanspolitik, ökad sysselsättning och generellt stigande inkomster.

God tillväxt

Enligt Riksbankens prognos så förväntas tillväxten förbli god både i Sverige och omvärlden och bankernas låntagare visar

överlag en god betalningsförmåga. Bankernas lönsamhet har också förbättrats sedan tidigare. Det finns heller inget som tyder på att bankerna ska få problem med kreditförluster eller vikande lönsamhet framöver. I ett internationellt perspektiv är de långa räntorna låga och kreditspreadarna små och en snabb korrigering av dessa förhållanden kan inte uteslutas. Den turbulens på de finansiella marknaderna som detta i så fall skulle kunna orsaka förväntas dock ha begränsad påverkan på de svenska bankerna.

Med kunden i centrum

Länsförsäkringar erbjuder kompletta tjänster inom bank och försäkring för privat- och lantbrukskunder. Målsättningen är en kontaktperson och ett kundmöte för samtliga affärer.

Kvalitet och service säkras genom kontinuerliga investeringar i system, produkter, kanaler och kompetenta medarbetare.

Privat

Grunden i länsförsäkringsgruppens framgång bygger på det lokala konceptet. Många kunder föredrar emellertid att sköta de flesta av vardagens bankärenden hemma på tider som passar dem. Kombinationen av det personliga och digitala mötet är därför en viktig framgångsfaktor.

Många kunder har behov av ett personligt möte främst för rådgivning om privatekonomi, sparande och lån. Länsförsäkringsbolagens lokala förankring gör att rådgivaren har lättare att lära känna kunden och få en kunskap om individuella behov och förutsättningar. De 85 rådgivningskontoren finns placerade runt om i landet. Kunderna kan även göra sina bankaffärer via internet, telefon och Svensk Kassaservice, betala sina inköp med kort samt utnyttja uttagsautomater i Sverige och i utlandet.

Länsförsäkringars internetbank ”Bank via internet” får höga betyg av kunderna och den senaste undersökningen visar att 93 procent är nöjda med sin internetbank. Antal kunder i Bank via internet har ökat med 10 procent och uppgick till 317 000 vid årsskiftet.

Allt fler kunder väljer Länsförsäkringar som sin vardagsbank och kunderna är generellt mycket nöjda med bankens villkor och tjänster. Tillväxten är hög, under 2005 ökade bankens kunder med 5 procent, och det genomförs kontinuerliga investeringar för att uppfylla kundernas behov och förväntningar. Under året lanserades ett antal nya produkter och tjänster; bland annat ett 3-månaders fasträntekonto, nylansering av aktieindexobligationer och handel med räntebärande papper via internet. Nytt för året är också att alla förlängningar av lån sker lokalt med hjälp av nya och effektiva rutiner. Kortstocken ökade under året med 24 procent.

Privatkunderna i korthet

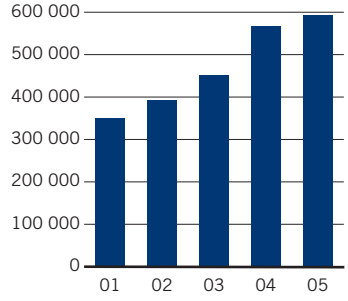
- 17 procent har sina bolån hos Länsförsäkringar.
- 18 procent av bostadsägarna är även bankkunder.
- 78 procent av kunderna använder internet för sin vardagsekonomi.
- 84 procent har någon form av sparande.

Mötesplatserna

Länsförsäkringsbolagen har 85 rådgivningskontor runt om i Sverige. Kunderna kan även göra sina bankärenden via internet, telefon och Svensk Kassaservice (antingen på ett av 700 kontor eller hos en av landets 2 500 lantbrevbärare), betala sina inköp med kort samt utnyttja uttagsautomater både i Sverige och utomlands.

Antal kunder

Lantbruk

Länsförsäkringar är fortsatt marknadsledande inom lantbruk. 178 000 brukare av jordbruks- och skogsbruksfastigheter har valt Länsförsäkringar för egendom och produktion genom lantbruksförsäkringen. Den höga marknadsandelen inom sakförsäkring skapar goda möjligheter att växa starkt även inom övriga delmarknader.

Ett lantbruk i förändring

De senaste åren har en pressad lönsamhet i lantbrukets traditionella produktionsgrenar samt en osäkerhet inför de förutsättningar som kommer att gälla framgent hämmat investeringsviljan hos Sveriges lantbruksföretagare. Under 2005 bröts den negativa trenden och de lantbrukare som bestämt sig för att fortsätta utveckla sina företag investerar. Samtidigt ökar också investeringsviljan i nya produktionsgrenar såsom energiproduktion. Utvecklingen går mot en allt tydligare differentiering mellan boendejordbruk och produktionsjordbruk. Det moderna produktionsjordbruket utvecklas i hög utsträckning och de företagare som inte följer med i utvecklingen väljer att avveckla verksamheten. Under året genomfördes satsningar såsom LRFs kraftsamlingsverkstäder, där man för att ingjuta mod och framtidstro visade på lyckade satsningar i jordbruket och vilka möjligheter som finns hos de gröna näringarna.

Stor kundtillströmning

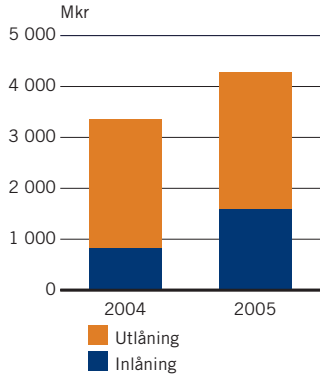
Ett stort antal personer inom Sverige är ägare av jordbruksfastigheter, men endast ett fåtal har sin huvudsakliga inkomst från näringen. Den största gruppen är skogsägarna. Därefter kommer ägare av jordbruk som bedriver dessa i kombination med skogsbruk. Antalet lantbrukskunder i banken har ökat med 126 procent och uppgår till 40 700, varav 9 200 är aktiva lantbrukare och 31 500 är kunder med lantbruksanknytning. Andelen av lantbrukskunderna i Länsförsäkringar som även är kunder i banken har ökat till 22 procent under 2005.

Komplett lantbrukserbjudande

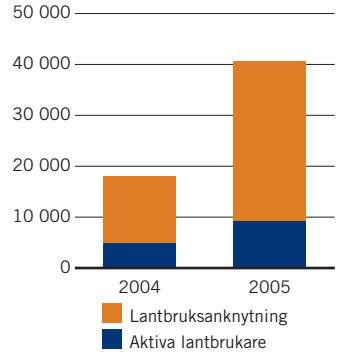
Samarbetet med Landshypotek fortsätter att utvecklas. På flera platser i landet har Landshypotek valt att samlokalisera med befintliga länsförsäkringskontor. Tillsammans erbjuds en helhetslösning i Lantbrukarpaketet. Lantbrukarpaketet är ett erbjudande av en rad produkter och tjänster som ett modernt jord- och skogsbruksföretag kan behöva. Lantbrukaren kan välja hela eller delar av paketet. Lantbrukarpaketet innehåller bland annat ett rörelsekonto med möjlighet till kredit, placeringskonto med en av marknadens högsta räntor, bank- och betalkort, skogs- och skogsskadekonto, arrendegarantier och helt kostnadsfria tjänster via telefon och internet. Kunderna erbjuds också förmånliga lånemöjligheter och säsongskrediter, till exempel EU-kredit, samt bottenlån genom Landshypotek.

Affärsvolym lantbruk

Antal lantbrukskunder

Sveriges mest nöjda bankkunder för andra året i rad

Grunden för Länsförsäkringars framgång bygger på det lokala konceptet. Affärerna och besluten ska ske så nära kunderna som möjligt. Bankverksamheten har under sin tioåriga historia vuxit kraftigt och gått från nischbank till fullsortimentsbank för privatpersoner och lantbrukare. Framgångsreceptet är detsamma som sedan starten 1801. Det bygger på lokal kunskap och förankring samt personlig kontakt, och att inte växa snabbare än att alla kunder kan erbjudas den bästa service. Detta vägval bekräftas ännu en gång av att Länsförsäkringar Bank för andra året i rad har Sveriges mest nöjda bankkunder enligt Svenskt Kvalitetsindex, en undersökning som genomförs av Handelshögskolan i Stockholm. Svenskt Kvalitetsindex baseras på 8 000 kundintervjuer och mäter ett antal olika faktorer (image, förväntningar, produkter, service, prisvärdhet, nöjdhet och lojalitet) som sedan vägs samman i ett totalbetyg. Länsförsäkringar fick högst betyg av samtliga banker, totalt 76, vilket är betydligt högre än för övriga svenska banker där genomsnittet var 70.

Spara

Svenskarnas totala sparande ökade med 29 procent under året, framförallt tack vare börsuppgången och ökat värde på bostäder. Trots det låga ränteläget och den höga upplåningen är det tydligt att sparande, både på kort och på lång sikt, blir allt viktigare för de svenska konsumenterna.

Länsförsäkringsgruppen är idag Sveriges åttonde största aktör inom sparaområdet och Sveriges sjätte största aktör när det gäller inlåning från hushåll. Volymtillväxten var god under 2005. Inlåningen ökade med 9 procent till 21 miljarder kronor och marknadsandelen, mätt i inlåning från hushåll, steg från 3,0 till 3,1 procent. Antalet konton har också ökat starkt och det är tydligt att allt fler kunder väljer Länsförsäkringar som sin huvudbank. I genomsnitt öppnades (netto) 2 000 nya privatkonton, 1 300 sparkonton och 170 värdepappersdepåer per månad under 2005.

Inlåningen från lantbrukskunderna ökade under 2005 med 765 Mkr, eller 93 procent. Orkanen Gudrun i början av 2005 blev ett hårt slag mot många skogsägare. För att erbjuda dessa största möjliga stöd kombinerat med en enkel och snabb hantering skapades ”Stormpaketet”, en produkt som förenar en effektiv skadereglering med rådgivning och attraktiva placeringsvillkor, och som tydligt visar på mervärdet av att ha sina bank- och försäkringsaffärer hos samma aktör.

Enligt undersökningen LänsSpar är det trygga sparformer som bankkonto, fonder och privat pensionssparande som är svenskarnas favoriter, men risksparandet ökar efter 2005 års goda utveckling på börsen. Idag vill fler (15 procent) öka sitt sparande i aktier och aktiefonder än för ett år sedan (11 procent). Ungefär sju av tio svenskar sparar på bankkonto.

Fonder

Det totala nettoflödet i fonder i Sverige uppgick under 2005 till 83 miljarder kronor, jämfört med 56 miljarder kronor 2004. Utvecklingen var mycket positiv under året och det är tydligt att allmänheten börjar återfå förtroendet för fonder som en långsiktig sparform.

Nettoflödet i Länsförsäkringars fonder uppgick till drygt 3 miljarder kronor 2005 och marknadsandelen är nu 4,1 procent. Av nettoflödet kom 2,4 miljarder kronor från PPM-sparande och Länsförsäkringar Fondliv.

Länsförsäkringar Fondförvaltning förvaltade vid årsskiftet 54 miljarder kronor och behåller därmed sin plats som Sveriges femte största fondbolag. Samtliga av Länsförsäkringars fonder gav positiv avkastning under 2005. Aktiefonderna gav alla över 20 procents avkastning och Småbolagsfonden och Tillväxtmarknadsfonden steg båda med över 62 procent.

2005 var ett bra år för de svenska fondspararna. Speciellt stort var intresset för produkter som kombinerar möjligheten till ett brett ägande och god avkastning med ett litet personligt engagemang. Svenskarnas sparande i fond-i-fonder uppgick under året till 23 miljarder kronor. Det är mer än en fördubbling jämfört med 2004. Länsförsäkringars tre fond-i-fonder hade en mycket god utveckling och ökade under året mer i värde än motsvarande produkter hos andra aktörer. Fond-i-fond Offensiv ökade med 39,7 procent och utsågs dessutom till Sveriges bästa fond-i-fond 2005 av Dagens Industri. Fond-i-fond Normal ökade under året med 29,8 procent och fond-i-fond Försiktig med 20,1 procent.

Under 2006 kommer fond-i-fonderna att få ännu bättre möjlighet att skapa en bra avkastning. Förvaltarna kan då även välja mellan alla fonder i ABN Amros, Alfred Bergs och Bancos sortiment.

Betala

Utvecklingen under 2005 var mycket positiv. Allt fler kunder valde Länsförsäkringar som sin huvudbank och 24 200 nya privatkonton öppnades. 27 000 nya kunder anslöt sig till och använder regelbundet internetbanken för sina bankärenden. Andelen elektroniska betalningar uppgår nu till 72 procent av de totala betalningarna som görs via Länsförsäkringar Bank. Antalet räkningar som togs emot som e-faktura ökade med 23 procent och antalet användare av Bank-ID, en kostnadsfri identifieringstjänst för exempelvis säkra penningtransaktioner eller kontakter med myndigheter på internet, fördubblades.

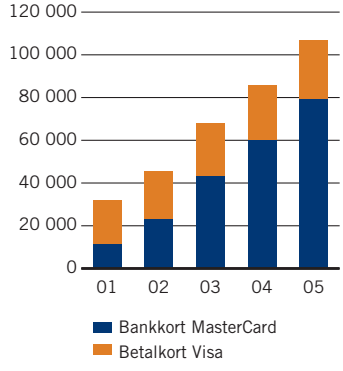
Under året genomfördes en marknadsinsats för att sätta ökat fokus på bankens bank- och betalkort (Visa och MasterCard) och samtidigt uppmuntra till aktivare kortanvändning. Gensvaret var stort och kortstocken växte med 24 procent. Det syns dessutom en tydlig ökning (cirka 16 procent) av antalet transaktioner per kort. En nyhet under året är att det nu också är möjligt för kunderna att få kortfakturorna i internetbanken och alltså inte enbart som pappersutskick.

Wasa Kredit

Wasa Kredit är ett dotterbolag till Länsförsäkringar Bank. Bolaget är ett finansbolag som bedriver leasing- och avbetalningsverksamhet samt blancoutlåning på den svenska marknaden. Verksamheten för leasing och avbetalning riktar sig främst mot marknader för bilar, datorer och tyngre maskiner samt fritidssegmentet såsom till exempel husvagnar och båtar.

Rörelseresultatet före bokslutsdispositioner och skatt uppgick till 110 (98) Mkr. Utlåningsvolymen uppgick till 8 (8) miljarder kronor. Av utlåningen fördelar sig 43 procent på bilfinansiering, 18 procent på blancokrediter, 16 procent på maskinfinansiering och resterande på leverantörsfinansiering och fritid.

Antal kort

Låna

Aktiviteten på lånemarknaden var mycket intensiv även under 2005. En starkt bidragande orsak var det fortsatt låga ränteläget. Kunderna lånar främst till bostäder, men även andelen konsumtionskrediter stiger stadigt.

Trots att det spekulerades om räntehöjningar under året sänktes räntan ytterligare, och i slutet av 2005 låg den rörliga räntan på den lägsta nivån på flera årtionden. Som en direkt följd av det låga ränteläget har konkurrensen på lånemarknaden hårdnat och den ökade prispressen från främst affärsbankerna har lett till ännu lägre räntemarginaler. Tillväxten var trots detta tillfredsställande och under året ökade Länsförsäkringar marknadsandelen för hypoteksutlåning med 16 procent. Enligt Svenskt Kvalitetsindex är Länsförsäkringars bolånekunder dessutom bland de mest nöjda i landet. Länsförsäkringar fick betyget 79,6 att jämföra med 72,5 som är genomsnittet för alla bolåneinstitut i landet.

Hypoteksutlåningen ökade under året med 30 procent eller 7 miljarder kronor till 31 miljarder kronor. Andelen bolånekunder ökade med 19 procent till 83 000. Utlåningen till lantbruk ökade med 6 procent till nästan 3 miljarder kronor.

Kreditkvaliteten är fortsatt mycket god och följs årligen upp genom noggranna analyser av stockarna. En hög kreditkvalitet bygger på en omsorgsfull riskbedömning och prövning av varje låneansökan. En effektiv hantering av låneärenden säkrar både framgång och konkurrenskraft.

Kundernas krav blir allt högre och mer mångfasetterade. Därför bedrivs ett kontinuerligt arbete för att höja kundnytta och kvalitet på service och tjänster.

Under året implementerades ett projekt för att effektivisera valvshanteringen och varje ärende kan nu följas i realtid genom hela processen. Detta leder till kortare ledtider och bättre service för kunderna.

Basel II

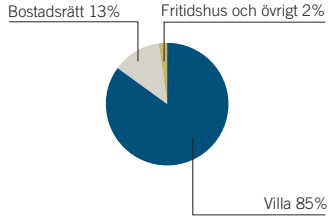
Från och med 2007-01-01 kommer bankkoncernen att beräkna kapitaltäckning för kreditrisk enligt Intern riskklassificering, IRK-metoden för hushållskrediter. Metoden innebär att verksamheten kommer att granskas av Finansinspektionen och det ställer i sin tur höga krav på hanteringen av kreditrisk.

IK-metoden ger möjlighet att strategiskt och operativt hantera sina kreditrisker, liksom ökad möjlighet att styra utlåningsverksamheten efter faktisk risk i kreditstocken.

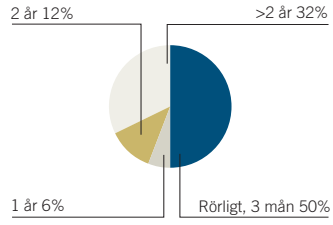
Kreditgivning är en av bankkoncernens huvudsakliga verksamheter och kreditrisk är den enskilt största risk som verksamheten är exponerad emot. Det är därför viktigt att ha en gemensam syn på kreditrisk och en stark kreditkultur. Centralt för en stark kreditkultur är att det finns en förankrad och kommunicerad strategi för kreditrisken samt att det finns tydliga policies som vägleder medarbetarna. Strategi och policies ska ge stöd i att balansera kvaliteten och kvantiteten i kreditportföljen mot att uppnå önskat riskjusterat avkastningskrav, samtidigt som bolaget ska möta kundernas efterfrågan, utvärdera nya affärsmöjligheter och uppfylla de externa krav som ställs på verksamheten.

Riskklassificeringssystemet används i varje kreditbeslut och är en integrerad del i kredithanteringen. Samtliga medarbetare har genomgått utbildning i både riskklassificeringssystemet och Basel II. Sedan flera år hanteras hushållskrediter i ett välutvecklat och väl integrerat IT-system. Detta garanterar att krediter hanteras på ett effektivt och enhetligt sätt. För Basel II- regelverket har nytt IT-stöd utvecklats. Detta integreras helt och hållet i befintligt kreditsystem. I övrigt satsas betydande resurser på att anpassa även andra IT-system.

Produktfördelning

Räntebindningstider på hela stocken, Hypotek

Rating

Standard & Poor´s ändrade i januari 2006 bankverksamhetens ”outlook” från ”stable” till ”positive” avseende det långfristiga kreditbetyget. Samtidigt bekräftades det kortfristiga kreditbetyget på A-2.

Det långfristiga kreditbetyget från Moody´s är A3/stable och det kortfristiga kreditbetyget är P-2.

Ratinginstitut	Kortfristig rating	Långfristig rating
Standard & Poor´s	A-2	A- (Positive)
Moody´s	P-2	A3 (Stable)

Upplåning

Bankens finansfunktion har utvecklats kraftigt sedan 2003 bland annat som en konsekvens av de upplåningsprogram som startats. Fram till 2002 hade bankverksamheten ett inlåningsöverskott, vilket innebar att behovet av upplåning över kapitalmarknaden inte fanns.

Banken strävar efter att ha tillgång till olika refinansieringsprogram som attraherar olika geografiska marknader och olika investerargrupper. I de program som sätts upp har banken, under förutsättning att marknadsbetingelserna är de rätta, för avsikt att vara kontinuerligt aktiva. Expansionen av antalet program avvägs därför alltid mot den bedömda möjligheten av att vara aktiv under programmen.

Upplåning och emitterade värdepapper ökade med 34 procent eller 7 miljarder kronor till 26 (19) miljarder kronor.

UPPLÅNINGSPROGRAM

	Ram	Utnyttjat 2005-12-31
Certifikat	15 miljarder kronor	1,8 miljarder kronor
MTN (Medium Term Note)	20 miljarder kronor	12,1 miljarder kronor
EMTN (Euro Medium Term Note)	2,0 miljarder Euro	1,1 miljarder Euro

Liv- och pensionsförsäkring
Stärkta nyckeltal och nöjda kunder

I den traditionella livförsäkringsverksamheten uppgick totalavkastningen på placeringstillgångarna till 14,9 (6,4) procent. Breda uppgångar på världens aktiemarknader kombinerat med relativt stor aktieandel i portföljen är den främsta orsaken till den goda avkastningen.

LÄNSFÖRSÄKRINGAR LIV erbjuder, genom de 24 självständiga och kundägda länsförsäkringsbolagen, trygghetslösningar som kombinerar långsiktigt sparande med försäkringsskydd både till företag och till privatpersoner. De flesta har behov av sådana lösningar, i synnerhet som landets välfärdssystem förändrats i grunden under de senaste 10-15 åren. Sverige har fått ett nytt pensionssystem, som för många kommer att betyda lägre pensioner. För den enskilde betyder det här att vi idag behöver se över vår ekonomiska trygghet på ett helt annat sätt än tidigare.

Pension från tre håll

Den allmänna pensionen utgör den breda bottenplattan i den totala pensionen. Nästa skikt av pensionen utgörs av tjänstepension, det vill säga den pension de allra flesta får genom sin anställning. Pensionen kan också kompletteras med ett privat pensionssparande. I det nya pensionssystemet är det mycket svårare för var och en att förutse hur hög den framtida pensionen kommer att bli. Samtidigt ger det nya systemet också en större möjlighet än tidigare att påverka pensionens storlek genom att göra olika pensionsval. Förändringarna innebär att behovet av ett privat pensionssparande har ökat och fler och fler tvingas ta ett större ansvar för sin framtida pension.

Tre förvaltningsformer

Länsförsäkringar erbjuder liv- och pensionsförsäkring med tre olika förvaltningsformer; traditionell förvaltning, Nya Världen-förvaltning och fondförvaltning. De olika alternativen har både för- och nackdelar beroende på målet med sparandet och hur stora risker man är beredd att ta.

Traditionell förvaltning

Traditionell förvaltning ger en garanterad årlig avkastning på 3 procent, före avgifter och avkastningsskatt. När avkastningen är högre än den garanterade avkastningen sker preliminär fördelning av återbäring och när den är lägre sker återfördelning av tidigare preliminärt fördelad återbäring. Storleken på återbäringen beror långsiktigt på hur hög avkastningen blir på placeringarna. Placering av kapitalet sker främst i noterade aktier och räntebärande värdepapper samt i fastigheter och Alternativa Investeringar.

2005 i korthet

- Svenskt Kvalitetsindex visade att Länsförsäkringar har Sveriges mest nöjda liv- och pensionsförsäkringskunder.
- Nyckeltalen har stärkts. Konsolideringen steg med 11 procentenheter till 114 procent, solvensen steg med 3 procentenheter till 126 procent och administrationsresultatet förbättrades med 76 Mkr.
- Kunder som sparar i pensions- och livförsäkring erbjuds en av de högsta återbäringsräntorna i branschen. Som en följd av stärkta nyckeltal höjdes återbäringsräntan den 1 oktober 2005 från 4 till 6 procent före skatt och avgifter och från den 1 mars 2006 höjdes återbäringsräntan till 9 procent.
- Totalavkastningen på placeringstillgångar i traditionell förvaltning uppgick till 14,9 (6,4) procent och Nya Världens avkastning uppgick till 17,1 (9,6) procent. Länsförsäkringar har av den ledande branschtidskriften Investment & Pensions Europe (IPE) utnämnts till Sveriges bästa pensionsförvaltare för tredje året i rad.

Alternativa Investeringar består främst av investeringar i fonder som köper, utvecklar och säljer onoterade bolag.

Nya Världen-förvaltning

Nya Världen-förvaltning finns bara hos Länsförsäkringar. Pensions- eller sparkapitalet placeras för närvarande i 70 procent aktier och 30 procent räntebärande värdepapper. Den höga andelen aktier ökar möjligheten till god avkastning på sikt. Nya Världens garanti innebär att kunden, även om utvecklingen på de finansiella marknaderna är negativ, efter fem år eller vid dödsfall, alltid är garanterad inbetald premie med avdrag för avgifter och avkastningsskatt.

Fondförvaltning

I fondförvaltning väljer kunden själv placeringsinriktning och risknivå, men garanteras inte någon avkastning. Kundens val står mellan aktie- och räntefonder och det är kunden själv som står risken för utvecklingen av fondernas värde. Fondförvaltningen innebär möjlighet till högre avkastning men även en högre risknivå än traditionell förvaltning. Länsförsäkringar tillhandahåller fonder inte bara från Länsförsäkringars sortiment utan även från ett antal andra välrenommerade aktörer som ABN Amro, Fidelity och Société Générale.

Marknaden tog fart

Den svenska marknaden för liv- och pensionsförsäkringar har efter några år med minskande försäljning återigen tagit fart. Marknaden ökade, mätt i försäljningsvärde till ett värde om 134 miljarder kronor, vilket är en ökning med cirka 22 procent jämfört med föregående år. Det är framförallt engångspremier som haft en mycket hög ökningstakt, 149 procent jämfört med föregående år och det är fondförvaltning som ökat mest.

Liv- och pensionsförsäkringsmarknaden kan delas upp i tjänstepensionsmarknad, sparmarknad och privat pension. Tjänstepensionsmarknaden är den största av de tre delmarknaderna och sparmarknaden är den marknad som ökat kraftigast under året.

Tjänstepensionsmarknaden

Länsförsäkringars största satsning ligger på tjänstepensionsmarknaden där även avtalsmarknaden finns. Marknaden för tjänstepensioner har under de senaste åren varit relativt oförändrad och har präglats av att nya aktörer tillkommit, vilket bidragit till en ökad konkurrens. Mätt i premieinkomst har Länsförsäkringars marknadsandel inom tjänstepensionsmarknaden vuxit något, från 9,1 procent till 9,6 procent 2005. Små och medelstora företag är en viktig målgrupp men Länsförsäkringar ser också tillväxtmöjlighet i de stora företagen. Två tredjedelar av alla yrkesverksamma arbetar inom företag med fler än 50 anställda. Länsförsäkringar vill vara den försäkringsgivare som möter privatpersonen även där. Tjänstepensioner har traditionellt reglerats av kollektivavtal på arbetsmarknaden. Medarbetarna i företagen har de senaste 10 åren fått ett allt större inflytande över sina tjänstepensionsförsäkringar och möjlighet att välja hur de vill placera en del av sina pensionspengar. För att kunna tillgodose de större företagens behov har Länsförsäkringar särskilda rådgivare som är specialiserade på tjänstepensionslösningar för dessa företag.

Avtalspension

De allra flesta som har anställning har via kollektivavtalet också en avtalspension. Inbetalningarna till denna pension betalas av arbetsgivaren medan löntagaren själv får välja hur hela eller delar av detta sparande ska placeras. Flera av de stora kollektivavtalade pensionsavtalen har på senare år ökat den valbara delen av den totala pensionspremien vilket givit ett positivt bidrag till den konkurrensutsatta delen av tjänstepensionsmarknaden. De senaste åren har aktiviteten ökat bland de som kan göra individuella pensionsval både genom att fler ändrat sina pensionsval och att en del av dem som tidigare avstått från att välja numera gör aktiva val.

Sparmarknaden

Den marknad som ökat kraftigast under året är sparmarknaden. Inom sparförsäkring hade Länsförsäkringar en tillväxt på 9 procent. Marknaden växte dock med 71 procent varför marknadsandelen minskade från 6,7 procent till 4,3 procent. Under början av 2005 lanserades en ny form av kapitalförsäkring på marknaden, Kapitalpension. Kapitalpensionen har en lägre avkastningsskatt än vanlig kapitalförsäkring och är fri från förmögenhetsskatt, kapitalvinstskatt och inkomstskatt vid utbetalning. Försäkringen säljs framförallt med fondförvaltning och med engångspremie. Denna nya kapitalförsäkring har under 2005 tagit ett stort kliv in på marknaden och motsvarar idag cirka 17 procent av totalmarknaden. Länsförsäkringar har under året uppnått en marknadsandel om 1,3 procent av denna nya kapitalförsäkring.

Nöjda kunder och flera utmärkelser

Länsförsäkringar Liv har lyckats bäst enligt Svenskt Kvalitetsindex och har de mest nöjda liv- och pensionsförsäkringskunderna på privatmarknaden. Mätningen visar att kunderna generellt sett ger livförsäkringsbolagen ett något stärkt omdöme jämfört med föregående mätning.

Länsförsäkringar utnämndes i december för tredje året i rad till bästa svenska pensionsförvaltare av den ledande branschtidskriften Investment & Pensions Europe. Dessutom belönades Länsförsäkringar för andra året i rad som bästa investerare i Europa inom tillgångsslaget Private Equity. Ett flertal faktorer ligger bakom utmärkelsen som bästa svenska pensionsförvaltare i år. Bland annat framhålls investeringsstrategin, där Länsförsäkringar internt utför portföljstyrningen som bland annat innefattar strategisk allokering, val av förvaltare och riskbudgetering, medan den aktiva förvaltningen inom de olika tillgångsslagen sköts av externa specialister, bland annat ABN Amro som förvaltar merparten av Länsförsäkringars tillgångar. Vidare framhålls Länsförsäkringars unika produktutbud med tre olika förvaltningsformer, samt Länsförsäkringars förmåga och specialistkompetens inom områden som Asset Liability Management (ALM) och risk management.

Avkastning och återbäring

Den 1 oktober 2005 höjde Länsförsäkringar Liv återbäringsräntan på traditionellt sparande från 4 till 6 procent före avgifter och avkastningsskatt och den 1 mars 2006 höjdes återbäringsräntan till 9 procent. Det innebär att kunder som sparar i liv- och

Fortsättning på sidan 35.

Kapitalförvaltning

Långsiktigt god avkastning till livförsäkringsspararna

Ansvaret för kapitalförvaltningen inom länsförsäkringsgruppen finns dels inom respektive länsförsäkringsbolag, dels hos en specialistfunktion i Länsförsäkringar AB. Den senare ansvarar för förvaltningen av cirka 170 miljarder kronor på uppdrag av Länsförsäkringar AB-koncernens liv- och sakförsäkringsbolag, fondbolag samt Agria Djurförsäkring och ett antal mindre dotterbolag.

LÄNSFÖRSÄKRINGAR KAPITALFÖRVALTNING, en enhet inom Länsförsäkringar AB, samarbetar med flera olika uppdragsgivare, där Länsförsäkringar Liv är den största. Länsförsäkringar Kapitalförvaltning, ansvarar för förvaltningen av Länsförsäkringar Livs förvaltningsformer traditionell förvaltning och Nya Världen. Kapitalförvaltningen har till uppgift att skapa en långsiktigt god och konkurrenskraftig avkastning för Länsförsäkringars livförsäkringssparare.

Risknivån fastställs

Kapitalförvaltningens uppgift är att åstadkomma så hög avkastning som möjligt med hänsyn till Länsförsäkringar Livs riskvilja och finansiella styrka. Därför bestäms först och främst hur stor risk som kan tas i förvaltningen genom en så kallad ALM-analys (Asset Liability Mangement), eller balansräkningsanalys. I analysen studeras livförsäkringsbolagets skuld till försäkringstagarna samt de tillgångar som finns. Risker och osäkerheter identi-

fieras och konsekvenserna av olika tänkbara händelser testas. Syftet är att få fram en optimal risknivå för tillgångsportföljen som dels ger en konkurrenskraftig avkastning, dels matchar skulden och framtida in- och utbetalningar till försäkringsspararna.

Tillgångsfördelning

Därefter är det dags att bestämma hur tillgångarna ska fördelas på olika tillgångsslag och marknader. Det kallas marknadsrisk och är den enskilt viktigaste aspekten för hur portföljen kommer att utvecklas. Därför läggs stor del av analys och resurser på det här området. Fördelningen påverkas också av legala restriktioner, som exempelvis den nyligen införda trafikljusmodellen.

Den långsiktiga tillgångsfördelningen sammanfattas i en så kallad referensportfölj. Den talar i procent om fördelningen mellan aktier och räntor samt andra typer av tillgångar som Private Equity (onoterade bolag), fastigheter och absolutavkastande placeringar. Ibland är det inte möjligt, eller mest effektivt, att placera utifrån referensportföljen. Det kan bero på risker i balansräkningen och på de finansiella marknaderna, exempelvis risk för stora börsfall. I dessa fall tas en så kallad normalportfölj fram. Den bestod i slutet av 2005 till cirka 88 procent av aktier och räntebärande värdepapper, och till 12 procent av Private Equity, fastigheter och absolutavkastande placeringar. Långsiktighet ska prägla placeringarna, men extrema värderingslägen utnyttjas för att skapa värde i portföljen, eller för att skydda den.

Aktiv risk

När tillgångsfördelningen är klar, bestäms hur stor andel som ska utgöras av aktiv risk, det vill säga mandat för att låta en förvaltare avvika från ett marknadsindex. Aktiv risk tas på de marknader där chanserna att skapa överavkastning bedöms som goda. Länsförsäkringar tror att man med fördel ska ha en aktiv förvaltning som bygger på fundamental analys på mindre effektiva marknader. Det är lättare att skapa mervärde relativt index på småbolag, fastigheter och onoterade bolag än till exempel bland storbolagsaktier i USA och Europa.

Förvaltning externt

Länsförsäkringar har överlåtit åt ett antal externa förvaltare att utföra den löpande förvaltningen av noterade tillgångar samt fastigheter. Onoterade aktier och absolutavkastande strategier hanteras internt. I nästa steg gäller det alltså att hitta rätt förvaltare. Förvaltaranalysen syftar dels till att utvärdera och upphandla nya förvaltare, dels till att kontrollera och följa upp utlagda förvaltningsuppdrag.

Utvärderingen av förvaltarna görs främst utifrån kvalitativa faktorer, som till exempel bedömning av förvaltningsteam, process och portföljkonstruktion. Historiska prestationer är naturligtvis också viktiga och ingår som stöd till förvaltaranalysen. ABN Amro sköter större delen av förvaltningen av aktier och räntebärande värdepapper. För att konkurrensutsätta ABN Amro har ytterligare en förvaltare, ING Investment Management, valts till att förvalta en mindre del av aktieportföljen. Fastighetsinnehavet förvaltas av fastighetsbolaget Humlegården.

Uppföljning och utvärdering

Kapitalförvaltningen definierar uppdragen till förvaltarna med tydliga risknivåer och avkastningskrav. Förvaltarnas uppgift är sedan att skapa bästa möjliga avkastning givet de ramar och riktlinjer de fått. Detta kan innebära att förvaltarna väljer att ha en sammansättning av aktier som avviker mot de jämförelseindex som gäller för portföljen.

De externa förvaltningsuppdragen utvärderas av Kapitalförvaltningen som regelbundet analyserar förvaltarna och förvaltningsresultaten. I arbetet ingår också att kontinuerligt följa upp förändringar så att de fastlagda ramarna för respektive förvaltningsuppdrag är rimliga och efterlevs. Specialister från Kapitalförvaltningen möter kontinuerligt de företag som sköter den löpande förvaltningen.

Med tiden kommer fördelningen inom portföljen att förändras eftersom tillgångarna ger olika avkastning. Om börserna stiger kommer exempelvis aktieandelen av portföljen att växa sig större än andelen i normalportföljen. Då behöver portföljen ”rebalanseras”. Länsförsäkringar anser att det inte är effektivt att göra justeringar alltför ofta, utan policyn tillåter vissa avvikelser från normalportföljens fördelning.

Samtliga steg i Kapitalförvaltningens investeringsprocess utvärderas kontinuerligt. De analyseras och återkopplas dagligen och formella avstämningar sker på vecko- och månadsbasis. Kapitalförvaltningens arbetssätt har visat sig framgångsrikt under de senaste åren, inte minst genom att Länsförsäkringar i december 2005 för tredje året i rad utnämndes till bästa svenska pensionsförvaltare av den ledande branschtidskriften Investment & Pensions Europe (IPE).

Traditionell förvaltning

I traditionell förvaltning finns en garantiränta på 3 procent. Det innebär att pengarna måste förvaltas på så sätt att garantin upp-

Fortsättning från sidan 33.

fylls. Strävan är att förvaltningen ska generera högre avkastning än 3 procent och att spararna får en återbäringsränta utöver garantin. För det krävs en sofistikerad förvaltningsstrategi och ett väl definierat arbetssätt.

Nya världen

I Länsförsäkringars alternativ Nya Världen placeras 70 procent i aktier och 30 procent i räntebärande värdepapper. Länsförsäkringar Kapitalförvaltning styr förvaltningen av Nya Världen. Aktieinnehaven i Nya Världen sprids över hela världen för att beroendet av enskilda marknader ska vara så litet som möjligt. Inom aktieportföljen ska 20 procent placeras i nordamerikanska aktier, 15 procent i svenska aktier, 15 procent i europeiska aktier, 10 procent i japanska aktier samt 10 procent i asiatiska aktier.
Det förekommer ingen aktiv omfördelning mellan de olika delportföljerna.

Den löpande förvaltningen sköts av ABN Amro och Goldman Sachs. Förvaltningen utvärderas löpande av Kapitalförvaltningen på samma sätt som i Länsförsäkringar Livs traditionella förvaltning.

EXTERNA FÖRVALTARE

ABN Amro Asset Management

ABN Amro Asset Management är Länsförsäkringars huvudförvaltare och sköter den löpande förvaltningen av större delen av portföljen för Länsförsäkringar Liv. ABN Amro Asset Management är en separat del av holländska ABN Amro och erbjuder kapitalförvaltning åt både institutionella och privata placerare. Kapitalförvaltningen har sin bas i London och Amsterdam. Större kontor finns dessutom i Atlanta, Chicago, Hong Kong och Singapore. Ytterligare representation via lokala kontor finns i alla världsdelar. Så också i Stockholm, via Alfred Berg. ABN Amro förvaltar sammanlagt drygt 170 miljarder Euro.

ING Investment Management

ING Investment Management sköter den löpande förvaltningen av en del av Länsförsäkringar Livs aktieportfölj. ING Investment Management ingår i ING Group som är ett holländskt bolag inriktat på bank, försäkring och kapitalförvaltning.

Övriga förvaltare

Goldman Sachs Asset Management fick under 2005 uppdraget att förvalta Länsförsäkringars Europafonder och Länsförsäkringar Asienfond. Den amerikanska förvaltaren T Rowe Price förvaltade tidigare en del av aktieportföljen, främst på området amerikanska aktier. Samarbetet upphörde under 2005 då karaktären på förvaltningen inom T Rowe Price inte skiljde sig så mycket från ABN Amros förvaltningsstil.

pensionsförsäkring för närvarande erbjuds en av de högsta återbäringsräntorna i branschen. Detta är resultatet av en stark ekonomi och den mycket goda totalavkastningen på placeringstillgångarna i den traditionella förvaltningen, som uppgick till 14,9 (6,4) procent under 2005. Den stora andelen aktier i placeringarna, noterade såväl som onoterade, var gynnsam för avkastningen då aktiemarknaderna steg under perioden. Andelen aktier har ökat under 2005 och för tillfället är andelen aktier något högre än den nivå som långsiktigt eftersträvas. För att kunna ha en stor aktieandel till en begränsad risk tillämpas skyddsstrategier i form av aktie- och ränteskydd. Genom skyddsstrategierna värnas sparnas medel vid ett börsfall eller en ränteuppgång. Hedgefonderna har avvecklats under året. I maj såldes även samtliga amerikanska, svenska och europeiska kreditobligationer. En omfördelning från svenska obligationer till europeiska har också genomförts.

Mot bakgrund av den starka börsutvecklingen ökade Nya Världen 17,1 (9,6) procent under 2005. Sedan starten 1996 har Nya Världen gett en årlig genomsnittlig avkastning på 7,9 procent.

Fastighetsinvesteringar

Fastighetsinnehavet i Länsförsäkringar Liv förvaltas av fastighetsbolaget Humlegården. Det består främst av kontorsfastigheter i Stockholms innerstad. Under året gjordes flera nya investeringar. Bland dem kan nämnas

en större fastighet i Norra Stationsområdet och en mindre fastighet vid Kungsholms Torg på Kungsholmen. Totalt förvärvades fastigheter till ett värde av drygt 625 Mkr under 2005. Vakansnivån i fastighetsbeståndet var låg, 3,3 procent (5,5 inklusive projektfastigheter), vilket är klart under marknadsgenomsnittet som i innerstaden är 13 procent. Totalavkastningen på beståndet var drygt 8 procent.

Fondförsäkring

Samtliga fonder i Länsförsäkringars fondförsäkringsutbud gav positiv avkastning under 2005. Av de fonder som gett högst avkastning placerar merparten på tillväxtmarknader och i Japan. I genomsnitt steg fonderna på tio i topp cirka 66 procent medan det totala genomsnittet var cirka 37 procent. Länsförsäkringars Fond-i-fond Offensiv utsågs under året till Sveriges bästa fond-i-fond av Dagens Industri.

Solvens och konsolidering

De senaste årens goda avkastning har stärkt Länsförsäkringar Livs ekonomi. Förutsättningarna för ett stabilt pensionssparande med god tillväxt är därför bra för de kunder som sparar eller tänker börja pensionsspara hos Länsförsäkringar. Den goda avkastningen under 2005 medförde att konsolideringen steg med 11 procentenheter till 114 procent. Solvensen steg med 3 procentenheter till 126 procent.

Resultat

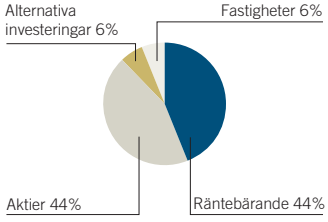
Årets resultat i koncernen uppgick till 4 584 (2 348) Mkr. Det förbättrade resultatet beror främst på förbättrad kapitalavkastning. Kapitalavkastningen uppgick till 20 165 Mkr under 2005 jämfört med 6 882 Mkr året innan. Till följd av bland annat sänkning av högsta räntan ökade de försäkringstekniska avsättningarna med 8 530 Mkr. Till följd av effektiviseringar minskade administrationskostnaderna med 8 procent till 477 (519) Mkr. Även lägre anskaffningskostnader på grund av lägre nyförsäljning har bidragit till det förbättrade resultatet 2005.

NYCKELTAL

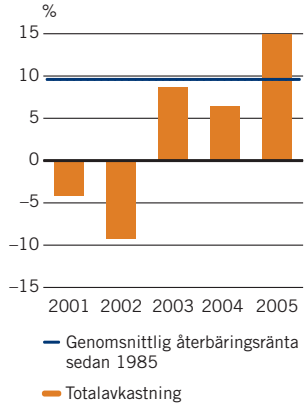
Mkr	2005	2004
Premieinkomst, netto	9 472	8 676
Balansomslutning	140 681	120 967
Avkastning Nya Världen, %	17,1	9,6
Totalavkastning traditionell förvaltning, %	14,9	6,4

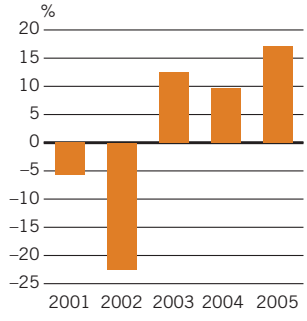
Normalportfölj 2005-12-31

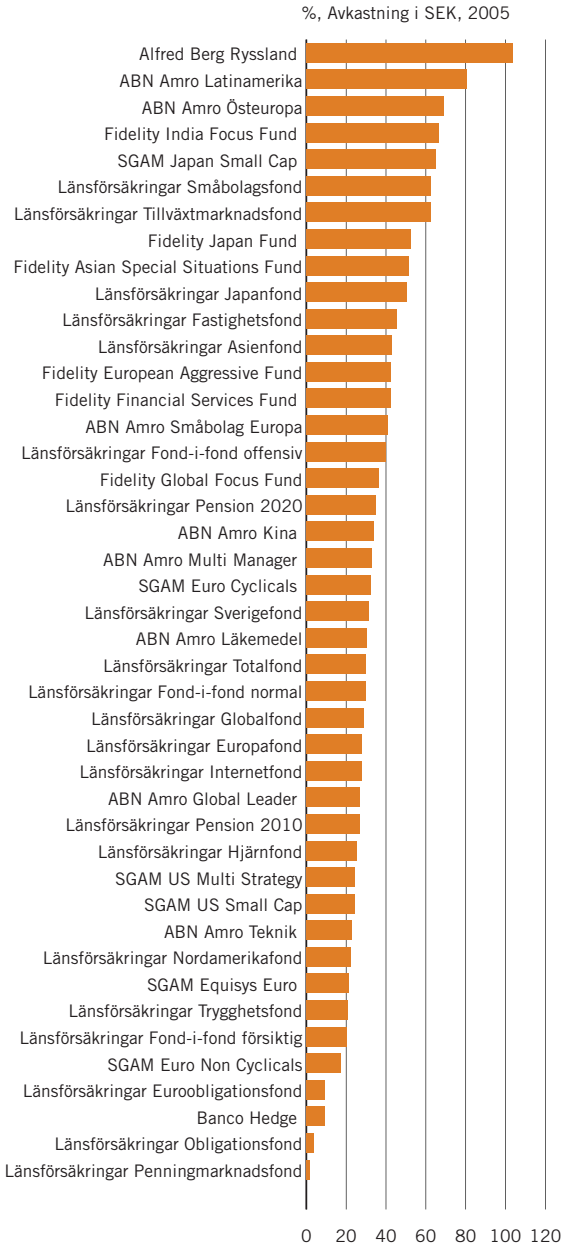
Totalavkastning, traditionell förvaltning

Avkastning Nya Världen

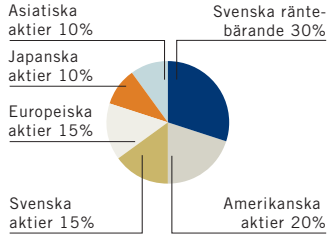

Avkastning 2005, fondförsäkring

Tillgångsfördelning Nya Världen

Konsolideringspolicy

All kapitalavkastning tillhör försäkringstagarna. Kapitalavkastningen tillförs försäkringstagarna som återbäringsränta. Genom att spara en viss del av kapitalavkastningen i form av konsolideringskapital skapas möjlighet att åstadkomma högre kapitalavkastning i framtiden och därmed också högre återbäringsränta.

Ett visst mått av konsolideringskapital bör alltid finnas, dels för att inte negativa marknadsrörelser ska slå direkt mot försäkringskapitalet, dels för att åtaganden gentemot försäkringstagarna ska kunna infrias också i tider då kapitalavkastningen är låg.

Återbäringsräntan ska återspegla att försäkringstagarnas sparande är långsiktigt och att rättvisa uppnås mellan olika kollektiv av försäkringstagare. Långsiktighet, uthållighet och rättvisa ska därför eftersträvas vid val av återbäringsränta. I rättvisesyfte kan olika återbäringsräntor tillämpas för olika kollektiv.

Konsolideringskapitalet påverkas av återbäringsräntan, den löpande avkastningen, de dagliga förändringarna i tillgångsvärdena, premiebetalningar, försäkringsersättningar och driftskostnader.

Konsolideringsnivån tillåts variera mellan 100 och 120. Den lämpliga konsolideringsnivån inom intervallet fastställs vid varje tillfälle mot bakgrund av dels den risk Länsförsäkringar Liv anser föreligga i de finansiella marknaderna, dels omfattningen av risk i balansräkningen. Återbäringsräntan sätts så att lämplig konsolideringsnivå uppnås.

Om konsolideringen hamnar utanför intervallet sätts återbäringsräntan så att konsolideringen hamnar inom intervallet inom 3 år.

KAPITALAVKASTNING 2005 FÖR LÄNSFÖRSÄKRINGAR LIV AB INKLUSIVE FASTIGHETSBOLAG OCH NYA VÄRLDEN
VIKTAD KAPITALBAS

Placeringar Belopp i Mkr	Marknadsvärde 05-01-01	%	Netto- placering	Värdeför- ändring	%	Marknadsvärde 05-12-31	%	Direkt- avkastning	%	Total- avkastning	%
Räntebärande Svenska	23 900	26	–2 516	–21	–0,1	21 363	21	842	3,9	821	3,8
Räntebärande Utländska	22 383	25	13 906	473	1,6	36 762	36	1 219	4,3	1 692	5,9
Räntebärande Totalt	**46 283**	**51**	**11 390**	**452**	**0,9**	**58 125**	**57**	**2 061**	**4,1**	**2 513**	**5,0**
Aktier Svenska	12 111	13	–7 335	3 313	34,3	8 089	8	363	3,8	3 676	38,1
Aktier Utländska	22 081	24	–2 057	4 993	24,6	25 017	24	480	2,4	5 473	27,0
Aktier Totalt exklusive AI	34 192	37	–9 392	8 306	27,8	33 106	32	843	2,8	9 149	30,6
AI Totalt	6 959	8	–315	–268	–4,4	6 376	6	1 710	27,9	1 442	23,5
Fastigheter	3 497	4	1 442	172	4,7	5 111	5	157	4,3	329	9,0
Finansiering av placeringar	–13	0	0	0	0,0	–13	0	–1	–7,8	–1	–7,8
SUMMA	**90 918**	**100**	**3 125**	**8 662**	**9,6**	**102 705**	**100**	**4 770**	**5,3**	**13 432**	**14,9**
ÖVRIGT[1)]	5 465		–351	627		5 741		–219		408	
TOTAL	**96 383**		**2 774**	**9 289**	**9,7**	**108 446**		**4 551**	**4,8**	**13 840**	**14,5**

[1)] I raden Övrigt ingår övervärde på aktier i koncern- och intresseföretag.

Solvens och konsolidering

Solvens

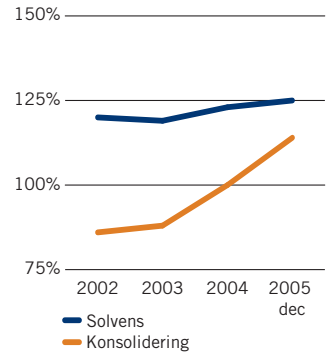
Solvens är ett mått på ett livförsäkringsbolags ekonomiska ställning. Den visar värdet av bolagets tillgångar jämfört med de garanterade utfästelserna till kunderna. Den lägsta tillåtna solvensen är 104 procent. Solvensen är också ett mått på ett livförsäkringsbolags ekonomiska styrka. En god solvens ger utrymme för aktier i investeringsportföljen vilket erfarenhetsmässigt ger möjlighet till god värdeökning. Detta är särskilt tydligt idag när marknadsräntorna är låga.

Konsolidering

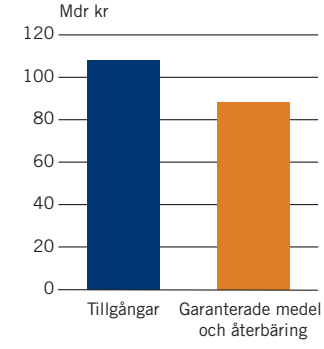
Konsolidering är ett mått på ett livförsäkringsbolags förmåga att lämna återbäring. Den visar värdet av bolagets tillgångar jämfört med de garanterade utfästelserna och den icke-garanterade återbäringen till kunderna, det vill säga hela försäkringskapitalet. Måttet är teoretiskt då det speglar en situation där bolaget skulle betala ut hela försäkringskapitalet under en och samma dag. Den kortaste utbetalningstiden i en traditionell livförsäkring är 5 år och den genomsnittliga försäkringstiden är drygt 23 år.

Livförsäkringsbolag	Kollektiv konsolidering 2005			
	kv 1	kv 2	kv 3	kv 4
AMF Pension	113	118	120	121
Folksam Liv	108	112	113	111
Förenade Liv	109	113	113	111
KPA Pension	100	100	100	100
Länsförsäkringar Liv	104	108	111	114
Nordea Liv 1 (Livia)	100	101	101	102
Salus Ansvar Liv	100	101	101	101
SEB Trygg Liv, Gamla	107	112	114	117
SEB Trygg Liv, Nya	101	103	102	102
Skandia Liv	102	105	108	109
SPP Liv	95	98	98	98

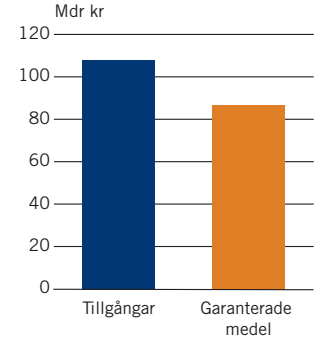
Solvens och konsolidering

Konsolidering

Solvens

Sakförsäkring
Det starkaste resultatet genom tiderna

Trots flera större skador gjorde länsförsäkringsgruppen ett mycket bra resultat under 2005. Det försäkringstekniska resultatet uppgick till 2 515 Mkr och det är det bästa resultatet någonsin. Marknadsandelen var fortsatt stabil och var, mätt i inbetald premie, 30,5 (32,3) procent. För tredje året i rad utsågs Länsförsäkringar till Årets sakförsäkringsbolag och enligt Svenskt Kvalitetsindex har länsförsäkringsbolagen även under 2005 de mest nöjda sakförsäkringskunderna.

DET RÅDER EN STABIL lönsamhet inom sakförsäkringsmarknaden och den tidigare utvecklingen med premiehöjningar har avstannat. Den totala sakförsäkringsmarknaden är nu 54 760 Mkr vilket är en ökning med 3 654 Mkr sedan 2004. Antalet försäkringar har ökat sedan föregående år. Branschen uppvisar god lönsamhet och detta har lett till att flera aktörer har kommit in på marknaden.

Den totala marknadsandelen för länsförsäkringsgruppen mätt som inbetald premie var fortsatt stabil under 2005. Marknadsandelen minskade något från 32,3 till 30,5 procent. Detta beror till största delen på att fler försäkringsbolag nu ingår i statistiken från Försäkringsförbundet.

De kundrelationer länsförsäkringsbolagen fortsätter att ha inom sakförsäkringsverksamheten är basen för tillväxten även inom livförsäkring och bankverksamhet. Den lokala och kundnära organisationen har som tidigare år visat sig vinnande. Trots tidigare premiehöjningar visar Svenskt Kvalitetsindex att länsförsäkringsbolagen fortsätter att ha de mest nöjda kunderna inom sakförsäkring. Det är fjortonde året i rad som Länsförsäkringar har de mest nöjda privatkunderna och bland företagskunderna har den ledande platsen innehafts sedan 1994.

Att topplaceringen behålls även under 2005 beror framförallt på fortsatt höga betyg från kunderna avseende service. Kunderna är dessutom mycket lojala. Närheten till kunderna, förmågan att hitta flexibla lösningar och den snabba och obyråkratiska skaderegleringen är en del av förklaringen till framgången. På tillväxtmarknaden inom sjukvårdsförsäkring visar en egen kundundersökning att hela 98 procent av länsförsäkringsbolagens kunder är nöjda eller mycket nöjda med den service som lämnas där. Att Länsförsäkringar också är det enda bolag som kan erbjuda en helhetslösning med bank, liv- och sakförsäkring

2005 i korthet

- Det försäkringstekniska resultatet förbättrades till 2 515 (1 949) Mkr. Rörelseresultatet uppgick till 7 138 (3 168) Mkr, vilket är de bästa resultaten någonsin. Som en följd av detta ger många länsförsäkringsbolag återbäring till sina kunder. Totalt uppgår återbäringen till närmare en miljard kronor.
- Fortsatt marknadsledande position med en marknadsandel på 30,5 (32,3) procent.
- Balanserad tillväxt i branschen under 2005 och tilltagande premiekonkurrens.
- Länsförsäkringar har enligt Svenskt Kvalitetsindex fortfarande Sveriges mest nöjda sakförsäkringskunder.
- Länsförsäkringar utsågs till Årets Sakförsäkringsbolag för tredje året i rad.
- Fortsatt förbättrad totalkostnadsprocent om 89 (93). Detta är en följd av lönsamhetsförbättrande åtgärder både i form av skadeförebyggande arbete och effektiviseringar.
- Satsning på hälsoområdet har tagit form.
- Flera stora skador under året. Störst var stormen Gudrun med en beräknad total skadekostnad på 2 800 Mkr brutto.

bidrar ytterligare till kundnöjdheten. Under 2005 fick Länsförsäkringar utmärkelsen Årets Sakförsäkringsbolag av tidningen Affärsvärlden för tredje året i rad.

Utvidgat ansvar i trafikförsäkringen

Den borgerliga alliansen presenterade i augusti 2005 ett långtgående förslag om ett utvidgat ansvar i trafikförsäkringen. Förslaget innebär att trafikförsäkringskollektivet ska stå för de personskadekostnader som uppstår i trafiken förutom de sjukvårdskostnader som är knutna till det akuta omhändertagandet och den medicinska rehabiliteringen. Ett utvidgat ansvar där försäkringsbolagen får överta hela ansvaret för den arbetslivsinriktade rehabiliteringen ger bolagen möjlighet till ett förbättrat omhändertagande av kunden. Detta eftersom det ger betydande förutsättningar för att bedriva en snabbare skadereglering såväl i omhändertagandet av den skadade, som att fatta beslut om ersättning och åtgärder. Detta skulle även ge större incitament för det skadeförebyggande arbetet och därför följer Länsförsäkringar utvecklingen noggrant. En eventuell reform kräver, beroende på finansieringsmetod, stora omställningar för försäkringsbolagens administration. För att en reform ska introduceras så effektivt som möjligt är det i allra högsta grad viktigt att Länsförsäkringar, tillsammans med övriga aktörer i försäkringsbranschen, är delaktiga i utformning och beslut om tidpunkt för ikraftträdande.

Fortsatt stort fokus på hälsoområdet

Länsförsäkringar har under året intensifierat sin satsning på hälsoområdet. Produktutveckling för att möta företagarnas oro för höga sjuktal och dyra medfinansieringskostnader vid medarbetares sjukdom har stått i fokus, liksom arbetet med att skapa en effektiv organisation för att utveckla arbetet inom området. Kundernas allt större behov av försäkringslösningar inom friskvård, sjukvård och rehabilitering gör hälsomarknaden till ett mycket spännande utvecklingsområde.

Återförsäkring

Efter några år utan riktigt stora skador på världens återförsäkringsmarknad inträffade under 2005 ett antal stora katastrofer. Det var svåra översvämningar i Indien och i Schweiz. Södra USA, Karibien och Centralamerika drabbades av en rad orkaner där Katrina, som gick in över Louisiana i september, var den svåraste. Storm- och översvämningsskador i spåren av Katrina kan komma att kosta världens försäkringsbolag upp till 60 miljarder dollar. Det är dock oklart hur stor del av översvämningsskadorna som ersätts eftersom kommersiella privatförsäkringar exkluderar denna risk.

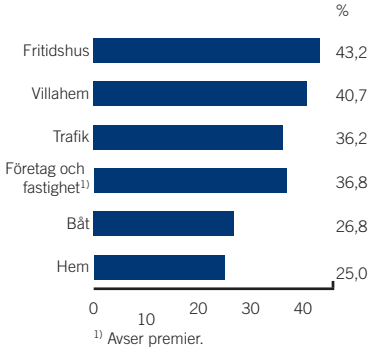
Stormen Gudrun som gick in över delar av Storbritannien, Danmark, Sverige, Finland och Baltikum är den dyraste storm som någonsin drabbat Sverige. Den totala försäkringsskadan uppgår till 4 500 Mkr och länsförsäkringsgruppen får ta den största delen av kostnaden som ledande inom lantbruks- och skogsförsäkring. Skadan förväntas ge en kostnad på 2 800 Mkr, varav merparten täcks av det externa återförsäkringsskyddet.

En följd av stormen Gudrun är att kostnaden för återförsäkringsskydd kommer att öka betydligt. Den största effekten kommer från premiehöjningar till följd av skadan, men höjningen beror också på de andra skadorna som inträffat i världen under 2005. Dessutom köper länsförsäkringsgruppen större skydd och det gör också premien högre.

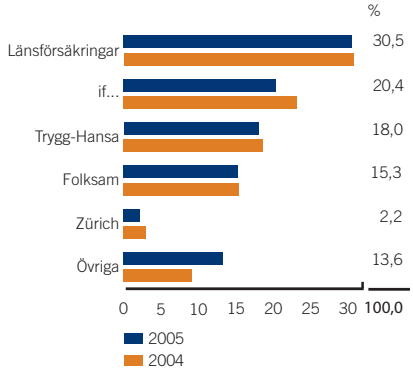
Länsförsäkringars mottagna internationella återförsäkringsaffär har också drabbats av ovannämnda katastrofer, men eftersom portföljen har en bra spridning och

Marknadsandelar

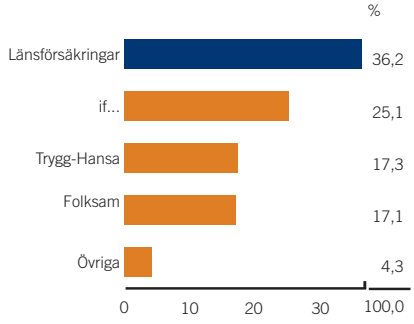
Sakförsäkring, per produktområde (antal)

Sakförsäkring (andel av inbetalda premier)

Trafikförsäkring (antal)

samtidigt är väl skyddad, är resultatet för 2005 bra och enligt tidigare prognoser. Med den utveckling som sker på internationella återförsäkringsmarknaden finns det goda möjligheter att utveckla affären ytterligare.

Under 2006 kommer den största fusionen någonsin inom återförsäkring att ske då Swiss Re och GE Insurance Solutions planerar att gå ihop. Den nya gruppen kommer att bli världens största återförsäkrare.

Miljöförsäkring

Länsförsäkringar är ledande i utvecklingen av försäkringslösningar som säkerställer de ekonomiska och miljömässiga garantierna för återvinning av olika typer av produkter. Förutsättningarna för en stor framtida marknad har avsevärt förbättrats genom att ett EU-direktiv ställer krav på ett individuellt producentansvar. Direktivet gäller alla producenter av elektriska och elektroniska produkter och direktivet införs nu i nationell lagstiftning inom EU.

Återvinningsförsäkringar har sedan 1998 kunnat tecknas hos Länsförsäkringar avseende personbilar och tyngre fordon, skogs- och entreprenadmaskiner samt tekniska installationer i fastigheter. Intresse finns även från andra branscher.

Run-Off

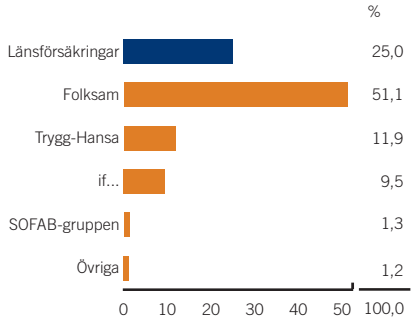
Fram till 1993 tecknade både Länsförsäkringar och Wasa, i ett antal olika bolag, en mer omfattande återförsäkring och internationell direktförsäkring. Avveckling av dessa affärer sker inom Wasa Försäkring Run-Off AB i Länsförsäkringar AB-koncernen. Wasa Run-Offs uppdrag är att köpa sig ur det tecknade ansvaret på ett så kostnadseffektivt sätt som möjligt. Dessutom erbjuds externa kunder run-off-lösningar i form av konsulttjänster, återförsäkringsadministration och köp av run-off-affärer.

Wasa Run-Off har reserverat 496 Mkr för framtida skadeutbetalningar. Genom avslutsarbete samt genom påverkan av förändrade valutakurser, har reserverna ändrats från 488 Mkr vid årets början. Med oförändrade valutakurser under året skulle de utgående reserverna ha varit 435 Mkr. Analys av portföljerna sker kontinuerligt med prioritering av de mest riskfyllda affärerna. Särskild tonvikt läggs på affär där asbest ingår. Intensivt avslutsarbete har bedrivits under 2005 med gott resultat.

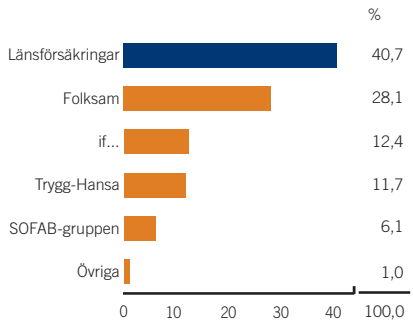
Under året har också stor tonvikt lagts på arbetet med externa uppdrag. Erbjudandet har renodlats till tre koncept för att möta marknadens behov. Dessa är konsulttjänster, administration/outsourcing och köp/försäljning. Nya konsult- och administrationsuppdrag har förvärvats under 2005 och förhandlingar pågår med potentiella säljare av run-off-affär.

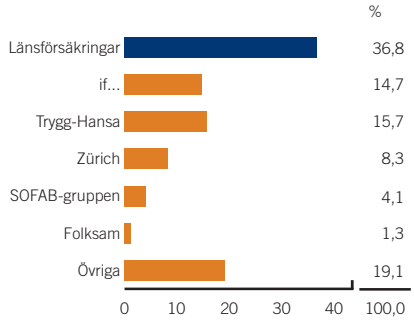
Hemförsäkring (antal)

Villahemförsäkring (antal)

Företags- och fastighetsförsäkring (andel av inbetalda premier)

Motorfordon

Fortsatt lönsamhet för motorfordonsförsäkring

FORDONSBESTÅNDET vid utgången av 2005 visade att det totalt fanns drygt fyra miljoner personbilar i trafik i landet. Antalet nyregistreringar var 274 196.

Även under 2005 har länsförsäkringsgruppen tappat marknadsandelar för motorförsäkring och marknadsandelen är nu 34,4 (34,8) procent enligt Vägtrafikregistret. Trots detta har beståndet ökat. Orsaken till att marknadsandelen minskar, samtidigt som beståndet ökar är att den totala marknaden har ökat i omfattning och därmed blir länsförsäkringsgruppens del mindre. Beståndet inom motorförsäkring har ökat med 1,3 procent.

För den största fordonsklassen, personbilar, har utvecklingen varit något sämre. Beståndet är i stort sett oförändrat, men marknadsandelen har sjunkit med 0,5 procentenheter till 30,1 procent. Jämfört med 2004 har dock tappet varit mindre vilket kan tyda på att den något negativa trenden är på väg på att vända.

Företagsmotormarknaden går fortsatt bra och uppvisar en god tillväxt under 2005. Marknadsandelen var 41,3 procent och det är en ökning med 0,2 procentenheter. Det är främst inom personbil och lätt lastbil som ökningen följer trenden från tidigare år.

Efter de senaste årens premiehöjningar har det sammantagna resultatet för länsförsäkringsbolagens motorfordonsförsäkring (trafikförsäkring och kasko) stabiliserats. Skadekostnaderna har under året varit i stort sett oförändrade jämfört med 2004.

Det har inneburit att länsförsäkringsgruppen, med endast mindre prisjusteringar, har kunnat nå ett lika gott resultat 2005 som året innan.

Under året har diverse åtgärder vidtagits för att påverka kostnaderna inom motorfordonsaffären. Ett exempel är att arbetet med trafiksäkerhet har intensifierats i syfte att minska skadorna främst bland unga förare. I det arbetet har bland annat ett samarbetsavtal med Sveriges Trafikskolors Riksförbund tecknats. Dessutom har den skadeförebyggande informationen till olika kundgrupper kompletterats under 2005 med en säkerhetsbroschyr för traktorer i lantbruket. Trötthet i trafiken, alkolås och kampanjen ”trafikfarliga miljöer” är andra områden som stått i fokus.

Utvecklingen av länsförsäkringsgruppens nya försäkringssystem för motorfordonsförsäkring är inne i en slutfas. Det nya systemet kommer att medföra en ökad effektivitet i kundmötet. Med detta som grund är målet 2006 att med fortsatt lönsamhet nå en positiv marknadsutveckling.

Motorförsäkring	2005	2004
Premieintäkt, brutto, Mkr	6 728	6 679
Personbil, antal försäkringar	1 503 400	1 489 900
MC, antal försäkringar	99 300	81 900
Marknadsandel, trafikförsäkring totalt, %	36,3	36,8

Boende

Marknadsledande men konkurrensen ökar

NYPRODUKTIONEN av bostäder i Sverige under 2005 beräknas vara 31 100, vilket är mer än vad tidigare prognoser har visat. Under 2006 bedömer Boverket att bostadsbyggandet kommer att öka något och uppgå till 33 000 bostäder vid årets slut. Runt 40 procent av dessa kommer att vara småhus. Prognosen för de kommande fyra åren är 35 000 nybyggda bostäder.

Länsförsäkringsgruppen är marknadsledande inom villahem- och fritidshusförsäkring med en marknadsandel på 40,7 respektive 43,2 procent. För såväl villahem- som fritidshusförsäkring har dock marknadsandelen mätt i antal försäkringar minskat något under 2005. Nedgången beror på premiehöjningar, men också på att konkurrensintensiteten stigit och att fler försäkringsbolag prioriterar dessa kunder högre och därför arbetar mer med utåtriktade marknadsaktiviteter och rabatter. Inom hemförsäkring har marknadsandelen minskat till 25,0 procent. Denna nedgång beror till stor del på Folksams fortsatta arbete med kollektiva avtal där de har en helt dominerande ställning på marknaden.

Samtidigt som det byggs fler nya bostäder renoveras och byggs det också mer i de befintliga bostäderna. Trenderna kan enkelt utläsas i alla medier och inte minst i många TV-program om renoveringar av svenska hem. Att bygga själv blir allt vanligare liksom att bygga badrum, kök och sällskapsytor med hög standard. När byggarbetskraft samtidigt blir en knapp och dyr resurs lockar det ännu mer till att bygga själv. En renovering som inte är fackmannamässigt utförd innebär naturligtvis en högre risk för fel som kan föranleda skada. Att en bostad med högre standard påverkar skadekostnaden och därmed kostnaden att försäkra, är lika naturligt. Dessa trender har redan gett effekter inom försäkringsbranschen och kommer sannolikt att vara viktiga att följa även framöver.

De åtgärder som vidtagits för att förbättra lönsamheten genom premiehöjningar och skadeförebyggande arbete har gett bra resultat och affärerna visar nu en mycket god lönsamhet. Arbetet med riskanpassning, riskurval och skadeförebygg kräver dock på en konkurrensutsatt marknad ett kontinuerligt utvecklingsarbete, för att inte riskera försämrad lönsamhet och tappade marknadsandelar.

En annan prioriterad uppgift är att öka andelen villahemförsäkringskunder som även har sina bolån hos Länsförsäkringar. Under 2005 har denna andel ökat med drygt 45 procent. Tillväxttakten har varit stark men det finns fortfarande en stark potential eftersom den totala andelen inte är högre än 4,5 procent.

Genom ett bra resultat 2005 har grunden lagts för ett offensivt agerande på marknaden och i arbetet med kontinuerlig utveckling av produkter. Detta kommer att göras samtidigt som kunderna förhoppningsvis breddar sitt engagemang hos Länsförsäkringar inom både bank och försäkring.

Boende	2005	2004
Premieintäkt, brutto, Mkr	3 216	3 106
Hem, antal försäkringar	716 900	720 100
Villa+Villahem, antal försäkringar	678 000	678 400
Fritidshus, antal försäkringar	251 300	252 400

Hälsa

Ökat ansvar för arbetsgivaren

OHÄLSAN FORTSÄTTER att vara ett stort samhällsproblem. I budgetpropositionen för 2006 anslås 129 miljarder kronor till ersättning vid arbetsoförmåga och under 2005 fortsatte trenden med att gradvis öka arbetsgivarnas ansvar. Förutom 14 dagars sjuklön är arbetsgivaren nu också skyldig att betala 15 procent så kallad medfinansiering under hela sjukskrivningsperioden för helt sjukskrivna medarbetare. Medfinansieringen ställer krav på företagen att aktivt engagera sig i sina sjuka medarbetare för att få dem tillbaka till arbetet igen.

Landstingen har fortfarande en pressad ekonomi och har svårt att komma tillrätta med köerna i sjukvården. En vårdgaranti infördes 1 november som flertalet landsting i dagsläget har svårt att uppfylla. Vårdgarantins konstruktion gör att även om den uppfylls blir väntetiderna betydande, i värsta fall över 6 månader.

Länsförsäkringar ser allt tydligare att ett behov av försäkringslösningar för företag växer fram inom området sjukvård, friskvård, rehabilitering och andra kompletterande lösningar till samhällets skydd. Över 6 000 av landets företag har valt att teckna sjukvårdsförsäkring hos Länsförsäkringar för vissa eller alla anställda. Sjukvårdsförsäkringen gör att medarbetarna får vård snabbare vid sjukdom och det har visat sig minska sjukskrivningsperiodens längd.

Antalet personer som har sjukvårdsförsäkring i Länsförsäkringar är 85 000 vilket ger en marknadsandel på cirka 40 procent. Av de kundundersökningar som genomförts framgår att kunderna är mycket nöjda med hela leveransen; sjukvårdsförmedlingen, behandlingen och skaderegleringen. Under 2005 har arbetet med att nå en långsiktig lönsamhet i produkterna gett resultat.

Arbetet med att utveckla skadeförebyggande och skadebegränsande aktiviteter inom hälsoområdet fortgår och en rehabiliteringsförsäkring har lanserats under första delen av 2006. Målet är att Länsförsäkringar ska vara en betydande aktör i arbetet med att skapa friska företag.

Sjuk- och olycksfall	2005	2004
Premieintäkt, brutto, Mkr	580	530
Marknadsandel inbetald premie, %	13,3	14,2
Sjukvårdsförsäkring, antal försäkrade	85 000	77 000
Marknadsandel, sjukvårdsförsäkring, uppskattning, %	40	40

Företag

Ett bra år trots

KONKURRENSEN på företagsförsäkringsmarknaden har hårdnat under året vilket tagit uttryck i en starkare priskonkurrens än tidigare år. Detta beror dels på prispress från de sedan tidigare etablerade försäkringsbolagen, dels på att fler aktörer har etablerat sig på den svenska marknaden. De nya aktörerna är både utländska bolag och nya svenska captivebolag inom kommunförsäkring. Trots detta har antalet försäkringar i länsförsäkringsbolagen ökat med cirka 1 procent. Premieintäkten har ökat med cirka 100 Mkr och var vid årsskiftet 3 979 Mkr.

Den sammantagna marknadsandelen för länsförsäkringsgruppens företagsaffär har sjunkit något från 39,7 procent till 36,8 procent. Detta beror framförallt på att fler försäkringsbolag rapporterar sin statistik till Försäkringsförbundet och därför är inte siffrorna från tidigare år direkt jämförbara.

ökad konkurrens

Länsförsäkringsbolagen har under året drabbats av ovanligt många storskador inom brand och storm. Försäkringsbestånden är stora och välskötta, vilket medfört att skadeprocenten och resultatet ändå hamnar på en bra nivå.

Årets största utvecklingsprojekt inom företagsförsäkring har varit en anpassning av samtliga produkter till den nya försäkringsavtalslagen (FAL). Arbetet har varit mycket omfattande och har berört både produkters utformning och administrativa system. Under året har länsförsäkringsgruppen dessutom ändrat sin betalning av provision till försäkringsmäklare. Provisionen betalas inte längre ut direkt till mäklaren, utan de begär själva in sin ersättning direkt från uppdragsgivaren.

Företag	2005	2004
Premieintäkt, brutto, Mkr	3 979	3 868
Marknadsandel, Företag och Fastighet, %	36,8	39,7
Förändring antal företagsförsäkringar	2 000	3 000

Båt

Mycket bra resultat trots stormskador

DEN UPPGÅNG av antalet fritidsbåtar med egen försäkring som sågs under 2004 har fortsatt under 2005. Båtbranschen har haft fortsatt medvind och det syns i försäkringsstatistiken. Under 2005 ökade det totala försäkringsbeståndet i Sverige med 5 500 båtar vilket motsvarar ett nettotillskott på 2 procent.

År 2005 inleddes med den kraftfulla storm som drabbade Väst- och Sydkusten värst. Kostnaden för båtskador till följd av stormen Gudrun uppskattas till 6 Mkr.

Under senare delen av 2005 har antalet stölder av utombordsmotorer ökat med 30 procent och har därmed varit den dominerande skadeorsaken under året. Trots stormen och det ökade antalet stöldskador har dock skadefrekvensen och skadeprocenten varit lägre 2005 än under tidigare år. Antalet försäkringar ökade med 2 procent från 73 500 till 75 100 och Länsförsäkringar befäster därmed sin marknadsledande position. Marknadsandelen 2005 var 26,8 procent. I slutet av 2005 införde Länsförsäkringar ett nytt administrativt system som möjliggör premiesättning ner på enskild båtmodell. På sikt kommer de båtar och motorer som visar avvikande skaderesultat, såväl uppåt som nedåt, att påföras en faktor för mer korrekt premiesättning. Under 2006 kommer dessutom kunder att kunna teckna försäkring och beräkna premie direkt på internet även för båtförsäkring.

Båt	2005	2004
Premieintäkt, brutto, Mkr	111	105
Fritidsbåt, antal försäkringar	75 100	73 500
Marknadsandel, %	26,8	26,9

Agria Djurförsäkring
Ett av de mest framgångsrika åren

Agria Djurförsäkring är länsförsäkringsgruppens specialistföretag för djur- och grödaförsäkring. Agria förser Sveriges djurägare och växtodlare med försäkringslösningar och främjar god djurhållning och djurhälsa i nära samarbete med djurägarorganisationer och veterinärer.

EFTER OMFATTANDE kundundersökningar lanserade Agria nya flexibla smådjurförsäkringar som också förstärker specialistbolagsprofilen och kundorienteringen. Resultatet har slagit väl ut. Aldrig under Agrias historia har ökningen av antalet hundförsäkringar varit större än år 2005. Trenden att även försäkra huskatter håller i sig. Sedan år 2000 har kattbeståndet fördubblats och de minsta djuren – gnagarna, fåglarna och reptilerna följer samma utveckling.

Marknadsområde Häst har, trots en tuffare konkurrens, haft en god volymtillväxt med ökade årspremier som följd. Skadekostnaderna för veterinärvård har däremot varit högre än väntat.

Även för marknadsområde Lantbruk har året varit gynnsamt både försäkringsoch skademässigt. Hagel- och omsåddsskadorna har under en följd av år varit få, vilket dock negativt påverkar benägenheten att försäkra sig. I slutet av året drabbades några slaktgrisproducenter av fodersmitta. Ungefär samtidigt bröt salmonella ut på några gårdar. I övrigt har Sveriges lantbrukare haft ett relativt skadefritt år.

Agrias marknadsandel över alla djurslag är 60,7 (62,5) procent. Men många djur är oförsäkrade, försäkringsgraden på hund- och kattområdet är lägst, med 50 respektive 85 procent oförsäkrat. Agria beräknar också att det finns 24 procent oförsäkrade hästar medan endast cirka 20 procent av lantbruksdjuren saknar någon form av försäkring.

I början av året startade dotterbolaget Agria Dyreforsikring sin verksamhet i Norge och resultatet har varit över förväntan. Dessutom har Agriakonceptet utvecklats i Finland, på Island och på Åland.

En stor del av utvecklingsinsatserna har tagit sikte på säljprocessen med bland annat certifiering av ombud, effektivare och mer kundanpassad försäljning, förbättrat säljstöd och ombudsregistrering. Detta för att utveckla verksamheten efter önskemål från kunderna.

Agera Djurägandeutveckling, Agrias utvecklingsbolag, har genom sina insatser skapat strategiska värden åt Agria och dess kunder. Ageras konsultbolag, Agria M, som vägleder företag som vill ta del av Agrias kvalitetsarbete, har under året sålt sin kunskap till företag både inom och utanför länsförsäkringsgruppen.

I april fick Agria utmärkelsen Bästa Arbetsvillkor av Nyckeltalsinstitutet för andra gången. Tungt vägande orsaker var låga sjuktal, hög andel kvinnliga chefer och systematisk kompetensutveckling.

Tillsammans med flera hästägarorganisationer i Sverige har Agria investerat 6,3 Mkr i forskningen inom hästhälsa. Ett statligt stöd baserat på denna summa, 7 Mkr, har skjutits till för att främja hästnäringen i Sverige.

Det tekniska resultatet blev 60,8 (80,9) Mkr. Premieintäkten efter avgiven återförsäkring har under 2005 ökat med 7 procent, något lägre än tidigare år. Orsaken är stora satsningar på lägre premier för föl och valpar. Resultat före bokslutsdispositioner och skatt, 197 Mkr, är det bästa på många år, främst på grund av en mycket positiv kapitalavkastning.

Nyckeltal Mkr	2005	2004
Premieintäkt efter avgiven återförsäkring	843,8	787,2
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt	196,9	154,3
Försäkringsrörelsens tekniska resultat	60,8	80,9
Konsolideringsgrad, %	97	84
Driftskostnadsprocent	30,0	29,0
Totalkostnadsprocent	94,0	91,1

Lantbruk

Stormen Gudrun slog hårt mot lant- och skogsbruket

DET SVENSKA LANTBRUKET har under flera år genomgått en omstrukturering från små och många enheter till färre och större lantbruk. Länsförsäkringar behåller trots detta sin marknadsledande position. Marknadsandelen för 2005 beräknas till cirka 75 procent. Antalet försäkringar och även premierna har dessutom ökat något under året.

Stormen Gudrun som slog till mot Götaland och Svealand i januari 2005 drabbade i första hand skogs- och lantbruket. Totalt blåste cirka 70 miljoner kubikmeter skog ner, vilket motsvarar en hel årsavverkning i Sverige och i de drabbade områdena motsvarar det upp till tio årsavverkningar. I Kronobergs län, som är det värst drabbade länet, blåste 20 procent av skogsarealen ned och totalt anmäldes drygt 13 000 skogsskador. Kostnaden för skogsskadorna beräknas uppgå till 1 900 Mkr.

Lantbruket i övrigt drabbades också hårt av stormen med nedblåsta byggnader och långa elavbrott som följd. Kostnaden för lantbruket totalt till följd av stormen beräknas till 2 500 Mkr.

Bortsett från stormskadorna så har skadetrenden från 2004 hållit i sig med fortsatt lägre skadekostnader för brand även under 2005. Vissa länsförsäkringsbolag har dock inte haft samma positiva utveckling.

Under 2006 fortsätter arbetet med att utveckla produkter som motsvarar den strukturomvandling som sker i det svenska lantbruket för att på så sätt bättre möta kundernas behov. Fortsatt fokus läggs även på det skadeförebyggande arbetet.

Lantbruk	2005	2004
Premieintäkt, brutto, Mkr	1 142	1 089
Lantbruk, antal försäkringar	191 400	190 500
Traktor, antal försäkringar	265 000	261 000

Skadereglering

Skadeservice med kunden i fokus

SKADEREGLERINGEN är en viktig leverans av den produkt kunden köpt och den präglas av en aktiv service till länsförsäkringsbolagens kunder. Den utförs så snabbt som möjligt efter det att skadan blivit känd, i samarbete med kunden, för att underlaget i skadeärendet ska bli så fullständigt som möjligt. Kombinationen av den lokala styrkan och möjligheten att knyta ihop resurser och expertkompetens gemensamt ger möjligheter att tillhandahålla kunderna en förstklassig service vid alla slags skadehändelser. Ett rättesnöre är att skaderegleringen ska vara konsekvent, enhetlig och rättvis. Exempelvis kan språksvårigheter eller handikapp inverka på kundens förutsättningar att agera eller förstå och det ställer krav på att länsförsäkringsgruppen ska ge individuellt anpassad service. Målet är att skadeservicen ska upplevas som smidig och även vara anpassad till kundens individuella behov. I länsförsäkringsgruppen arbetar cirka 1 000 personer med skadereglering och länsförsäkringsgruppens internatio-

nella nätverk av samarbetspartners garanterar service även utanför landets gränser. Under 2005 reglerade länsförsäkringsgruppen nästan 615 000 skador – hälften av dessa var skador på motorfordon. Ett annat stort skadeområde var boendeförsäkringar där vattenskadorna står för nästan en miljard kronor i skadekostnad.

Priset på en försäkring är bland annat beroende av antal skador och genomsnittlig skadekostnad, driftskostnader för att administrera försäkringar och reglera skador samt av den kapitalavkastning som erhålls på premien under tiden från premieinbetalning till utbetalning av kostnader för skador och drift. När de olika parametrarna som styr premieuttaget värderas utgår Länsförsäkringar från vad som redan inträffat och är känt och därefter görs en uppskattning av framtida förändringar som kan komma att påverka skadekostnaden. Sådant kan till exempel vara förändringar i risken för skada, framtida inflation och förändringar i lagstiftning, rättspraxis med mera. Till detta görs också en uppskattning över de faktorer som påverkar driftskostnader och kapitalavkastning. Med hjälp av dessa parametrar uppskattas sedan det genomsnittliga pris som krävs för en sund och solid försäkringsverksamhet. Slutligen fördelas premieuttaget mellan olika försäkringar efter deras riskexponering. Det betyder att hänsyn tas till riskskillnader mellan exempelvis bilmärken eller hustyper, körsträckor och geografisk belägenhet.

Länsförsäkringar lämnar även råd och anvisningar till kunden såväl i förebyggande syfte som när en skada redan inträffat. Detta görs då på ett lättfattligt och obyråkratiskt sätt. Åtgärder och beslut som Länsförsäkringar lämnar är motiverade så att kunden blir väl informerad om de rättigheter och skyldigheter som finns.

Försäkringsbedrägerier är ett stort och ständigt ökande problem för försäkringsmarknaden. Det är ett problem eftersom det i förlängningen påverkar kundens kostnad för försäkringen, och det är också viktigt att kunderna möter en rättvis hantering i skaderegleringen. För att motverka bedrägerier arbetar 37 utredare inom länsförsäkringsgruppen med att undersöka oklara försäkringsfall. Under 2005 ledde deras arbete till att försäkringsersättningar för drygt 92 Mkr inte betalades ut. Drygt 20 procent av detta var personskador. Dessvärre är mörkertalet stort och arbetet inom detta område kommer att utvecklas vidare.

Katastrofprogram snabbt igång efter flodvågskatastrofen i Sydostasien

Länsförsäkringsgruppen har sedan några år tillbaka ett gemensamt katastrofprogram för att lindra skadeverkningarna efter stora skador. Programmet gäller både för de som direkt drabbats av händelsen och för försäkringskollektivet. I skaderegleringen i samband med flodvågskatastrofen i Syd-Ostasien årsskiftet 2004/2005 aktiverades detta program. Med hjälp av bland annat SOS International kom Länsförsäkringar tidigt igång med skadehanteringen åt kunderna. Arbete skedde dessutom proaktivt genom att länsförsäkringsgruppen inledningsvis, då behovet av assistans var som störst hos kunderna, hade en utökad tillgänglighet genom förlängda öppettider på många skadekontor. Möjlighet för kunderna att få kontakt med sitt länsförsäkringsbolag gavs också de drabbade och deras anhöriga under nyårs- och trettonhelgen.

Omfattningen av katastrofen gjorde att samordningsbehovet i skaderegleringen var stort såväl inom länsförsäkringsgruppen som inom försäkringsbranschen i sin helhet. Samtliga 24 länsförsäkringsbolag hade skador anmälda och det uppkom flera frågor, inte minst av policykaraktär, som hanterades gemensamt. Vidare behövdes det tas en gemensam ställning till ett antal branschgemensamma frågor och detta sköttes via Försäkringsförbundet. Genom Försäkringsförbundet hade Länsförsäkringar kontakter med bland andra UD, resebranschen, Advokatsamfundet, Skatteverket, Försäkringskassan, Rikspolisstyrelsen och Försvarsmakten. Detta för att få struktur och mandat i samtliga inblandade parters arbete i samband med flodvågskatastrofen.

Stormen Gudrun blåste liv i katastrofprogrammet igen

Den 8 januari passerade en storm, numera känd som stormen Gudrun, södra Sverige med stormstyrkor på upp till 42 meter per sekund. Vattennivån i Västsverige ökade med nästan 160 centimeter, vilket orsakade stora skador på kustnära anläggningar som båthamnar och uppläggningsplatser. 70 miljoner kubikmeter skog stormfälldes över en natt vilket motsvarar nästan ett års avverkning i hela landet. Samtidigt blev ett stort antal hushåll av med elektricitet och telefonförbindelse. Den varma vintern höll dock i sig och det innebar att frysskadorna inte blev så stora som först befarades.

Det gemensamma katastrofprogrammet för att hantera katastrofskador som drabbar länsförsäkringsbolagens kunder aktiverades även vid denna händelse. Redan dagen efter att stormen passerat Syd- och Mellan-Sverige sattes programmet i verket för att

optimera bolagsgruppens resurser och hjälpa kunderna så effektivt som möjligt.

De bolag som drabbades värst var Länsförsäkring Kronoberg, Länsförsäkringar Jönköping och Länsförsäkringar Halland. Enbart Länsförsäkring Kronoberg mottog närmare 4 500 skadeanmälningar de första tre veckorna efter stormen, vilket motsvarar lika många anmälningar som de normalt får under ett helt år. Totalt har länsförsäkringsgruppen under året registrerat 53 000 skador i samband med stormen.

Ett brett skadeförebyggande arbete

Under 2005 har ett omfattande skadeförebyggande arbete bedrivits inom länsförsäkringsgruppen. Ett framgångsrikt arbete med denna typ av frågor medför utöver minskningen av skador även att belastningen på miljön reduceras. Ett minskat antal bränder bidrar till exempel med ett minskat utsläpp av koldioxid. Det skadeförebyggande arbetet har under året dessutom lagts in som ett miljömål.

Viktiga delar inom länsförsäkringsgruppens skadeförebyggande arbete är exempelvis riskbesiktning av villor, skadeförebyggande råd och anvisningar via internet, broschyrmaterial, vattenskadeseminarier och entreprenörsträffar. På bomässan i Göteborg fanns Länsförsäkringar till exempel på plats för att sprida kunskap om vattenskador. Ytterligare ett exempel på skadeförebyggande information är en broschyr om uppvärmning av bostäder med ved, flis och pellets som tagits fram under året. I den ges råd om hur sådana anläggningar ska skötas för att bränder ska undvikas. Andra viktiga delar av Länsförsäkringars skadeförebyggande arbete är att erbjuda kunder bra säkerhetsprodukter till förmånliga priser. Under 2005 lanserades också helt nya sidor på internet gällande skadeförebyggande åtgärder inom bland annat villa-, hem-, motor- och båtförsäkringar. De skadeförebyggande sidorna på internet har ett omfattande innehåll kombinerat med illustrationer för att kunder lätt ska kunna ta till sig informationen.

Sjukvårdsskador hanteras först av samarbetspartner

Skaderegleringsprocessen för sjukvårdsförsäkring skiljer sig något jämfört med annan skadeförsäkring. När kunden ska använda sin försäkring är den första kontakten Länsförsäkringars sjukvårdsförmedling som drivs av en samarbetspartner, Riksakuten. För att ge ett bättre stöd när sjukvårdsförmedlingen ska boka kundens besök hos vårdgivare samt att få bättre kontroll av skadekostnaderna har stora resurser lagts på att förbättra det tekniska stödet i den kontakten. Kunden ska känna sig trygg med att försäkringen gäller när besöket bokats via Länsförsäkringars sjukvårdsförmedling och det ska vara enkelt för skaderegleraren att följa vilka vårdgivare kunden har varit hos. Den kundundersökning som genomförts visar också att satsningen på att ha en sjukvårdsförsäkring med hög kvalitet uppskattas.

Kvalitetssäkring av personskadehanteringen

Personskaderegleringen inom trafikförsäkring genomgår en förändring för att rationalisera processerna. Alla länsförsäkringsbolag har nu koncession i trafikförsäkring och för att ha enhetliga regler och riktlinjer för skadehanteringen har ett Personskaderåd inrättats. Rådet har till uppgift att ansvara för att personskaderegleringen bedrivs på ett likvärdigt sätt i hela länsförsäkringsgruppen och att den genomförs med hög kompetens och med det datastöd som behövs.

En handlingsplan har tagits fram och ett fruktbart arbete sker nu för att korta handläggningstiderna främst för den stora volymen av enklare personskador. Kvalitetssäkring av rutiner och hantering har även gjorts för personskador där den drabbade har bestående invaliditet över 10 procent och där fallen måste prövas av Trafikskadenämnden. Den uppföljning och kvalitetsgranskning som sker av personskaderegleringen visar på en hög kvalitet. Det bekräftar att länsförsäkringsgruppens utbildningsverksamhet motsvarar förväntade krav.

Erfarenhetsutbytet och kontakten mellan skadereglerarna i länsförsäkringsgruppen är viktigt för att snabbt fånga upp förändringar i skademönster, rehabiliteringssamordning eller kostnadsutveckling. Det sistnämnda är särskilt betydelsefullt eftersom de dyrare skadorna, som motsvarar 3 procent av alla personskador, står för 80 procent av skadekostnaden.

	Antal skador	Kostnad (Mkr)
Företag	24 700	2 300
Civil	210 000	2 100
Lantbruk	48 450	3 300
Olycksfall	17 000	360
Båt	2 200	54
Privatmotor	200 000	2 800
Företagsmotor	112 000	1 100
Totalt	**614 350**	**12 014**

Resultatkommentar sakförsäkring

Länsförsäkringsgruppens resultat och nyckeltal inom sakförsäkring är summan av resultaten i 24 självständiga länsförsäkringsbolag och Länsförsäkringar AB-koncernen.

Den lönsamhetsförbättring som skett i sakförsäkringsrörelsen under de senaste åren har fortsatt även under 2005. Totalkostnadsprocenten förbättrades ytterligare under året och var 89 (93). Bakom resultatet ligger ett stort fokus på skadeförebyggande arbete och effektiviseringsåtgärder. Premieintäkterna efter avgiven återförsäkring ökade med två procent.

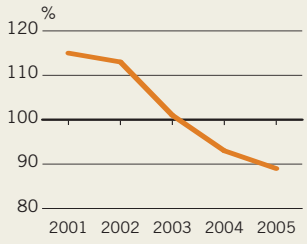
Skadekostnaderna var 2 procent lägre än 2004 och uppgick till 11 548 (11 752) Mkr. Skadekostnadsprocenten var 71 (74). Detta trots att första delen av 2005 var en skadedrabbad period. Stormen Gudrun i januari ledde till en beräknad total skadekostnad på 2 800 Mkr brutto. Under året inträffade också fler stora brandskador än under 2004. Tack vare ett starkt återförsäkringsskydd inom länsförsäkringsgruppen har storskadorna en mindre nettopåverkan på årets resultat. Den stora skadebelastningen i återförsäkringsprogrammen kommer dock att orsaka en högre nivå på återförsäkringspremierna under kommande år.

Driftskostnaderna var i stort sett oförändrade mellan åren och driftskostnadsprocenten har minskat från 19 till 18 procent. Det försäkringstekniska resultatet före återbäring förbättrades från 1 949 Mkr till 2 515 Mkr, och är 16 (12) procent av premieintäkt f e r. Som en följd av det goda resultatet i försäkringsrörelsen lämnas återbäring och rabatter till länsförsäkringsgruppens kunder med sammantaget 927 Mkr.

Motorförsäkring, med trafik- och kaskoförsäkring, är den största verksamhetsgrenen i resultatanalysen med totalt 6 728 Mkr i premieintäkt före avgiven återförsäkring. Näst störst är företags- och fastighetsförsäkring, där lantbruksförsäkringen ingår, med en premieintäkt före avgiven återförsäkring på 5 121 Mkr. Hem- och villaförsäkring svarar för 3 216 Mkr i premieintäkt före avgiven återförsäkring. Sammantaget utgör dessa verksamheter cirka 90 procent av bruttopremieintäkten. Med undantag för de katastrofskador som kommenterats ovan och som haft en utjämning genom återförsäkringsskydd, har skadeutfallet genomgående varit gynnsamt under året och det försäkringstekniska resultatet är starkt.

Det starka försäkringsrörelseresultatet i kombination med en positiv utveckling på de finansiella marknaderna gör att rörelseresultatet före bokslutsdispositioner och skatt är det bästa resultatet någonsin i länsförsäkringsgruppens historia. Kapitalavkastningen i länsförsäkringsgruppens sakförsäkringsbolag uppgår till sammantaget 6 543 (2 484) Mkr, vilket motsvarar en totalavkastningsprocent på 11,9 procent. Den starka avkastningen kommer främst av stigande aktiemarknader och positiv avkastning på räntemarknaden. Länsförsäkringsgruppens konsolideringskapital inom sakförsäkringsrörelsen ökade genom det starka resultatet, och konsolideringsgraden stärktes ytterligare till 169 (125) procent.

Totalkostnadsprocent

Nyckeltal	2005	2004
Premieintäkt efter avgiven återförsäkring, Mkr	16 217	15 857
Tekniskt resultat före återbäring, Mkr	2 515	1 949
Rörelseresultat, Mkr	7 138	3 168
Driftskostnadsprocent	18	19
Skadekostnadsprocent	71	74
Totalkostnadsprocent	89	93
Tekniskt resultat i procent av premieintäkt efter avgiven återförsäkring	16	12
Konsolideringskapital, Mkr	27 745	20 297
Konsolideringsgrad, procent	169	125

Kundbehoven ska lösas även över gränserna

Genom internationellt samarbete kan Länsförsäkringar utveckla både produkter och service för att ännu bättre kunna möta kundernas behov över gränserna.

LÄNSFÖRSÄKRINGSBOLAGENS kunder, såväl privatpersoner som företag, blir allt mer aktiva utomlands. Studier, arbete och fritid tillbringas allt oftare i andra länder. Både stora och små företag arbetar utanför Sveriges gränser.

Med ett ökat resande måste också skadeservicen vara utbyggd för att kunna ge snabb hjälp till resenärer och deras fordon som kommer till skada i andra länder. För akuta skador krävs särskilda resurser. Länsförsäkringar är sedan 2003 också en av de större ägarna av SOS International, med en andel av 12 procent. Förmågan att ge service till skadedrabbade kunder i utlandet bevisades trots ytterst hårda prov i samband med den tragiska tsunamikatastrofen.

Omfattande samarbete genom EurAPCo

För att utveckla såväl produkter som processer har länsförsäkringsgruppen samarbete med andra försäkringsbolag och banker i Europa.

Det mest omfattande försäkringssamarbetet äger rum inom bolaget EurAPCo (European Alliance Partners Company). Det bildades hösten 2000 för att fokusera på utvecklingsfrågor som kan stärka deltagarna i deras utveckling på respektive hemmamarknad. Delägare är Eureko, Friends Provident, Länsförsäkringar, Covea, Gothaer och Swiss Mobiliar. Under 2005 inleddes också samverkan med det spanska försäkringsbolaget Caser med målet att det ska bli EurAPCos sjunde medlem.

Länsförsäkringar är också medlemmar i ett nordiskt samarbete – Nordic Alliance. Samarbetet mellan Gjensidige Forsikring, Länsförsäkringar och Tapiola – där även bankfrågor ingår – har pågått sedan början av 1990-talet och bygger på ett nära erfarenhetsutbyte mellan ömsesidiga försäkringsbolag. I slutet av 2005 valde Gjensidige Forsikring att lämna samarbetet. Länsförsäkringar och Tapiola fortsätter dock att samverka inom Nordic Alliance. Värdet av ett nära nordiskt samarbete har varit stort. Dessutom har det stärkt medvetenheten om ömsesidigheten som företagsform hos olika beslutsfattare. Ett led i detta är samarbetet mellan ett stort antal ömsesidiga försäkringsbolag inom AISAM, som är en intresseorganisation placerad i Bryssel.

Enkel skadereglering vid trafikskada utomlands

Genom EUs så kallade Fjärde motordirektiv ställs krav på alla motorförsäkrare inom EU/EES samt Schweiz att skydda kundernas intressen. En person som till exempel blir påkörd och skadad i ett annat EU/EES-land har nu möjlighet att resa hem och få sin skada reglerad i hemlandet på sitt eget språk via en representant för det utländska försäkringsbolaget. Genom ett väl fungerande nätverk av samarbetande försäkringsbolag kan länsförsäkringsbolagen ge sina kunder en mycket god service om de råkar ut för en skada utomlands.

Försäkring av företag utomlands

Försäkring av ett företags verksamhet utanför Sverige följer oftast andra regler än de svenska. Generellt kan sägas att de paketförsäkringar som är vanliga i Sverige för företagskunder inte ser ut på samma sätt utomlands. Regler för försäkringar i olika länder – även inom EU – är långt ifrån harmoniserade. Länsförsäkringar har, främst genom det internationella nätverket INI (International Network of Insurance), möjlighet att arrangera lokala sakförsäkringar i stort sett i hela världen. Genom INI tas hjälp av 60 försäkringsbolag med verksamhet i totalt 80 länder för att kunderna ska få ett likvärdigt skydd som det man har i Sverige. Genom samarbetet inom EurAPCo kan länsförsäkringsbolagen också hjälpa sina företagskunder när de har anställda som ska arbeta utomlands längre eller kortare tid.

Länsförsäkringar Norrbotten

VD
Kjell Lindfors

STYRELSEORDFÖRANDE
Lars Karbin

NYCKELTAL	2005	2004
Rörelseresultat före återbäring och rabatter, Mkr	150	59
Balansomslutning, Mkr	698	527
Konsolideringsgrad, %	189	97
Medelantal anställda	54	55
Bank		
Inlåning, Mkr	152	134
Utlåning, Mkr	530	458
Förmedlad utlåning, Mkr	55	82
Antal kunder	4 500	5 100
Fonder		
Marknadsvärde, Mkr	33	24
Bruttoförsäljning, Mkr	8	5
Antal kunder	900	800
Livförsäkring		
Premieinkomst, Mkr	96	99
Totalt försäkringskapital, Mkr	1 602	1 290
Antal kunder	16 300	16 400
Sakförsäkring		
Premieinkomst, Mkr	269	269
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen, Mkr	44	39
Totalkostnadsprocent efter avgiven återförsäkring, %	76	77
Totalavkastning kapitalförvaltning, %	26	8
Antal kunder	45 900	46 200

Länsförsäkringar Västerbotten

VD
Rutger Arnesson

STYRELSEORDFÖRANDE
Conny Sandström

NYCKELTAL	2005	2004
Rörelseresultat före återbäring och rabatter, Mkr	309	144
Balansomslutning, Mkr	2 101	1 690
Konsolideringsgrad, %	266	203
Medelantal anställda	138	135
Bank		
Inlåning, Mkr	766	704
Utlåning, Mkr	1 458	1 204
Förmedlad utlåning, Mkr	82	115
Antal kunder	13 500	12 900
Fonder		
Marknadsvärde, Mkr	160	109
Bruttoförsäljning, Mkr	66	48
Antal kunder	3 100	2 900
Livförsäkring		
Premieinkomst, Mkr	244	254
Totalt försäkringskapital, Mkr	3 012	2 677
Antal kunder	28 800	28 900
Sakförsäkring		
Premieinkomst, Mkr	567	535
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen, Mkr	83	62
Återbäring och rabatter, Mkr	–56	–27
Totalkostnadsprocent efter avgiven återförsäkring, %	86	89
Totalavkastning kapitalförvaltning, %	18	10
Antal kunder	94 700	93 600

Länsförsäkringar Jämtland

VD
Sören Westin

STYRELSEORDFÖRANDE
Jan Holmberg

NYCKELTAL	2005	2004
Rörelseresultat före återbäring och rabatter, Mkr	149	77
Balansomslutning, Mkr	1 164	920
Konsolideringsgrad, %	223	164
Medelantal anställda	86	84
Bank		
Inlåning, Mkr	383	343
Utlåning, Mkr	1 083	940
Förmedlad utlåning, Mkr	69	123
Antal kunder	8 000	7 500
Fonder		
Marknadsvärde, Mkr	44	29
Bruttoförsäljning, Mkr	15	9
Antal kunder	1 400	1 300
Livförsäkring		
Premieinkomst, Mkr	109	108
Totalt försäkringskapital, Mkr	1 524	1 318
Antal kunder	15 400	15 300
Sakförsäkring		
Premieinkomst, Mkr	391	366
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen, Mkr	25	35
Återbäring och rabatter, Mkr	–30	–
Totalkostnadsprocent efter avgiven återförsäkring, %	95	92
Totalavkastning kapitalförvaltning, %	28	10
Antal kunder	56 000	56 000

Länsförsäkringar Västernorrland

VD
Leif Johanson

STYRELSEORDFÖRANDE
Anders Källström

NYCKELTAL	2005	2004
Rörelseresultat före återbäring och rabatter, Mkr	85	35
Balansomslutning, Mkr	1 103	838
Konsolideringsgrad, %	156	108
Medelantal anställda	98	100
Bank		
Inlåning, Mkr	418	384
Utlåning, Mkr	543	398
Förmedlad utlåning, Mkr	36	54
Antal kunder	8 100	7 700
Fonder		
Marknadsvärde, Mkr	76	60
Bruttoförsäljning, Mkr	13	8
Antal kunder	18 600	23 600
Livförsäkring		
Premieinkomst, Mkr	176	178
Totalt försäkringskapital, Mkr	2 741	2 358
Antal kunder	23 700	23 600
Sakförsäkring		
Premieinkomst, Mkr	475	463
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen, Mkr	6	3
Totalkostnadsprocent efter avgiven återförsäkring, %	105	102
Totalavkastning kapitalförvaltning, %	16	9
Antal kunder	65 800	66 000

Länsförsäkringar Gävleborg

VD
Birger Lövgren

STYRELSEORDFÖRANDE
Kjell Stafström

NYCKELTAL	2005	2004
Rörelseresultat före återbäring och rabatter, Mkr	216	119
Balansomslutning, Mkr	1 104	815
Konsolideringsgrad, %	169	103
Medelantal anställda	112	109
Bank		
Inlåning, Mkr	474	423
Utlåning, Mkr	1 017	784
Förmedlad utlåning, Mkr	35	48
Antal kunder	9 100	8 500
Fonder		
Marknadsvärde, Mkr	79	50
Bruttoförsäljning, Mkr	23	14
Antal kunder	1 800	1 600
Livförsäkring		
Premieinkomst, Mkr	205	203
Totalt försäkringskapital, Mkr	2 439	2 171
Antal kunder	25 800	25 600
Sakförsäkring		
Premieinkomst, Mkr	419	404
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen, Mkr	83	73
Totalkostnadsprocent efter avgiven återförsäkring, %	81	80
Totalavkastning kapitalförvaltning, %	18	10
Antal kunder	73 400	73 900

Dalarnas Försäkringsbolag

VD
Anders Stigers

STYRELSEORDFÖRANDE
Bengt Gabrils

NYCKELTAL	2005	2004
Rörelseresultat före återbäring och rabatter, Mkr	700	293
Balansomslutning, Mkr	4 365	3 391
Konsolideringsgrad, %	265	219
Medelantal anställda	205	205
Bank		
Inlåning, Mkr	915	814
Utlåning, Mkr	2 521	1 995
Förmedlad utlåning, Mkr	121	170
Antal kunder	18 800	17 400
Fonder		
Marknadsvärde, Mkr	138	99
Bruttoförsäljning, Mkr	36	20
Antal kunder	4 800	4 500
Livförsäkring		
Premieinkomst, Mkr	338	324
Totalt försäkringskapital, Mkr	4 044	3 414
Antal kunder	39 200	38 600
Sakförsäkring		
Premieinkomst, Mkr	1 090	1 050
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen, Mkr	118	87
Återbäring och rabatter, Mkr	–174	–34
Totalkostnadsprocent efter avgiven återförsäkring, %	89	92
Totalavkastning kapitalförvaltning, %	19	9
Antal kunder	141 200	141 600

Länsförsäkringar Värmland

VD
Ulf W Eriksson

STYRELSEORDFÖRANDE
Patrik Sandin

NYCKELTAL	2005	2004
Rörelseresultat före återbäring och rabatter, Mkr	133	95
Balansomslutning, Mkr	1 265	1 065
Konsolideringsgrad, %	127	99
Medelantal anställda	88	88
Bank		
Inlåning, Mkr	294	256
Utlåning, Mkr	505	414
Förmedlad utlåning, Mkr	33	48
Antal kunder	6 000	5 700
Fonder		
Marknadsvärde, Mkr	60	46
Bruttoförsäljning, Mkr	12	6
Antal kunder	1 200	1 200
Livförsäkring		
Premieinkomst, Mkr	155	145
Totalt försäkringskapital, Mkr	2 184	1 867
Antal kunder	23 700	23 700
Sakförsäkring		
Premieinkomst, Mkr	508	500
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen, Mkr	62	61
Totalkostnadsprocent efter avgiven återförsäkring, %	88	87
Totalavkastning kapitalförvaltning, %	8	5
Antal kunder	74 400	75 100

Länsförsäkringar Uppsala

VD
Ann-Christin Norrström

STYRELSEORDFÖRANDE
Björn Sundell

NYCKELTAL	2005	2004
Rörelseresultat före återbäring och rabatter, Mkr	321	141
Balansomslutning, Mkr	2 008	1 539
Konsolideringsgrad, %	185	135
Medelantal anställda	150	154
Bank		
Inlåning, Mkr	838	752
Utlåning, Mkr	1 785	1 523
Förmedlad utlåning, Mkr	255	322
Antal kunder	13 400	12 800
Fonder		
Marknadsvärde, Mkr	148	110
Bruttoförsäljning, Mkr	33	21
Antal kunder	4 800	4 400
Livförsäkring		
Premieinkomst, Mkr	327	301
Totalt försäkringskapital, Mkr	4 519	3 832
Antal kunder	40 400	39 800
Sakförsäkring		
Premieinkomst, Mkr	625	628
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen, Mkr	85	50
Återbäring och rabatter, Mkr	–35	–15
Totalkostnadsprocent efter avgiven återförsäkring, %	86	94
Totalavkastning kapitalförvaltning, %	19	10
Antal kunder	93 600	93 700

Länsförsäkringar Bergslagen

VD
Jan Karlsson

STYRELSEORDFÖRANDE
Frans-Henrik Schartau

NYCKELTAL	2005	2004
Rörelseresultat före återbäring och rabatter, Mkr	324	204
Balansomslutning, Mkr	2 401	1 901
Konsolideringsgrad, %	190	138
Medelantal anställda	210	214
Bank		
Inlåning, Mkr	826	732
Utlåning, Mkr	2 060	1 604
Förmedlad utlåning, Mkr	174	242
Antal kunder	15 700	14 500
Fonder		
Marknadsvärde, Mkr	155	138
Bruttoförsäljning, Mkr	53	28
Antal kunder	3 400	3 100
Livförsäkring		
Premieinkomst, Mkr	446	409
Totalt försäkringskapital, Mkr	5 599	4 491
Antal kunder	47 900	46 700
Sakförsäkring		
Premieinkomst, Mkr	785	817
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen, Mkr	40	117
Totalkostnadsprocent efter avgiven återförsäkring, %	97	85
Totalavkastning kapitalförvaltning, %	17	7
Antal kunder	127 600	126 600

Länsförsäkringar Stockholm

VD
Hans Benndorf

STYRELSEORDFÖRANDE
Bengt Ljungqvist

NYCKELTAL	2005	2004
Rörelseresultat före återbäring och rabatter, Mkr	665	406
Balansomslutning, Mkr	4 155	3 397
Konsolideringsgrad, %	107	65
Medelantal anställda	451	459
Bank		
Inlåning, Mkr	3 643	3 622
Utlåning, Mkr	5 829	4 704
Förmedlad utlåning, Mkr	521	801
Antal kunder	56 500	58 000
Fonder		
Marknadsvärde, Mkr	708	568
Bruttoförsäljning, Mkr	136	102
Antal kunder	10 900	10 800
Livförsäkring		
Premieinkomst, Mkr	2 303	2 174
Totalt försäkringskapital, Mkr	32 307	31 663
Antal kunder	189 500	188 300
Sakförsäkring		
Premieinkomst, Mkr	1 789	1 883
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen, Mkr	311	254
Återbäring och rabatter, Mkr	–40	–
Totalkostnadsprocent efter avgiven återförsäkring, %	85	89
Totalavkastning kapitalförvaltning, %	15	9
Antal kunder	228 800	232 900

Länsförsäkringar Södermanland

VD
Anna-Greta Lundh

STYRELSEORDFÖRANDE
Axel von Stockenström

NYCKELTAL	2005	2004
Rörelseresultat före återbäring och rabatter, Mkr	227	119
Balansomslutning, Mkr	1 615	1 266
Konsolideringsgrad, %	189	142
Medelantal anställda	114	107
Bank		
Inlåning, Mkr	486	445
Utlåning, Mkr	1 458	1 252
Förmedlad utlåning, Mkr	66	94
Antal kunder	9 800	9 300
Fonder		
Marknadsvärde, Mkr	78	60
Bruttoförsäljning, Mkr	19	11
Antal kunder	2 000	2 000
Livförsäkring		
Premieinkomst, Mkr	202	180
Totalt försäkringskapital, Mkr	2 628	2 099
Antal kunder	26 200	26 000
Sakförsäkring		
Premieinkomst, Mkr	505	506
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen, Mkr	46	43
Återbäring och rabatter, Mkr	–25	–
Totalkostnadsprocent efter avgiven återförsäkring, %	92	92
Totalavkastning kapitalförvaltning, %	16	9
Antal kunder	74 600	74 100

Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän

VD
Ingemar Larsson

STYRELSEORDFÖRANDE
Bengt Wolffram

NYCKELTAL	2005	2004
Rörelseresultat före återbäring och rabatter, Mkr	574	181
Balansomslutning, Mkr	3 215	2 336
Konsolideringsgrad, %	154	103
Medelantal anställda	257	265
Bank		
Inlåning, Mkr	1 140	1 084
Utlåning, Mkr	2 128	1 734
Förmedlad utlåning, Mkr	181	247
Antal kunder	20 400	20 200
Fonder		
Marknadsvärde, Mkr	266	252
Bruttoförsäljning, Mkr	52	74
Antal kunder	6 800	6 700
Livförsäkring		
Premieinkomst, Mkr	1 105	899
Totalt försäkringskapital, Mkr	11 162	9 764
Antal kunder	73 100	71 300
Sakförsäkring		
Premieinkomst, Mkr	1 137	1 119
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen, Mkr	105	88
Totalkostnadsprocent efter avgiven återförsäkring, %	92	93
Totalavkastning kapitalförvaltning, %	24	8
Antal kunder	173 100	170 700

Länsförsäkringar Skaraborg

VD
Carl Henrik Ohlsson

STYRELSEORDFÖRANDE
Hans Jonsson

NYCKELTAL	2005	2004
Rörelseresultat före återbäring och rabatter, Mkr	304	110
Balansomslutning, Mkr	1 964	1 258
Konsolideringsgrad, %	171	119
Medelantal anställda	124	119
Bank		
Inlåning, Mkr	534	508
Utlåning, Mkr	1 097	836
Förmedlad utlåning, Mkr	49	73
Antal kunder	11 100	10 100
Fonder		
Marknadsvärde, Mkr	165	150
Bruttoförsäljning, Mkr	36	33
Antal kunder	19 700	19 800
Livförsäkring		
Premieinkomst, Mkr	203	173
Totalt försäkringskapital, Mkr	3 274	2 780
Antal kunder	28 300	27 900
Sakförsäkring		
Premieinkomst, Mkr	555	543
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen, Mkr	73	44
Totalkostnadsprocent efter avgiven återförsäkring, %	85	92
Totalavkastning kapitalförvaltning, %	22	9
Antal kunder	78 900	79 000

Östgöta Brandstodsbolag

VD
Anders Östryd

STYRELSEORDFÖRANDE
Sten Eklöf

NYCKELTAL	2005	2004
Rörelseresultat före återbäring och rabatter, Mkr	617	310
Balansomslutning, Mkr	4 079	3 249
Konsolideringsgrad, %	247	207
Medelantal anställda	274	273
Bank		
Inlåning, Mkr	1 851	1 689
Utlåning, Mkr	2 591	1 938
Förmedlad utlåning, Mkr	131	209
Antal kunder	32 200	31 000
Fonder		
Marknadsvärde, Mkr	180	132
Bruttoförsäljning, Mkr	50	41
Antal kunder	5 300	4 900
Livförsäkring		
Premieinkomst, Mkr	543	500
Totalt försäkringskapital, Mkr	5 298	4 273
Antal kunder	53 900	52 800
Sakförsäkring		
Premieinkomst, Mkr	1 129	1 066
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen, Mkr	121	121
Återbäring och rabatter, Mkr	–146	–35
Totalkostnadsprocent efter avgiven återförsäkring, %	89	87
Totalavkastning kapitalförvaltning, %	19	10
Antal kunder	163 300	163 100

Länsförsäkringar Älvsborg

VD
Sten Lundqvist

STYRELSEORDFÖRANDE
Fredrik Waern

NYCKELTAL	2005	2004
Rörelseresultat före återbäring och rabatter, Mkr	521	241
Balansomslutning, Mkr	3 281	2 548
Konsolideringsgrad, %	232	177
Medelantal anställda	217	203
Bank		
Inlåning, Mkr	1 094	1 292
Utlåning, Mkr	2 433	2 029
Förmedlad utlåning, Mkr	180	291
Antal kunder	21 600	20 200
Fonder		
Marknadsvärde, Mkr	206	155
Bruttoförsäljning, Mkr	37	21
Antal kunder	44 500	45 000
Livförsäkring		
Premieinkomst, Mkr	370	314
Totalt försäkringskapital, Mkr	5 152	4 279
Antal kunder	49 700	48 900
Sakförsäkring		
Premieinkomst, Mkr	965	985
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen, Mkr	137	117
Återbäring och rabatter, Mkr	–46	–
Totalkostnadsprocent efter avgiven återförsäkring, %	86	87
Totalavkastning kapitalförvaltning, %	17	7
Antal kunder	140 400	140 400

Länsförsäkringar Gotland

VD
Peter Lindvall

STYRELSEORDFÖRANDE
Gösta af Petersens

NYCKELTAL	2005	2004
Rörelseresultat före återbäring och rabatter, Mkr	126	59
Balansomslutning, Mkr	714	588
Konsolideringsgrad, %	306	248
Medelantal anställda	36	35
Bank		
Inlåning, Mkr	234	196
Utlåning, Mkr	781	643
Förmedlad utlåning, Mkr	73	109
Antal kunder	5 100	4 500
Fonder		
Marknadsvärde, Mkr	19	14
Bruttoförsäljning, Mkr	4	3
Antal kunder	900	900
Livförsäkring		
Premieinkomst, Mkr	42	47
Totalt försäkringskapital, Mkr	500	418
Antal kunder	7 100	7 000
Sakförsäkring		
Premieinkomst, Mkr	171	166
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen, Mkr	36	19
Återbäring och rabatter, Mkr	–20	–7
Totalkostnadsprocent efter avgiven återförsäkring, %	79	88
Totalavkastning kapitalförvaltning, %	17	8
Antal kunder	26 300	25 800

Länsförsäkringar Jönköping

VD
Johan Svedberg

STYRELSEORDFÖRANDE
Evert Svensson

NYCKELTAL	2005	2004
Rörelseresultat före återbäring och rabatter, Mkr	406	183
Balansomslutning, Mkr	2 643	1 946
Konsolideringsgrad, %	163	128
Medelantal anställda	163	158
Bank		
Inlåning, Mkr	936	780
Utlåning, Mkr	1 617	1 252
Förmedlad utlåning, Mkr	103	148
Medelantal kunder	16 100	13 200
Fonder		
Marknadsvärde, Mkr	115	88
Bruttoförsäljning, Mkr	30	28
Antal kunder	3 300	3 000
Livförsäkring		
Premieinkomst, Mkr	331	309
Totalt försäkringskapital, Mkr	4 516	3 848
Antal kunder	37 300	36 800
Sakförsäkring		
Premieinkomst, Mkr	818	794
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen, Mkr	172	81
Återbäring och rabatter, Mkr	–55	–45
Totalkostnadsprocent efter avgiven återförsäkring, %	82	90
Totalavkastning kapitalförvaltning, %	20	10
Antal kunder	113 400	113 000

Länsförsäkringar Halland

VD
Mats Ericsson

STYRELSEORDFÖRANDE
Karin Starrin

NYCKELTAL	2005	2004
Rörelseresultat före återbäring och rabatter, Mkr	337	132
Balansomslutning, Mkr	2 074	1 549
Konsolideringsgrad, %	224	171
Medelantal anställda	136	132
Bank		
Inlåning, Mkr	1 135	878
Utlåning, Mkr	2 958	2 351
Förmedlad utlåning, Mkr	111	156
Antal kunder	18 300	16 400
Fonder		
Marknadsvärde, Mkr	140	108
Bruttoförsäljning, Mkr	30	19
Antal kunder	20 400	26 100
Livförsäkring		
Premieinkomst, Mkr	262	236
Totalt försäkringskapital, Mkr	3 997	3 317
Antal kunder	34 700	33 900
Sakförsäkring		
Premieinkomst, Mkr	582	555
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen, Mkr	98	64
Återbäring och rabatter, Mkr	–34	–31
Totalkostnadsprocent efter avgiven återförsäkring, %	84	88
Totalavkastning kapitalförvaltning, %	18	7
Antal kunder	82 500	82 100

Länsförsäkring Kronoberg

VD
Fredrik Daveby

STYRELSEORDFÖRANDE
Per-Åke Holgersson

NYCKELTAL	2005	2004
Rörelseresultat före återbäring och rabatter, Mkr	211	87
Balansomslutning, Mkr	1 258	782
Konsolideringsgrad, %	175	116
Medelantal anställda	77	76
Bank		
Inlåning, Mkr	563	348
Utlåning, Mkr	584	462
Förmedlad utlåning, Mkr	65	99
Antal kunder	7 300	6 100
Fonder		
Marknadsvärde, Mkr	57	43
Bruttoförsäljning, Mkr	7	5
Antal kunder	2 400	2 400
Livförsäkring		
Premieinkomst, Mkr	184	186
Totalt försäkringskapital, Mkr	2 742	2 580
Antal kunder	19 700	19 500
Sakförsäkring		
Premieinkomst, Mkr	382	375
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen, Mkr	83	35
Totalkostnadsprocent efter avgiven återförsäkring, %	78	92
Totalavkastning kapitalförvaltning, %	19	12
Antal kunder	53 100	53 800

Länsförsäkringar Kalmar län

VD
Lars B Danielsson

STYRELSEORDFÖRANDE
Christer Olander

NYCKELTAL	2005	2004
Rörelseresultat före återbäring och rabatter, Mkr	321	158
Balansomslutning, Mkr	1 908	1 473
Konsolideringsgrad, %	228	184
Medelantal anställda	131	130
Bank		
Inlåning, Mkr	406	354
Utlåning, Mkr	741	579
Förmedlad utlåning, Mkr	60	84
Antal kunder	7 900	7 500
Fonder		
Marknadsvärde, Mkr	100	61
Bruttoförsäljning, Mkr	33	20
Antal kunder	2 300	2 000
Livförsäkring		
Premieinkomst, Mkr	225	219
Totalt försäkringskapital, Mkr	3 229	2 779
Antal kunder	26 200	26 000
Sakförsäkring		
Premieinkomst, Mkr	624	592
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen, Mkr	92	75
Återbäring och rabatter, Mkr	–51	–15
Totalkostnadsprocent efter avgiven återförsäkring, %	84	86
Totalavkastning kapitalförvaltning, %	18	9
Antal kunder	93 700	92 600

Blekinge Länsförsäkringsbolag

VD
Jörgen Svensson

STYRELSEORDFÖRANDE
Anders Åkesson

NYCKELTAL	2005	2004
Rörelseresultat före återbäring och rabatter, Mkr	138	59
Balansomslutning, Mkr	864	681
Konsolideringsgrad, %	215	168
Medelantal anställda	63	63
Bank		
Inlåning, Mkr	329	272
Utlåning, Mkr	718	563
Förmedlad utlåning, Mkr	67	86
Antal kunder	6 100	5 600
Fonder		
Marknadsvärde, Mkr	40	29
Bruttoförsäljning, Mkr	12	11
Antal kunder	1 600	1 300
Livförsäkring		
Premieinkomst, Mkr	102	101
Totalt försäkringskapital, Mkr	1 634	1 412
Antal kunder	14 100	13 800
Sakförsäkring		
Premieinkomst, Mkr	257	252
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen, Mkr	51	27
Återbäring och rabatter, Mkr	–25	–
Totalkostnadsprocent efter avgiven återförsäkring, %	80	90
Totalavkastning kapitalförvaltning, %	11	8
Antal kunder	47 200	47 100

Länsförsäkringar Göinge

VD
Klas von Celsing

STYRELSEORDFÖRANDE
Ingmar Kristiansson

NYCKELTAL	2005	2004
Rörelseresultat före återbäring och rabatter, Mkr	123	55
Balansomslutning, Mkr	839	634
Konsolideringsgrad, %	245	206
Medelantal anställda	47	46
Bank		
Inlåning, Mkr	225	187
Utlåning, Mkr	299	228
Förmedlad utlåning, Mkr	23	36
Antal kunder	3 600	3 200
Fonder		
Marknadsvärde, Mkr	33	25
Bruttoförsäljning, Mkr	6	4
Antal kunder	1 000	900
Livförsäkring		
Premieinkomst, Mkr	77	68
Totalt försäkringskapital, Mkr	1 379	1 062
Antal kunder	10 700	10 600
Sakförsäkring		
Premieinkomst, Mkr	214	209
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen, Mkr	35	19
Återbäring och rabatter, Mkr	–20	–
Totalkostnadsprocent efter avgiven återförsäkring, %	84	93
Totalavkastning kapitalförvaltning, %	17	10
Antal kunder	32 300	32 100

Länsförsäkringar Kristianstad

VD
Conny Famm

STYRELSEORDFÖRANDE
Göran Trobro

NYCKELTAL	2005	2004
Rörelseresultat före återbäring och rabatter, Mkr	114	52
Balansomslutning, Mkr	843	614
Konsolideringsgrad, %	222	176
Medelantal anställda	51	47
Bank		
Inlåning, Mkr	308	272
Utlåning, Mkr	616	507
Förmedlad utlåning, Mkr	55	78
Antal kunder	5 500	5 000
Fonder		
Marknadsvärde, Mkr	47	34
Bruttoförsäljning, Mkr	9	4
Antal kunder	1 100	1 100
Livförsäkring		
Premieinkomst, Mkr	91	84
Totalt försäkringskapital, Mkr	1 155	1 012
Antal kunder	10 700	10 600
Sakförsäkring		
Premieinkomst, Mkr	247	233
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen, Mkr	34	19
Totalkostnadsprocent efter avgiven återförsäkring, %	85	92
Totalavkastning kapitalförvaltning, %	17	9
Antal kunder	37 600	37 500

Länsförsäkringar Skåne

VD
Jan Fock

STYRELSEORDFÖRANDE
Gunnar Kinch

NYCKELTAL	2005	2004
Rörelseresultat före återbäring och rabatter, Mkr	766	297
Balansomslutning, Mkr	4 383	3 190
Konsolideringsgrad, %	131	96
Medelantal anställda, inkl dotterbolag	408	403
Bank		
Inlåning, Mkr	991	882
Utlåning, Mkr	3 744	3 016
Förmedlad utlåning, Mkr	240	330
Antal kunder	22 900	21 700
Fonder		
Marknadsvärde, Mkr	287	225
Bruttoförsäljning, Mkr	80	54
Antal kunder	6 100	5 800
Livförsäkring		
Premieinkomst, Mkr	972	841
Totalt försäkringskapital, Mkr	13 252	12 586
Antal kunder	97 900	96 800
Sakförsäkring		
Premieinkomst, Mkr	1 703	1 625
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen, Mkr	263	156
Återbäring och rabatter, Mkr	–171	–
Totalkostnadsprocent efter avgiven återförsäkring, %	85	92
Totalavkastning kapitalförvaltning, %	20	9
Antal kunder	250 900	246 000

Länsförsäkringar AB
Samarbete som stärker det lokala erbjudandet

Samverkan inom länsförsäkringsgruppen sker genom det av länsförsäkringsbolagen gemensamt ägda Länsförsäkringar AB med dotterbolag. Den grundläggande uppgiften är att leda och samordna det gemensamma strategiska arbetet och utvecklingsarbetet inom länsförsäkringsgruppen och att ge service till länsförsäkringsbolagen. Länsförsäkringar AB är det starka finansiella nav som gör det möjligt för de lokala länsförsäkringsbolagen att erbjuda sina kunder ett starkt erbjudande inom sakförsäkring, livförsäkring och banktjänster.

LÄNSFÖRSÄKRINGAR AB ÄR en av Sveriges största finansiella koncerner. Eftersom den omfattar såväl sakförsäkring och livförsäkring som bankverksamhet saknas någon tydlig svensk motsvarighet. Länsförsäkringar AB ska dessutom ge service till de 24 länsförsäkringsbolagen inom områden som de finner att det finns uppenbara skalfördelar inom. Den tredje uppgiften är att utveckla länsförsäkringsgruppens gemensamma strategier och metoder för att ännu mer effektivt möta kunderna. Den fjärde uppgiften är att utveckla affärer som när de är mogna överförs till länsförsäkringsbolagen. Behovet av återförsäkring var det som ursprungligen drev fram en konkret affärsmässig samverkan mellan länsförsäkringsbolagen 1936 och idag är återförsäkringsverksamheten fortfarande av stor strategisk betydelse.

Stor betydelse för vart och ett av länsförsäkringsbolagen

Verksamheten inom Länsförsäkringar AB är av stor betydelse för alla de 24 länsförsäkringsbolagen. Inom exempelvis IT, produktutveckling, varumärkeskommunikation och metoder för att utveckla och stärka kundrelationer kan länsförsäkringsbolagen dela på kostnaderna, istället för att vart och ett av bolagen ska bygga upp egna resurser. Samverkan mellan de tre kärnaffärerna sakförsäkring, livförsäkring och bank skapar också skalfördelar genom att kostnaderna delas för bland annat säkerhetsplattform, betalningshantering och utdataplattform. Härigenom frigörs resurser som gör att länsförsäkringsbolagen kan utveckla sin lokala marknadskännedom och öka de individuella kundrelationerna. Detta är en viktig förklaring till att länsförsäkringsgruppen som helhet har de mest nöjda kunderna inom de områden där gemensamma affärer bedrivs.

Denna arbetsfördelning mellan de 24 länsförsäkringsbolagen och Länsförsäkringar AB skapar ett tydligt fokus för var och en. Länsförsäkringar AB ska skapa förutsättningar för länsförsäkringsbolagen att vara mer effektiva i sina huvudsakliga roller; att bearbeta de lokala marknaderna och skapa och vidareutveckla kundrelationer. En grundläggande förutsättning för att detta ska vara möjligt är ekonomisk effektivitet. Det är orsaken till att livförsäkrings- och bankverksamheterna bedrivs gemensamt. Detta gränssnitt ska inte påverka, och påverkar heller inte kundrelationerna som alltid sker genom respektive länsförsäkringsbolag som om man vore en lokal bank eller ett lokalt livförsäkringsbolag. Arbetsfördelningen ligger fast över tid och är själva grunden i länsförsäkringsidén. Affärsverksamheten inom Länsförsäkringar AB ska bedrivas i vinstsyfte så att bolaget kan lämna avkastning till ägarna. Möjlighet att lämna utdelning till ägarna finns också. Utvecklings- och serviceverksamheten ska bedrivas till självkostnadspris.

Länsförsäkringsgruppen av idag skiljer sig väsentligt från den bolagsgrupp som fanns för bara några år sedan. Likheterna är förvisso många och så kommer det alltid att vara. Den lokala närheten till marknaden och kunderna via 24 lokala och självständiga länsförsäkringsbolag som samverkar kommer aldrig att överges. Skillnaderna är dock betydande. Vid sidan av en marknadsledande sakförsäkringsaffär har Länsförsäkringar AB också utvecklat två nya kärnaffärer – ett livförsäkringsbolag med en marknadsandel på knappt 10 procent och en bank med en marknadsandel som uppgår till 3 procent. Marknadsandelarna är i relation till marknadsandelen inom sakförsäkring blygsamma, men tillväxtambitionerna inom såväl livförsäkring som bank är stora. En av huvuduppgifterna för Länsförsäkringar AB är att ge länsförsäkringsbolagen verktyg för att kunna realisera tillväxtmålen.

AKTIENS UTVECKLING, LÄNSFÖRSÄKRINGAR AB

Substansvärde	2001	2002	2003	2004	2005
Kronor	878	876	966	1 114	1 410

Länsförsäkringsbolagen äger aktier i det gemensamma bolaget Länsförsäkringar AB. Det är en av grundbultarna i federationen. Samtidigt ställer länsförsäkringsbolagen samma krav på avkastningen som de gör på noterade aktier och andra placeringstillgångar.

Ägarformer

Länsförsäkringar AB ägs till 100 procent av länsförsäkringsbolagen tillsammans med 14 socken- och häradsbolag. Aktieinnehavet räknas in i länsförsäkringsbolagens konsolideringskapital och bolagen ställer samma marknadsmässiga krav på avkastning på dessa aktier som på noterade aktier och andra placeringstillgångar. Värdetillväxten ökade under 2005 med 27 procent. Länsförsäkringsbolagens ägande av Länsförsäkringar AB, samt inbördes förpliktelser som ägare, hanteras inom ramen för ett ägarkonsortium, vilket regleras av ett konsortialavtal.

Resultat

Länsförsäkringar AB är ett stabilt och lönsamt företag. Sedan börsfallet mellan 2000 och 2003 har omfattande åtgärder vidtagits för att stärka och utveckla koncernens och dotterbolagens balansräkningar. Kraftiga insatser för att öka effektiviteten har genomförts med målet att inom samtliga områden ha kostnader som är lägre än jämförbara företag.

Länsförsäkringar AB-koncernens resultat före skatt uppgick till 2 100 (781) Mkr. Resultatet beror framförallt på en kraftigt förbättrad kapitalavkastning och det fortsatta arbetet med effektiviseringar.

Sakförsäkringsrörelsens tekniska resultat uppgick sammanlagt till 310 (260) Mkr. Premieintäkten har minskat kraftigt jämfört med föregående år och uppgick till 1 889 (3 057) Mkr. Minskningen beror på att trafikaffären från och med 2004 tecknas av länsförsäkringsbolagen. Den totala kapitalavkastningen uppgick under 2005 till 2 183 (1 023) Mkr. Till försäkringsrörelsen överfördes 422 (505) Mkr.

Resultatet i Länsförsäkringar Bank blev 154 (127) Mkr 2005, en ökning med 21 procent. Länsförsäkringar Liv konsolideras inte i koncernen eftersom bolaget drivs enligt ömsesidiga principer.

Konsolidering

Konsolideringskapitalet ökade under 2005 med 2 100 Mkr till 9 703 Mkr. Länsförsäkringar AB-koncernens konsolideringsgrad ökade till 497 (389) procent, framförallt beroende på minskad affärsvolym då trafikförsäkring nytecknas hos länsförsäkringsbolagen.

NYCKELTAL

(Länsförsäkringar AB-koncernen exklusive livförsäkringsverksamhet.)

Mkr	2005	2004
Premieintäkt f e r	1 889	3 057
Kapitalavkastning överförd till finansrörelsen	422	505
Försäkringsersättningar f e r	–1 504	–2 625
Driftskostnader	–514	–675
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat	310	260
Kapitalavkastning brutto	2 183	1 023
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt	2 100	781

För resultaten i Länsförsäkringar ABs dotterbolag som driver traditionell liv- och fondförsäkring, bank- och fondverksamhet; se sid 70.

Humlegården

Länsförsäkringsgruppens innehav av fastigheter finns dels inom respektive länsförsäkringsbolag, dels inom Länsförsäkringar Liv samt i fastighetsbolaget Humlegården.

Humlegården ägs gemensamt av 17 länsförsäkringsbolag och Länsförsäkringar Sak. Länsförsäkringar Livs och Humlegårdens bestånd är koncentrerade till främst kontorsfastigheter i Stockholms innerstad. Bestånden hanteras av en gemensam organisation.

Fastighetsmarknaden i Stockholm

Fastighetsmarknaden i Stockholm har under 2005 karaktäriserats av fortsatt höga men stabiliserade vakansnivåer; cirka 13 procent i innerstaden. Vakanssituationen medför att hyrorna fortfarande ligger mycket under toppnivåerna för fem år sedan, men de har stabiliserats under 2005.

På investerarmarknaden har intresset varit fortsatt högt från såväl utländska som inhemska investerare. Avkastningskraven har under året sänkts med cirka en halv procentenhet, vilket har resulterat i höjda fastighetsvärden.

Utveckling av beståndet i Humlegården

Under året har Humlegårdenkoncernen transformerats från en handelsbolagsstruktur till tre aktiebolagskoncerner. Förändringen har drivits fram av ägarna som på så vis får en bättre kapitaltäckning. I samband med denna förändring har också vissa ägarförändringar ägt rum.
Under året har sju fastigheter förvärvats till ett sammanlagt värde av knappt 650 Mkr, bland annat en projektfastighet på Blasieholmen. Tre fastigheter har avyttrats till ett sammanlagt värde av knappt 1 000 Mkr. Bland dessa finns Getingen 11 vid Norrtull och Falan 20 i Falun, vilken har apporterats in i fastighetsbolaget Diös. Portföljens vakansläge, 15,7 (19,3) procent inklusive projektfastigheter är lite sämre än marknadsgenomsnittet, men problemen är till stora delar koncentrerade till några få fastigheter.

Avkastningen blev cirka 11 procent på andelskapitalet, det vill säga det justerade egna kapitalet.

LÄNSFÖRSÄKRINGSGRUPPEN

SAKFÖRSÄKRING, Mkr Resultat efter avgiven återförsäkring 2005	Norrbotten	Västerbotten	Jämtland	Västernorrland	Gävleborg	Dalarna	Värmland	Uppsala	Bergslagen	Stockholm	Södermanland	Göteborg och Bohuslän	Skaraborg
Premieintäkt	163	510	339	393	381	903	455	578	737	1 693	456	1 057	512
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	5	15	8	25	9	16	9	16	14	62	9	20	9
Försäkringsersättningar	–104	–338	–242	–337	–235	–676	–326	–407	–581	–1 106	–345	–766	–358
Driftskostnader	–20	–99	–79	–75	–72	–124	–76	–92	–130	–338	–73	–206	–75
Övriga intäkter/kostnader		–6						–11					–15
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat före återbäring och rabatter	**44**	**83**	**25**	**6**	**83**	**118**	**62**	**85**	**40**	**311**	**46**	**105**	**73**
Återbäring och rabatter		–56	–30			–174		–35		–40	–25		
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat	**44**	**27**	**–5**	**6**	**83**	**–55**	**62**	**50**	**40**	**271**	**22**	**105**	**73**
Total kapitalavkastning	112	247	129	108	147	595	79	257	301	431	189	504	241
Kapitalavkastning överförd till försäkringsrörelsen	–5	–15	–8	–25	–9	–16	–9	–16	–14	–62	–9	–20	–9
Övriga intäkter/kostnader	–2	–6	2	–4	–4	3	1	–5	–3	–15	1	–15	–2
Rörelseresultat	**150**	**253**	**119**	**85**	**216**	**527**	**133**	**286**	**324**	**625**	**203**	**574**	**304**
Balansräkning 2005-12-31													
TILLGÅNGAR													
Placeringstillgångar													
Aktier och andelar[1)]	255	918	507	504	384	2 632	323	952	1 378	1 546	885	1 756	626
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	204	202	234	145	330	796	500	539	487	1 942	425	708	392
Övriga placeringstillgångar	53	619	99	81	128	134	226	160	269	85	19	189	540
Summa placeringstillgångar	**512**	**1 738**	**840**	**729**	**843**	**3 562**	**1 049**	**1 651**	**2 134**	**3 573**	**1 330**	**2 654**	**1 558**
Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar	89	85	91	157	117	334	68	103	59	107	134	177	130
Fordringar och andra tillgångar	75	119	101	116	113	296	106	184	160	353	111	260	128
Kassa och bank	18	134	111	68	21	157	31	52	39	75	29	91	131
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	5	25	20	32	10	16	11	17	10	47	12	33	16
Summa tillgångar	**698**	**2 101**	**1 164**	**1 103**	**1 104**	**4 365**	**1 265**	**2 008**	**2 401**	**4 155**	**1 615**	**3 215**	**1 964**
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER													
Eget kapital	156	550	265	339	244	1 960	426	801	1 059	1 297	659	1 200	654
Obeskattade reserver	110	477	281		248								
Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)	344	684	498	585	501	1 655	547	773	874	2 092	683	1 336	701
Andra avsättningar och skulder	63	327	102	167	103	664	249	377	401	594	266	612	233
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	25	63	18	11	8	86	43	57	66	173	7	68	375
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	**698**	**2 101**	**1 164**	**1 103**	**1 104**	**4 365**	**1 265**	**2 008**	**2 401**	**4 155**	**1 615**	**3 215**	**1 964**
[1)] Varav värde på aktier i Länsförsäkringar AB	153	317	221	278	313	530	198	424	467	818	325	538	398
Konsolideringskapital	**318**	**1 394**	**780**	**618**	**651**	**2 460**	**585**	**1 074**	**1 392**	**1 773**	**862**	**1 648**	**873**
Konsolideringsgrad, %	**189**	**266**	**223**	**156**	**169**	**265**	**127**	**185**	**190**	**107**	**189**	**154**	**171**

Länsförsäkringsgruppen är varken i juridisk eller praktisk mening en koncern, utan en samverkan mellan 24 självständiga länsförsäkringsbolag som tillsammans äger Länsförsäkringar AB. Länsförsäkrinngsgruppens resultat inom sakförsäkring är summan av resultaten i de 24 länsförsäkringsbolagen och den gemensamt ägda Länsförsäkringar AB-koncernen, exklusive liv- och bankkoncernerna.

Östgöta	Älvsborg	Gotland	Jönköping	Halland	Kronoberg	Kalmar	Blekinge	Göinge	Kristianstad	Skåne	**Länsförsäkringar AB-koncernen exklusive Bank**	**Länsförsäkringsgruppen**
935	822	151	743	527	345	518	234	187	200	1 490	1 889	16 217
21	20	4	39	27	6	10	5	5	5	39	422	818
–659	–573	–90	–515	–346	–215	–357	–135	–123	–144	–1 068	–1 504	–11 548
–176	–133	–29	–95	–96	–54	–79	–52	–34	–27	–198	–514	–2 946
				–12							18	–26
121	**137**	**36**	**172**	**98**	**83**	**92**	**51**	**35**	**34**	**263**	**310**	**2 515**
–146	–46	–20	–55	–34		–51	–25	–20		–171		–926
–25	**91**	**16**	**117**	**64**	**83**	**41**	**26**	**15**	**34**	**92**	**310**	**1 589**
516	396	86	283	266	134	238	93	96	86	546	2 183	6 543
–21	–20	–4	–39	–27	–6	–10	–5	–5	–5	–39	–422	–818
1	8	8	–10	–1	0	2	–2	–3	–1	–3	–125	–175
471	**475**	**106**	**351**	**303**	**211**	**270**	**113**	**103**	**114**	**596**	**1 946**	**7 138**
2 051	1 809	334	1 177	1 100	487	896	388	346	353	1 862	8 178	22 885
790	768	157	80	267	272	364	345	189	188	1 315	10 978	22 478
680	99	31	300	274	106	285	17	113	54	378	4 076	9 016
3 522	**2 676**	**522**	**1 557**	**1 641**	**865**	**1 545**	**750**	**647**	**595**	**3 555**	**23 232**	**54 380**
162	184	18	325	207	235	86	45	89	147	250	4 617	1 476
290	260	112	238	137	97	139	54	56	58	347	1 750	4 703
70	156	55	507	58	54	126	12	40	39	194	1 481	3 749
35	6	9	16	31	6	13	3	8	4	39	376	799
4 079	**3 281**	**714**	**2 643**	**2 074**	**1 258**	**1 908**	**864**	**839**	**843**	**4 383**	**31 456**	**65 188**
1 839	1 525	387	991	877	463	924	394	363	352	1 485	8 705	19 155
												1 115
1 322	1 213	219	1 156	764	595	617	320	330	358	2 088	18 334	32 052
884	448	106	429	387	194	348	132	134	129	756	4 023	11 105
34	96	2	67	45	5	20	18	11	4	54	394	1 761
4 079	**3 281**	**714**	**2 643**	**2 074**	**1 258**	**1 908**	**864**	**839**	**843**	**4 383**	**31 456**	**65 188**
591	581	77	475	307	205	301	123	152	164	805		
2 374	**1 910**	**466**	**1 219**	**1 162**	**613**	**1 198**	**508**	**473**	**457**	**1 992**	**9 507**	**27 745**
247	**232**	**306**	**163**	**224**	**175**	**228**	**215**	**245**	**222**	**131**	**487**	**169**

För att uppnå korrekta värden för Länsförsäkringar totalt har mellanhavanden mellan Länsförsäkringar AB-koncernen och länsförsäkringsbolagen eliminerats. Värdet och värdeförändringar av Länsförsäkringar AB-aktien och förlagslån samt Länsförsäkringar AB-koncernens skulder till och fordringar på länsförsäkringsbolagen har eliminerats.

LÄNSFÖRSÄKRINGAR LIV, KONCERNEN

Resultaträkning

Mkr	2005	2004
Premieinkomst före avgiven återförsäkring	9 609	8 869
Premieinkomst efter avgiven återförsäkring	9 472	8 676
Kapitalavkastning netto	20 165	6 882
Försäkringsersättningar	–5 291	–4 359
Övriga tekniska intäkter		5
Förändring i försäkringstekniska avsättningar	–17 527	–6 496
Driftskostnader	–1 379	–1 456
Försäkringsrörelsens tekniska resultat	5 440	3 252
Icke-tekniska kostnader	–177	–162
Resultat före skatt	5 263	3 090
Skatt	–679	–742
ÅRETS RESULTAT	**4 584**	**2 348**

Balansräkning

Mkr	05-12-31	04-12-31
TILLGÅNGAR		
Immateriella tillgångar	1 822	1 873
Placeringstillgångar	100 817	89 679
Placeringstillgångar för vilka försäkrings-tagaren bär placeringsrisken	31 033	22 070
Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar	730	732
Fordringar	401	659
Andra tillgångar	2 917	3 149
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	2 961	2 805
SUMMA TILLGÅNGAR	**140 681**	**120 968**
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		
Aktiekapital	8	8
Fonder samt periodens resultat	18 776	15 969
Försäkringstekniska avsättningar	87 053	78 739
Avsättningar för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär placeringsrisken	31 034	22 074
Avsättningar för andra risker och kostnader	92	109
Depåer från återförsäkrare	750	754
Skulder	2 508	2 816
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	460	498
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	**140 681**	**120 968**

LÄNSFÖRSÄKRINGAR BANK AB (publ), KONCERNEN

Resultaträkning

Mkr	2005	2004
Räntenetto	**873,4**	**829,7**
Provisionsnetto	276,4	213,7
Övriga intäkter	149,7	170,2
Summa intäkter	**1 299,5**	**1 213,6**
Personalkostnader	–244,1	–236,6
Övriga kostnader	–852,8	–805,6
Summa kostnader	**–1 096,9**	**–1 042,2**
Resultat före kreditförluster	**202,6**	**171,4**
Kreditförluster netto	–48,6	–44,8
Bankrörelsens resultat	**154,0**	**126,6**
Summa rörelseresultat	**154,0**	**126,6**
Skatt	–44,7	59,4
ÅRETS RESULTAT	**109,3**	**186,0**

Balansräkning

Mkr	05-12-31	04-12-31
TILLGÅNGAR		
Utlåning till allmänheten	47 094	39 426
Obligationer	2 603	1 198
Materiella och immateriella tillgångar	114	99
Övriga tillgångar	1 850	2 293
SUMMA TILLGÅNGAR	**51 661**	**43 016**
SKULDER, AVSÄTTNINGAR OCH EGET KAPITAL		
In- och upplåning från allmänheten	21 535	20 048
Emitterade värdepapper	24 850	18 155
Övriga skulder	1 375	1 321
Förlagslån	1 050	1 050
Eget kapital	2 851	2 442
SUMMA SKULDER, AVSÄTTNINGAR OCH EGET KAPITAL	**51 661**	**43 016**

DEFINITIONER OCH UTTRYCK

Administrationsresultat, Liv
Av kunderna erlagda avgifter minus driftskostnader.

Affärsvolym, Bank
Summan av in- och utlåning.

Alternativa Investeringar
De tillgångsslag som inte vid var tid betraktas som traditionella. För närvarande består Alternativa Investeringar av Private Equity-fonder och Absolute Return. Absolute Return har som mål att leverera en positiv avkastning oavsett olika underliggande marknaders rörelser. Absolute Return baseras på investeringar i hedgefonder, men har lägre korrelation till underliggande marknader och lägre nedsiderisk än genomsnittet av hedgefonder.

Avvecklingsresultat
Vinst eller förlust som vid bokslutstillfället uppkommer på i närmast föregående bokslut gjord avsättning för oreglerade skador. Resultatet uppkommer genom att vissa i avsättningen ingående skador under räkenskapsåret antingen slutreglerats med annat belopp än det avsatta eller har omvärderats i avvaktan på slutlig reglering.

Direktavkastningsprocent
Saldot av ränteintäkter, räntekostnader, utdelning på aktier och andelar, driftskostnader i kapitalförvaltningen samt driftsöverskott (underskott) på egna fastigheter i förhållande till genomsnittligt förvaltat kapital.

Direkt försäkring
Försäkringsavtal som utgör avtal direkt mellan försäkringsgivare och försäkringstagare. Försäkringsbolaget är här, till skillnad från vid mottagen återförsäkring, direkt ansvarigt gentemot försäkringstagaren.

Driftskostnader
Omfattar kostnader för marknadsföring, försäljning och administration.

Driftskostnadsprocent
Driftkostnader i förhållande till premieintäkt, uttryckt i procent.

Efter avgiven återförsäkring
Den del av försäkringsaffären som ett försäkringsbolag själv står risken för och som inte återförsäkras hos andra bolag. Ibland används även begreppet för egen räkning.

Försäkringsersättningar
Den på räkenskapsåret belöpande kostnaden för inträffade skador vare sig dessa är anmälda till bolaget eller inte. I kostnaden ingår även avvecklingsresultat.

Försäkringsrörelsens tekniska resultat
Premieintäkter minskat med försäkringsersättningar och driftskostnader plus resultatet av avgiven återförsäkring och kapitalavkastning överförd från finansrörelsen.

Försäkringstekniska avsättningar
Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker, livförsäkringsavsättningar samt avsättning för oreglerade skador och motsvarande förpliktelser enligt ingångna försäkringsavtal. För livförsäkring ska detta motsvara värdet av bolagets garanterade försäkringsåtaganden.

Hedgefond
Fond som via investeringar i traditionella marknader, söker positiv avkastning oberoende av marknadernas generella utveckling.

Kapitalavkasting överförd från finansrörelsen
Premie betalas i förskott medan drifts- och skadekostnader betalas i efterskott. De medel som inte har betalats ut placerar bolaget under tiden så det ger en avkastning. Den beräknade räntan (kalkylränta) på dessa placeringar förs över från kapitalavkastningen till försäkringsrörelsen.

Kapitalbas
Den gruppbaserade kapitalbasen beräknas som summan av eget kapital minus aktier i dotter- och intresseföretag i de försäkringsbolag och deras moderbolag som ingår i Länsförsäkringar AB koncernen. Till detta värde läggs erforderlig solvensmarginal för Livkoncernen.

Kapitalavkastning
Nettot av följande intäkter och kostnader: ränteintäkter, räntekostnader, utdelning på aktier och andelar, överskott (underskott) på egna fastigheter, förändring av verkligt värde på fastigheter, aktier, räntebärande värdepapper och derivat, vinst (förlust) vid försäljning av placeringstillgångar, kursvinster (kursförluster) på valutor samt avdrag för driftskostnader i kapitalförvaltningen.

Kapitaltäckningsgrad, Bank
Kapitalbasen i förhållande till riskvägt belopp. I kapitalbasen räknas eget kapital plus förlagslån minus goodwill. Riskvägt belopp definieras som summa tillgångar i balansräkningen och åtaganden utanför balansräkningen värderade enligt lagen om kapitaltäckning och stora exponeringar för kreditinstitut och värdepappersbolag. Kapitaltäckningsgraden ska enligt lagen uppgå till minst 8 procent.

Konsolideringskapital
Summan av eget kapital, uppskjuten skatteskuld/fordran, förlagslån, obeskattade reserver och över/undervärden i tillgångar.

Konsolideringsgrad, Sak
Konsolideringskapital i förhållande till premieinkomst efter avgiven återförsäkring, uttryckt i procent.

Konsolideringsnivå, Liv
Värdet på bolagets tillgångar jämfört med de garanterade utfästelserna till kunderna och den preliminärt fördelade återbäringen till kunderna.

Kreditförluster, Bank
Befarade kreditförluster är skillnaden mellan kreditbeloppet och vad som beräknas betalas in, med hänsyn tagen till kredittagarens betalningsförmåga och värdet på säkerheten. Konstaterade kreditförluster är fastställda, till exempel i en konkurs eller ett ackord.

Nettoplacering
Skillnaden mellan köpe- och försäljningssummor för tillgångar under räkenskapsåret.

Placeringsmarginal
Räntenettot i procent av genomsnittlig balansomslutning.

Placeringstillgångar
Kortfristiga eller långfristiga tillgångar, som har karaktär av kapitalplacering. Hit räknas i försäkringsföretag fastigheter och värdepapper.

Premieinkomst
Premier som betalats in under året eller är upptagna som fordran vid årets slut eftersom de förfallit till betalning. Premieinkomst är ett vanligt mått på försäkringsrörelsens volym.

Premieintäkt
Den del av premieinkomsten som avser räkenskapsåret.

Private Equity-fond
Fond som köper, utvecklar och säljer onoterade bolag. Huvuddelen av investeringarna görs i mogna, lönsamma bolag.

Räntabilitet på eget kapital
Periodens resultat efter skatt i relation till genomsnittligt eget kapital, justerat för nyemission och utdelning.

Räntebärande (värdepapper)
Ett lån emitterat i marknaden av en låntagare (till exempel staten). Långsiktiga lån kallas vanligen för obligationer medan en vanlig benämning för de kortsiktiga är växlar.

Räntemarginal, Bank
Skillnaden mellan medelräntan på samtliga tillgångar och medelräntan på samtliga skulder.

Räntenetto, Bank
Ränteintäkter för utlåning till allmänhet, kreditinstitut och intäkter för räntebärande värdepapper minskat med kostnader för in- och upplåning från allmänhet, kreditinstitut och kostnader för räntebärande värdepapper.

Rörelseresultat
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt.

Skadekostnadsprocent
Förhållandet mellan försäkringsersättningar och premieintäkt, uttryckt i procent.

Solvensgrad, Liv
Tillgångarnas marknadsvärde i förhållande till garanterade åtaganden till försäkringstagarna.

Solvensmarginal
Den lägsta tillåtna nivån på kapitalbasen för försäkringsbolag. Den erforderliga solvensmarginalen beräknas enligt reglerna i Försäkringsrörelselagens 7 Kap 22-25 §§.

Substansvärde
Beskattat eget kapital.

Tillgångsfördelning
Valet av fördelningen mellan olika tillgångsslag i en portfölj, exempelvis vilken andel aktier och räntebärande placeringar man vill ha.

Totalavkastningsprocent
Summan av direktavkastning, realiserade vinster och förluster samt orealiserade värdeförändringar i förhållande till genomsnittligt värde på placeringstillgångar.

Totalkostnadsprocent
Summan av driftskostnad och skadekostnad i förhållande till premieintäkt, uttryckt i procent.

Resultat per aktie
Årets resultat efter skatt i förhållande till genomsnittligt antal aktier under året.

Återförsäkring
Om ett försäkringsbolag inte kan, eller vill, bära hela ansvaret mot försäkringstagarna, återförsäkrar bolaget delvis de tecknade försäkringarna hos andra bolag. I det förstnämnda talas om avgiven återförsäkring och hos de sistnämnda bolagen om mottagen återförsäkring.

Rapportdagar

Kvartal 1:
Delårsrapport Länsförsäkringar Bank lämnas den 25 april 2006
Delårsrapport Länsförsäkringar Hypotek lämnas den 25 april 2006
Solvensrapport livförsäkring lämnas den 25 april 2006

Kvartal 2:
Solvensrapport livförsäkring lämnas den 18 augusti 2006
Halvårsrapport Länsförsäkringar Bank lämnas den 29 augusti 2006
Halvårsrapport Länsförsäkringar Hypotek lämnas den 29 augusti 2006
Halvårsrapport länsförsäkringsgruppen lämnas den 29 augusti 2006

Kvartal 3:
Delårsrapport Länsförsäkringar Bank lämnas den 23 oktober 2006
Delårsrapport Länsförsäkringar Hypotek lämnas den 23 oktober 2006
Delårsrapport länsförsäkringsgruppen lämnas den 23 oktober 2006
Solvensrapport livförsäkring lämnas den 24 oktober 2006

ADRESSER

Blekinge Länsförsäkringsbolag
Box 24
374 21 Karlshamn
Besök: Kyrkogatan 21
Tfn: 0454-30 23 00
Fax: 0454-105 60
E-post: info@blekinge.lansforsakringar.se

Dalarnas Försäkringsbolag
Box 3
791 21 Falun
Besök: Slaggatan 9
Tfn: 023-930 00
Fax: 023-284 87
E-post: info@dalarnas.se

Länsförsäkringar Älvsborg
Box 1107
462 28 Vänersborg
Besök: Vallgatan 21
Tfn: 0521-27 30 00
Fax: 0521-27 32 27
E-post: info@alvsborg.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Gävleborg
Box 206
801 03 Gävle
Besök: Slottstorget 3
Tfn: 026-14 75 00
Fax: 026-14 75 19
E-post: info@gavleborg.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Göinge
Box 54
281 21 Hässleholm
Besök: Andra Avenyen 14
Tfn: 0451-489 00
Fax: 0451-156 93
E-post: info@goinge.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän
404 84 Göteborg
Besök: Lilla Bommen 8
Tfn: 031-63 80 00
Fax: 031-63 80 05
E-post: info@gbg.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Halland
Box 518
301 80 Halmstad
Besök: Strandgatan 10
Tfn: 035-15 10 00
Fax: 035-10 36 10
E-post: info@halland.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Jämtland
Box 367
831 25 Östersund
Besök: Prästgatan 48
Tfn: 063-19 33 00
Fax: 063-10 24 70
E-post: info@jamtland.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Jönköping
Box 623
551 18 Jönköping
Besök: Barnarpsgatan 22
Tfn: 036-19 90 00
Fax: 036-19 92 40
E-post: info@jonkoping.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Kalmar län
Box 748
391 27 Kalmar
Besök: Smålandsgatan 1
Tfn: 020-66 11 00
Fax: 0480-286 50
E-post: info@kalmar.lansforsakringar.se

Länsförsäkring Kronoberg
Box 1503
351 15 Växjö
Besök: Kronobergsgatan 10
Tfn: 0470-72 00 00
Fax: 0470-72 00 01
E-post: info@kronoberg.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Norrbotten
Box 937
971 28 Luleå
Besök: Kungsgatan 13
Tfn: 0920-24 25 00
Fax: 0920 - 22 01 66
E-post: info@lfn.nu

Länsförsäkringar Skaraborg
Box 600
541 29 Skövde
Besök: Rådhusgatan 8
Tfn: 0500-77 70 00
Fax: 0500-77 70 30
E-post: info@skaraborg.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Stockholm
173 82 Stockholm
Besök: Hemvärnsgatan 9, Solna
Tfn: 08-562 830 00
Fax: 08-562 833 36
E-post: info@sth.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Södermanland
Box 147
611 24 Nyköping
Besök: V Storgatan 4
Tfn: 0155-48 40 00
Fax: 0155-48 41 03
E-post:
info@sodermanland.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Uppsala
Box 2147
750 02 Uppsala
Besök: Svartbäcksgatan 44
Tfn: 018-68 55 00
Fax: 018-68 55 80
E-post: info@uppsala.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Värmland
Box 367
651 09 Karlstad
Besök: Köpmannagatan 2 A
Tfn 054-775 15 00
Fax: 054-775 16 50
E-post: info@varmland.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Kristianstad
Box 133
291 22 Kristianstad
Besök: V Storgatan 49
Tfn: 044-19 62 00
Fax: 044-12 06 35
E-post: info@krstad.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Västerbotten
Box 153
901 04 Umeå
Besök: Nygatan 19
Tfn: 090-10 90 00
Fax: 090-10 92 29
E-post: info@vasterbotten.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Västernorrland
Box 164
871 24 Härnösand
Besök: Stora Torget 3
Tfn: 0611-253 00
Fax: 0611-22518
E-post:
info@vasternorrland.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Bergslagen
Box 1046
721 26 Västerås
Besök: Stora Gatan 41
Tfn: 021-19 01 00
Fax: 021-19 01 37
E-post: info@bergslagen.lansforsakringar.se

Östgöta Brandstodsbolag
Box 400
581 04 Linköping
Besök: Platensgatan 11
Tfn: 013-29 00 00
Fax: 013-29 06 25
E-post: info@ostgota.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Gotland
Box 1224
621 23 Visby
Besök: Österväg 17
Tfn: 0498-28 18 50
Fax: 0498-24 76 48
E-post: info@gotland.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Skåne
Box 742
251 07 Helsingborg
Besök: Södergatan 15
Tfn: 042-24 90 00
Fax: 042-24 94 70
E-post: info@skane.lansforsakringar.se

GEMENSAMMA BOLAG

Länsförsäkringar AB
106 50 Stockholm
Besök: Tegeluddsvägen 11-13
Tfn: 08-588 400 00
Fax: 08-670 48 23
E-post: info@lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Liv
106 50 Stockholm
Besök: Tegeluddsvägen 21
Tfn: 08-588 400 00
Fax: 08-588 408 51
E-post: info@lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Sak
106 50 Stockholm
Besök: Tegeluddsvägen 11-13
Tfn: 08-588 400 00
Fax: 08-588 418 10
E-post: info@lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Bank
106 50 Stockholm
Besök: Tegeluddsvägen 11-13
Tfn: 08-588 416 00
Fax: 08-670 48 37
E-post: info@lansforsakringar.se

Agria Djurförsäkring
Box 70306
107 23 Stockholm
Besök: Tegeluddsvägen 11-13
Tfn: 08-588 421 00
Fax: 08-588 421 80
E-post: info@agria.se

Humlegården Fastigheter AB
Box 5182
102 44 Stockholm
Besök: Birger Jarlsgatan 25
Tfn: 08-678 92 00
Fax: 08-678 92 99
E-post: info@humlegarden.se

Länsförsäkringar Mäklarservice
Box 65
171 74 Solna
Besök: Hemvärnsgatan 9
Tfn: 08-588 490 00
Fax: 08-588 491 90

Beställning av verksamhetsberättelser

Fler exemplar av denna verksamhetsberättelse beställs från
Kommunikationsenheten i Länsförsäkringar AB, tel 08-588 415 38
eller på lansforsakringar.se

Årsredovisningar från länsförsäkringsbolagen, Länsförsäkringar Liv, Länsförsäkringar Bank och Agria kan beställas via de adresser som finns på sid 75.

Produktion:

Länsförsäkringar AB, Kommunikationsenheten och n3prenör
Foto: Elena Kraskowski, Magnus Pehrsson och Johnér Bildbyrå
Tryck: Elanders Gummessons, Falköping

Länsförsäkringar
Bank & Försäkring

LFAB 03404 Utg 07